

മാളവികാശിമിത്രം

എ. അനുർ. രാജരാജവൻ.

മാളികാഗ്രാമിത്രം

നടക്കം

[സംസ്കൃതത്തിൽനിന്ന് തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നു.]

സ്വന്ദര്ശനം

എ. അരുൺ. രാജരാജവർമ്മ

എം. എ., എം. അരുൺ. എ. എല്ലു്.

പ്രകാശകൾ

കെ. അരുൺ. ജി. മേനോൻ.

ഡി. വി. ഷുക്രു് ഡിപ്പോൾ അഫീസ് പ്രിൻറിംഗ് വർക്ക്,
തിരുവനന്തപുരം.

കാലക്കരം ഇരാവുമ്പംത ഫോറ്റോഗ്രാഫിക്സ്

(Copy-right with the Publisher)

PRINTED AT
THE B. V. PRINTING WORKS, TRIVANDRUM.
1954.

നാടകപാത്രവിവരങ്ങൾ

ശാഗമിത്രൻ—യിഡിയൈലെ റാഞ്ചാവ്	നായകൻ
മാളവിക—മാധവസൗധൻം ഷോദശി	ധാരിക
ധാരിനിഭേദി (മഹാരാജാഈ)	ധഫിഷി
ബകളാവലക—മാളവികയുടെ സഹി	{	മഹിഷിയുടെ മേടകിൾ	
കൗമുഖിക—			
ധാരിക—			
മധുകരിക—	ഉള്ളായപാവിക
ഇരുവതി—	രാജാധികൻം വല്ലും
തിപുസ്തിക—	ഇരാവതിയുടെ ചേടകി
വാഹത്യൻ—	മന്ത്രി
സന്തതൻ—	വിച്ഛിഷകൻ
മാനലാസൻ—	മഹാരാജാവിവക ടക്കൻ
മഹാദംതൻ—	മഹാരാജാവിന്റെ വക ടക്കൻ
കൗണ്ഠികി—പരിപ്രേജിക	മഹാരാജായുടെ കരുത്രിൽ
സമാഹിതിക—	പരിപ്രേജികയുടെ പരിപാരിക
മനുഷ്യൻ—	ക്രിയുകി
ഇയറ്റുയ—	പ്രൊഫെസ്റ്റർ
സാരസകൻ—	പരിജനങ്ങൾക്കു പ്രധാനി
രജകിക—	
ജ്ഞാനിക്ക്	{	മാധവസൗധൻ റാഞ്ചാവും നാടകാരികൾ സ്വ.

ପିଲ୍ଲା	କାନ୍ଦିଲାରମ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ଯାହାମ	ମରମପାଇ
ପା	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ
ରିକ୍ରୋ	କାନ୍ଦିଲା	କାନ୍ଦିଲା	କାନ୍ଦିଲା	କାନ୍ଦିଲା	କାନ୍ଦିଲା
ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ	ପାତାଳ

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ

ବୁଦ୍ଧିଯିରେ ଯୋଗିକାରୀଙ୍କୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଜୀବିତ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ହାତରେ ଥିଲା ।

അവതാരിക

1. ഇതിപുത്തത്തിന്റെ അഗ്രഹം.

ഈക്കമുള്ളതിലും വിക്രമാവർണ്ണയത്തിലും ചെയ്തു
പോലെ മാളവികാശിമിത്രത്തിലും കാളിഭാസൻ പ്രവൃത്ത
മായ ഇതിപുത്തത്തെത്തന്നെനായാണ് സപീകരിച്ചിരിക്കു
ന്നതു്. ശൈത്യാധിപാദ്യാനം മഹാഭാരതത്തിൽ വിസ്തി
ച്ചിട്ടണ്ട്; വിക്രമൻ ഉർബനിയെ കാമിച്ച കമെ ജ്ഞാനപദ
ത്തിൽത്തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടണ്ട്. അതുപോലെ അഗ്രി
മിത്രൻ മാളവികയെ അദ്യം വിത്രത്തിൽ കണ്ണതും കടവിൽ
അവരുള്ള ധാരിണീദേവിയുടെ അന്വാദത്തോടുകൂടി രണ്ടാം
മത്തെ മഹിഷിയായി സപീകരിച്ചതും മറ്റൊ പുരാണങ്ങളിൽ
ലാക്ഷ്മി ഇതിപ്രാസങ്ങളിലാക്കട്ട വിസ്തിച്ചു പറഞ്ഞു
കാണുന്നില്ല. വിസ്തിപുരാണത്തിൽ അഗ്രിമിത്രനെ തുംഗ
വംശത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ രാജാവായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു
ലൂഡത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപദാനങ്ങളെ വണ്ണിച്ചിട്ടില്ല.
ഒന്തുവംശത്തിൽ ഒട്ടവിലത്തെ രാജാവായ പുഷ്മദ്രമനെ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാചത്രിയായിംഗന പുഷ്മിത്രൻ
രാജുദ്ദേശവാക്കിട്ടു രാജാധ്യാനം സ്വയംഭൂ സപീകരിച്ചു
താഴും അതുചുത്തു പത്രത്വാ പത്രിനൊന്നും തലമുറ തുംഗ
വംശരാജാക്കമുഖം നാട്വാണതായും വിസ്തിപുരാണം, വായ്പ
പുരാണം, മത്സ്യപുരാണം ഇത്രൂദികളിൽ കണ്ണാണെന്നു്.
പുഷ്മിത്രൻ മകൻ അഗ്രിമിത്രൻ; അഗ്രിമിത്രൻ മകൻ ചസ്തിത്രൻ ഇത്രൂദിവാശാവലി പറയുന്നതലൂഡത്
ഓരോത്തത്തെങ്കും രാജുഭാരതത്തിൽ നടന്ന സംഗതിക്കുള്ള

വള്ളിച്ചകാണന്നില്ല. ബുദ്ധക്രമ മുതലായ ക്രമാഭകാര അള്ളിലോ എന്തില്ലെങ്കിലും മാഞ്ചികാ വിവാഹം ചരിത്രം കാളിഭാസന കിട്ടിച്ചായിരുന്നു എന്ന അഭിഭാസം ഇപ്പോൾ നാശ മാർക്കില്ല. അതിനാൽ പുരാണപ്രസിദ്ധനായ അഗ്നിമിത്രൻ ചരിത്രം നാടക ത്രിശ്ലൈകാംപുകാരം വിവരിക്കുന്നതിനെ നാശം സംശയിക്കുകയുള്ളൂ.

2. ക്രമാവസ്ഥ.

പണ്ട് ഉദ്ദേശം കുസ്താഖ്യത്തിന് 150-വർഷം മുമ്പ് മഹാഭാജ്യാ വാണിജന ബുദ്ധത്രം എന്ന മഞ്ഞരാജാ വിനെ സേനാപതിയായിരുന്ന പജ്ജുംഖിതൻ (അല്ലെങ്കിൽ, പജ്ജുംഖിതൻ) സ്ഥാനത്തെനിന്ന് നീക്കിട്ടു സ്വന്തതനായ അഗ്നിമിത്രനെ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു. പജ്ജുംഖിതൻ സേനാപതിയെന്ന നമാന്തരതനെ വഹിച്ചതല്ലാതെ സ്വന്തം രാജാവെന്ന ഒപ്പ് സ്വീകരിച്ചിപ്പ്; എന്നാൽ ദിഗ്ജയംവെച്ചു രാജസ്വരൂപം നാട്ടുക ഉണ്ടായി. ആ. യാഹത്രിയിൽ അഗ്നിമിത്രൻറെ പുത്രം, അതിനാൽ തന്റെ പഞ്ചരാമയ വസ്തുചിത്രനെ ആശം കത്തിരായെ രക്ഷിക്കാൻ എപ്പെട്ടു ടത്തിയിരുന്നതും.

അഗ്നിമിത്രൻ (ഇപ്പോൾ ബിത്താ എന്ന പരിയന്ന) വിഭിശാ നഗരത്തിൽ ഇരുന്ന രാജുഭാരം ചെയ്തു. വിഭിശാ നഗരത്തിന്റെ തൊക്കെ അതിന്തിനുമായും നാശിയായിരുന്നു; അധികം അഗ്നിമിത്രൻ തന്റെ ഉധിഷ്ഠിതയായ ധാരിണിയുടെ (ജാതിയിൽ താഴോന്ന്) ഒരു സഭയാഭരണായ വീരസേനന്റെ എന്ന സേനാനായകനെ ഭൂർജ്ജപാലനായി നിയമിച്ചിരുന്നു.

[അന്നു അതിൽക്കളിൽ കോട്ടകെക്കു ആ കോട്ടകളിൽ
 ‘അന്തപാലൻ’ എന്ന ഉദ്ഘാഗപ്പേരാട്ടിട്ട് സേനാ
 നായകമാരു സ്ഥാപിക്ക പതിവായിരുന്നു.] നമ്മു
 ഡയുടെ തെക്കുവശം വിഭിംഗരാജുമാണ്. ആ രാജുത്തിലെ
 രാജാവായ യജ്ഞത്തേസനനു തന്റെ ചീററപ്പുന്തെ മക
 നായിട്ട് മാധവഭസനൻ എൻ്നായ ലാഡൻ എത്തിരാളി
 യായിട്ടിണ്ണായിത്തീർ. യജ്ഞത്തേസനനു മാധവഭസനനു
 തമ്മിൽ നിന്തും കയറിയ്ക്കു കൊണ്ടിരുന്നു. അംപ്പാറാ
 മാധവഭസനൻ തന്റെ അന്നജത്തിയായ മാളവികക്കൈ
 അഗ്രിമിത്രനു വിവാഹം ചെയ്തുകൊട്ടതും അംപ്പാറാ
 ത്തിന്തെ സഹായം നേടാമെന്നാലോവിയ്ക്കു തന്റെ മന്ത്രി,
 ധായ സുമതിയേയും എതാനും ആടിക്കാരരായും ഒക്കയ്ക്കു
 വേണ്ടി കുടെ വിളിച്ചുംകൊണ്ട് മാളവികക്കൈ അഗ്രിമിത്രനു
 സമപ്പിക്കാനായി വിഭിംഗക്കൈ പുരപ്പുട്ട്. ഈ വിവരം
 യജ്ഞത്തേസനനു അറിഞ്ഞു ഉഴിയിൽ വെച്ചു മാധവഭസ
 നന്ന എത്തിത്രു ഇല്ലത്തിൽ ദത്താല്പിച്ചു കാരാട്ടുവര്ത്തിൽ
 അടച്ചു. മുല്ലത്തിൽ ജയം നാട്ട് ശ്വബരിനു കണ്ണപ്പാറാ
 മന്ത്രിയായ സുമതി തന്റെ സോഭരിയായ ഉണ്ണിതക്കാ
 ണക്കിയെ മാത്രം നായായത്തിനു വെച്ചുകൊണ്ട് മാളവി
 കക്കയ ക്രൂഢിക്കിയിരുന്ന പിരിയ്ക്കു വേഷ്ടു ചെന്നാട്ടി ക്രൂ
 കൊണ്ട് ഒളിച്ചു ഓടിക്കുള്ളണ്ടു. അവൻ മുന്നേപ്പത്രം
 നന്നിച്ചു സഖവരിച്ചു വിഭിംഗക്കൈപോക്കനു ഒരു കൂട്ടുവടക്കാ
 രൂടെ സംഘത്തിൽ ചെന്നുചെന്നു. സംഘം നന്നിച്ചു ഒഴി
 യാത്രവെയ്ക്കുവേം ഒരു സം നടനു കൂടിണിച്ചു രാത്രി
 വിന്യൂട്ടവിയിൽ ഒരേത്തു അവക്കു കൂടിച്ചുകൂട്ടിണിവനു.
 അവിടെ വണ്ണിക്കു സംഘത്തെ കാട്ടാളവർഗ്ഗത്തിലുജ്ജ

കൊള്ളു ക്കാർ അതുണ്ടിച്ചു. കൊള്ളു ക്കാജം സാത്മവാഹം എന്നും തന്മിൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ സുമതി മർച്ചു പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭഗവിനി ക്രമാനുകരിച്ചിരുന്ന ഒരു തതിൽനിന്നും ഒരു വിധം രക്ഷപ്പെട്ട് ചെവലാഗ്രത്തായും കാശായവസ്രൂപം സ്വീകരിച്ചു. ചരിത്രാജികക്കായി നടന്ന്, ഒട്ടവിൽ അഗ്രിമിത്രൻറെ രാജ്യാനുയിൽ മുഴുവൻ ലഭിച്ചു, അവിടെ മഹിഷിയായ ധാരിണി ഇടെ അതും തതിൽ താമസിച്ചു.

മാളികക്കെ അക്കട്ട, കൊള്ളു ക്കാർ അപലാവസ്രൂപം മാളികക്കെ പെരുപ്പണ്ണാകയായും നല്ല വിലക്കിട്ടുമെന്നു കുറഞ്ഞി, യുദ്ധത്തിൽ പിടിച്ചു അടക്കിയാക്കി വിറുദ്ധം. അവരുൾ വാങ്ങി കുറു അഗ്രിമിത്രൻറെ അന്തപ്രാഭനായ വീരശസനന്നായി തന്നെ. അവരും ദാസിയാണും അഞ്ചുസ്ഥിക്കാൻ കൊള്ളുവുന്നവും ഉണ്ടെന്നും, തന്റെ ഭഗവിനിയായ ധാരിണിഓടുകൂടെ ദാസിയാട്ടത്തിൽ ഭേദബന്ധനം കുറഞ്ഞി വീരശസനന്നു മാളികക്കെയു ധാരിണിയും കാഴ്ചയായി സമ്മാനിച്ചു. ധാരിണി ഒവി അതിന്റെ പ്രകാരത്തെന്നു മാളികക്കെ, തനിക്കു പ്രഭ്രത്രകം ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നു ഗണഭാസൻ എന്നു നടപ്പെന്നു അടക്കിയും അട്ടം പറിപ്പിക്കാനായിട്ടുള്ളിച്ചു. ഒരു സംവത്സരത്തിനുള്ളിൽ മാളികക്കെ അഭിനയവില്ലയിൽ സംബന്ധം മാളികക്കെയും സാമത്യം സന്ദേശിക്കുന്നും ചെയ്തു. കെട്ട ശിക്കും മാളികക്കെയും ഈ വിധം ഒരിക്കൽത്തന്നെ വന്നു ചേരുന്നകിലും തങ്ങളിൽ അറിയുന്നതായി ഭാവിച്ചില്ല.

തനിക്കെ അനജത്തിക്കെ വിവാഹം ചെയ്തു തന്റെ നിശ്ചയിച്ചു പറഞ്ഞുപെട്ട മാധ്യവശ്രേഷ്ഠനെ വഴിയിൽ ചെയ്തു ശേരു അക്കപ്പെട്ടത്തിനുള്ളിൽ അഗ്രിമിത്രൻ സഹിച്ചില്ല. അ

രാജാവു് യജ്ഞത്തുസന്നദ്ധനാട് മാധവജ്ഞനാന തടവിൽ നിന്ന വിച്ഛിത്യ ചെയ്യുന്നും എന്നാവശ്യപ്പെട്ട്. യജ്ഞത്തേസേ നാൾ അഃപ്രാർഹ ശാക്ഷായും പല ഉടമ്പടികൾ പേരുകയും ചെയ്യുന്നിനാൽ അഗ്നിമിത്രൻ കോപിച്ചു വിഭാഗാജ്ഞത്തെ കീഴടക്കാനായി അന്തപ്പാലനായ വീരംസേനന്റെ വരത്തി കിൽ ദണ്ഡം ചക്രം എന്ന പ്രസിലമായ തന്റെ സെസന്റെ തൈ നിര്യാഗിച്ചു.

വീരംസേനൻ ഉടൻതന്നെ വിഭാഗാജ്ഞം ആകുമിച്ചു ഫേരം ശ്രൂം ക്രടാത വരദാന്തിയുടെ (Warda എന്നു് ഇപ്പോൾ തെരുവും പേര്) തീംത്ര വെള്ളംായ യുലത്തിൽ യജ്ഞത്തുസന്നദ്ധനെതാൽപ്പിച്ചു. അനന്തരം വെട്ടിപ്പിടിച്ചു വിഭാഗാജ്ഞത്തെ ഉഭാരബുലിയായ അഗ്നിമിത്രൻ സപ്രാജ്ഞത്തിൽ ഒചക്കാതെ യജ്ഞത്തുസന്നമാധ്യവസേനന്മാർക്കു തന്നെ പീതിച്ചു കൊടുത്തു. വരദയുടെ വടക്കുവര്ണം രഹിക്കാതെക്കുവശം മറററയാർക്കുമനായിരുന്ന വിഭാഗം.

ഈ വിധം തനിക്കു വലിയ ഉപകാരം ചെയ്യു അഗ്നിമിത്രനു് മാധ്യവസേനൻ അനേകം വിലചിടിച്ചു ഉയ്പുടികളിൽ വാഹനങ്ങളിൽ മറ്റും അടക്കിയിര അയച്ച ക്രൂത്തിൽ രണ്ട് പാട്ടക്കരികൾ കൂടിയായിരുന്നു. ഈവർ അരമന തിൽ വന്നയുടെനു മാളവിക്കുഞ്ചു 'കണ്ണറിത്തു' അവളിടെ വാസ്തവം വെളിപ്പെട്ടതി. പരിപ്രാജ്ഞികയായ കൗൺ കിയും അപ്പോൾ ചീഴിയിൽ വെള്ളു നടന്ന ഭിഖവത്തിനാനു മെല്ലാം വിഭരിച്ചു, താനും മാളവികയും വിഭിശാ രാജ്യാനിയിൽ വന്നേവരാന്നായ സംഗതി ഏല്ലാം രാജാവി എങ്ങും രാജ്ഞിയെയും പറത്തുകേരിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ എക്കാലിക്കി, അതേവരെ മറന്നും ദീക്ഷിച്ചുകൂട്ടുത്തു് എല്ല

കൊണ്ടുനന്ന രാജത്തി പോലിച്ചതിനു തങ്ക കാരണവും പറയ്തു. മാളവികയുടെ ബാല്യത്തിൽ ഒരു ദിവസം ഒരു സിലഡേഗി അവരെ കണ്ടിട്ട് അവരും ഒരു സവേതസാര കാലം ദാസ്യമന്ത്വവിച്ചതിനുശേഷം ഉപിതനായ ഭർത്താ വിഭാഗത്തേന്ന് സുവമായിരിക്കും എന്ന ലക്ഷ്യം പറക്ക ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ആ ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞ തിനു മേലേ സംഗതി വെളിപ്പേട്ടുതേതണ്ട് എന്നായിരുന്നു കൂടിക്കിയുടെ സമാധാനം. രാജാവിനാക്കട്ട, അടുച്ചെങ്കിലും മാളവികയുടെ ഒരു ചിത്രം കാണാനിടയായതു ഭൂതൽ തന്നെ അവളിൽ അതിൽ കവിഞ്ഞ അന്നരാഗം ഉൾച്ചിരിക്കും. രാജത്തിക്ക താൻ ഒരു രജകനുകയെ ദാസിയുടെ നിലയിൽ ഒരു വൻകൊല്ലം വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപോയല്ലോ എന്ന പദ്ധതാപദ്ധതം തോന്തി. മാളവികയെ അശറ്റി മിത്രനു വിവാഹം ചെയ്യുകൊണ്ടുക്കൊണ്ടുമെന്ന ഭാഗവസ്തുന്നു സകല്പിച്ചിരുന്നതുമാണ്. ഇതെല്ലാം കൂടി യോജിയ്ക്കായാൽ ഭർത്തുവത്സലയും ഉഭാരൾിലയുമായ ധാരിണിക്കേണ്ടി തന്നെ ലേഡം ഇന്ത്യാക്കലും ചെണ്ടുകൊത്തുമെന്നു മാളവികയെ അശറ്റി മിത്രനു കൗകാഡാനം ചെയ്യുകൊണ്ടുക്കൊണ്ടു: ചെയ്യു. ഇതാണു മാളവികയാഗിമിത്രത്തിലെ ഇത്രവൃത്തം.

നാടകത്തിൽ കാണിക്കുന്ന കടമാളാഗം.

എന്നാൽ, ഈ കടമാളാഗമല്ലാം ഒന്നാമകത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിട്ട് അഭ്യാസക്കാരിൽ കൂട്ടിച്ചേരുത്തുചൗം വരിക്കുന്നതേ ഉള്ളിൽ. നാടകത്തിന്റെ രംഗങ്ങളിൽ മുദ്രയാഗിച്ചുകാണുന്ന കടമാളാക്കട്ട, വളരെ കുറച്ചു ഉണ്ട്. മാളവിക ഒരു സവേതസാം വിഭിഞ്ഞരാജയാനിയിൽ ദാസ്യം അന്വേച്ചുത്തിന്റെ രഞ്ചവിലുള്ള പത്രതാ മുപ്പുക്കും

പിവസരതിംഗളിൽ നടന്ന ചില അംഗമനരമസ്യങ്ങൾ മാത്രമാണു നാടകരംഗങ്ങൾക്ക് വിഷയം. വസന്താ സ്വത്തിലാണു നാടകം അഭിനയിക്കുന്നതെന്ന പ്രസ്താവനയിൽ തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്; അഞ്ചാമക്കത്തിൽ രാജാവു് തചനീയാദ്ദോക്കത്തായിലേക്ക് ചെള്ളേബാധ

“കരളർഹാത്തികരം മധുവിശ്വംഗൈ—
തതകാന്താപരിഖാമ ദഡാനരം”

എന്നാണു പറയുന്നതും. അതിനാൽ വസന്താസ്വത്തിൽ രാജഗ്രഹ തിംഗളിൽ നടന്ന ചില സംഭവങ്ങളെ കൊണ്ടു കുവി കൈ നാടകം വച്ചത്തിരിക്കുന്നു.

3. നംഗരങ്ങൾ.

വിത്ര റത്തിൽ കണ്ണ മാളവികയെ രാജാവിനു പ്രത്യേകിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിൽ തന്റെ പ്രഭയാണിച്ച വിള്ളും ശത്രുവരുമാൻ കുപടവാക്കുകേട്ട ചാടിപ്പും പ്രേട്ട് നടപടാംബട ‘ഞാനോ നീംയാ കേമൻ’ എന്നിളം സ്വന്തമായി നാമക്കത്തിലേ രംഗം. മാളവികയെ നേരേവേജത്തിക്കൊണ്ടാണു് നടപടാരെ കടിപ്പിടി കുട്ടിയതു്. എന്നാൽ അവരുടെ തക്കം തീക്കാൻ എന്നം പറഞ്ഞു മാളവികയെ വരുത്തി ആട്ടിക്കുന്നതു ഭേദവിയുടെ സമക്ഷം തന്നെ വേണമെന്നാണോടാം അങ്ങനെ രാജാവു ചെയ്യുതു്, മുംഗനാംങ്കേട്ട ഏല്ലാവയം ശാഖയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടെന്നു “അംഗി ആന്തുചുത്തേൻറു അവിനയം” എന്നിളം ഭേദവിയുടെ ആത്മഗതം പ്രോലെതന്നെ കുറ കടന്ന ഒക്കെ ആയിപ്പോയിക്കും എന്ന വായനക്കാക്ക് തോന്ത്രിയേക്കാം. എന്നാൽ കുവി അതു കുത്തി

കുടിച്ചേയുള്ളതാണ്; -തക്ക സമാധാനങ്ങൾക്കുണ്ട്. ധീര ലളിതനായകനായ അഗറിമിത്രൻ, അന്തിപ്പുരം നിറയെ ഭാസ്യമാരണായിരുന്നാലും, ഭാക്ഷിംബുംഗേം ദരിക്കലും ചെതുനില്ല; അതിനാൽ താൻ പേര് മോദിച്ചിട്ട് അതു കുടിപ്പിറയാതെ ഒവി ഒളിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മാളവി കയയ ഓവിയുടെ അറിവുകുടാതെ വര്ജത്തിക്കാണുന്നതു ശരിയല്ല. ഓവിയുടെ അനുഭാദം കുടാതെ ഗണഭാസൻ മാളവികയെ രാജസംക്ഷം ആട്ടിക്കരമോ എന്നും സംശയ ഇണ്ട്. ഓവി ഗ്രൂപ്പലഗതിക്കാരിയും അനുകൂലഭാസ്യം ആത്മാനു ഉറപ്പുമുണ്ട്. ഇതിനും പുറമേ പരിപ്രാജ്ഞി കയെ കൈവരശപ്പേട്ടത്രി അവെള്ളു ജൂളിയാക്കി വെച്ചി ല്ലേക്കിൽ രാജാവിന്റെ വാസ്തവമായ ഉദ്ദേശ്യം വെളിപ്പെട്ട് പോകും. അതിനാണു താനും ഓവിയും ഇതിൽ കക്ഷി കൂളാണുന്ന പറഞ്ഞു കഴഞ്ചികിയെ മധ്യസ്ഥമാനത്രം വെയ്ക്കുന്നതു്. കൈശികിയെ പിനെ, വിദ്വാന്മാരും മാളവികയിൽ രാജാവിനും അനുരാഗം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന കാർത്തിക്കു കൂടുക്കിയിരിക്കുമെന്നു നമ്മരവിഹാശല്ലു. ഗണഭാസൻറെ പേരിലും പ്രതിപത്തി നിർത്തം ഓവി തന്മൈ ഉള്ളിട്ടും ഇഷ്ടമില്ലാത്ത കാൺവും അവുണ്ടും മേരയുടെവണ്ണി സമ്മതിക്കാതിരിക്കുന്നില്ലെന്നും രാജാവി നന്ദിയാം. ആരംഭത്തിൽ മാളവികയെ ഒളിച്ചുവെച്ചും കൊണ്ട് ഇത്തല്ലുകാലും കാണിച്ചിരുന്ന ധാരിണിയെ കുദേണും അനുകൂലശപ്പേട്ടത്തി ഒട്ടവിൽ സപയമേ മാള വികയെ രാജാവിനും കൊടുപ്പിക്കുത്തിരിക്കുവണ്ണും ശാന്ത സ്വപ്നാവശ്യക്കിനീക്കുന്ന കവിക്കു പ്രധമങ്കുത്തിൽ തന്നെ

അംബഴി ദാക്ഷിണ്യസ്പാദാവത്തിന് ബീജാവാപം ചെ
യ്യും വേണം.

എന്നാൽ ഗ്രാലഗതിക്കാരിയൈക്കില്ലോ ധാരിണി റാ
ജാവു് പ്രദേശാഗിച്ചു കൂട്ടത്തറും ഗ്രാഫിക്കാതിരിക്കുന്നില്ലോ.
ശിശ്രയ്യു പറിത്തു പുത്തിയായിട്ടില്ലോത്തത്തിനാൽ പാതി
പ്പണി അത്രാനെന്നും കാണിക്കുത്തരു എന്നും മറ്റൊ യുക്തി
പറഞ്ഞു ഗണ്ഡാസനെ വാദത്തിൽ നിന്നു പിന്നുവല്ലില്ലോ
കാൻ ഗ്രാഫിക്കുന്നതിനു പുറമേ ‘എന്നാൽ രണ്ട് പേരും
ശൈവത്തിയുടെ മുഖ്യാക്കു ഉപദേശസാമർപ്പം കാണിച്ചാൽ
മതി’ എന്നും മറ്റൊ അവർ പ്രതിബന്ധം പറഞ്ഞു
നോക്കുന്നണ്ടോ. പക്ഷേ അതോന്നും ചെല്ലുന്നില്ലേന്നു
ഉള്ളി. തന്നെ അതിനും വിശദപ്പുസ്വിയും അതു
കൈഞ്ഞിക്കിട്ടു രാജാവിന്നെന്നു വരുത്തു ചേന്നുപോയതി
നാൽ ധാരിണി കഴങ്ങിപ്പോയതാണോ. ഗണ്ഠമനും, കൂളി
കിയും, രാജാവും ചേന്നു് ഒരു കൈയാക്കി നിൽക്കുയും
ഗണ്ഡാസനും ശിശ്രമാധാരമുത്താൽ വാദത്തിൽ തന്നിക്കു
ജയം നേടണമെന്ന വീര പിടിക്കുയും ചെയ്യുപ്പോരം ദേവി
യും ‘മുഖ്യരെ അത്രാനു ശാസ്തികാം’ എന്നും സമ്മതിക്കു
ഡയ നിവാരിക്കുമ്പോൾ എന്നു വന്നുചേന്നു. “ഖുലു പരി മുഖി
ഭക്തി, ഉണ്ണന്നിരിക്കുന്നോ മുഖനു നീ ഉറങ്ങുന്നനീ ലയിൽ
അരുക്കുന്നോ” എന്നു ഗണ്ഡാസനോടോ, “മറ്റരാജുകളാൽ
ഒളിൽക്കുടി. അതുപുതു പോതുപണിത്തു മുലില്ലോ
കൂദാശയും സംഘത്യപ്രഭാവിതനുകിൽ വളരെ നന്നാ
സ്ഥിരമോ” എന്നു രാജാവിഡന്നാട്ടും അവർസകടം സഹി
ക്കാതെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യമായി വിട്ടുപറയുന്നാൽ കേട്ടുണ്ട്
അതുകൊണ്ടും അവളുടെചേരിൽ ദയ തോന്നിപ്പോകും. രാജാവിനു

ഇരു റിഫർമ്മ നല്ല കണ്ണ കിൽ കൊണ്ടിരിക്കുന്നും. വീഴ്ദി ഷക്താം ഇടയ്യുടിയ്യും പ്രയോഗിക്കുന്ന പോട്ടിക്കുകളിൽ പ്രത്യേകിച്ചു ഒഴുകി വെയ്യുണ്ടതുണ്ട്.

രണ്ടാമക്കുത്തിൽ കമാപാറുങ്ങൾ മാളവികയുടെ ഭാസിയാട്ടം കാണുന്നു. അട്ടാനിളി പദം ശമ്പിജ്ഞയുടെ തൃതിയാക്കിത്തീരിത്തു പ്രത്യേകതയിൽ രാജാവിനോട് നേരേ പ്രാത്മനചെജ്ജുന്നതായി വരുത്താൻ വേണ്ടിട്ടുണ്ട്; അതു പരിപ്രാജികയുടെ തന്റെ മാളവിക മലിക്കു റൂത്തമാണു തൽക്കാലം അല്ലെങ്കിലും കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു എന്നിവരു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. അട്ടിക്കഴിഞ്ഞെ ഉടനെ പോകാൻഭാവിച്ചു മാളവികയെ രംഗത്തിൽത്തുടർന്നു വളരു നേരു നിറവെള്ളുന്നതിൽ വിഴുഷകൾ പ്രയോഗിച്ചു ഘലിതം വളരു കേമമായി. പാവപ്പെട്ട മരദണ്ഡന തന്റെ ശിശ്യങ്ങളെ അട്ടിക്കാൻ അവസാനം ചോലും കൊടുക്കാതെ വെത്താളികൾ “വാപിതീരത്തു മംസം മയഞ്ഞ്”-നായും ദറം വിളിച്ചു പാണ്ടു സദ്ധ്യ പിരിച്ചു കളയുന്നു.

“തന്മാന മാളവികയിൽ ബലമായ അന്നരാഗ ഇംഗ്ലീഷ്; ദാക്കിഞ്ഞുംകൊണ്ടു തന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ കാണിക്കുന്നില്ലെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളത്”. എന്നിളി ശരംമനുഷ്ടാനം ഉച്ചാഹപാലികയായ മധുകരിക്കുടി കുട്ടതിന്റെ ശേഷം ദൂനാമക്കുത്തിൽ കാമപരവര്ണനായ രാജാവു പ്രചോദനിച്ചിട്ടും ഇരാവതി തന്നോടൊന്നിച്ചു ഉണ്ടതാലാണും എന്ന പ്രാത്മിച്ചിക്കുന്നതു സാധിച്ചുകൊടുപ്പാർന്നായി പ്രമദവന തനിലേയ്ക്കു പോകുന്നു. വിഴുഷകൾ കുടെത്തുടനു വേണ്ട മണ്ണും. അഞ്ചാറം ഇതിനിടയിൽ മാളവികയുടെ സഖിയായ ബുക്കളാബലികയെ സ്വാധീനം പിരിച്ചു രാജാവിനു

ഉത്തരവെയ്യുന്ന ഏർപ്പാട് ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഭാഗ്ര
വരാൽ ഇരാവതിയെക്കാത്തിരുന്ന രാജാവു തചനീയാ
ശോകത്തറയിൽ “തന്റെ ചിന്തയേണ്ടല്ലോ ഇനിപ്പാതം”
ആയിത്തീന്നിരിക്കുന്ന മാളവികയെ അഞ്ചു കാണുന്നതു്.
മാളവിക അവിടെ വരുന്നതാക്കട്ട, തചനീയാശാക
തതിനു വസന്നാരംഭമേയിട്ടു് പുവുണ്ണാകുന്നതു വിവരം
ഉള്ളാനപാലിക പറഞ്ഞറിത്തു് അതിനു വള്ളംചെയ്യുന്ന
ദേവി പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ടോ. ഉണ്ണതാലിൽ നീനു വീണു
കാലുളിക്കകയാൽ തനിക്കുചെവുന്ന അരഞ്ഞാകത്തിനു പാദം
പൂണ്ടുപുമായ ദോഹദം ചെയ്യുന്ന സെഞ്ചകത്തുമില്ലാതെ
പോയി. ഉത്തമസ്നീയുടെ അലഘത്തമായ പാദം അസ്ത്രി
ചൂം അരഞ്ഞാകം പൂക്കമെന്നായിരുന്ന വിശപാസം.
അംഗശാക്കണ്ണാധാര ചെയ്യുന്നതിനു, തനിക്കു സെഞ്ചകത്തു
മില്ലേക്കില്ലും ഇരാവതി മുതലായ സചത്തിമാരേഡു മദ്ദാ
ആ ജോലിക്കു ചുമതലപൂർവ്വിത്താതെ കേവലം ആട്ടക്കാരി
യായ മാളവികയെ ദേവി നിയോഗിച്ചതിനു കാരണം
മെത്തു? ഇം വോല്പത്തിലാത്തരമെന്നും നാടകത്തിൽ സ്നേഹി
മായി പറഞ്ഞിട്ടില്ലേക്കില്ലും രാഥക്കും ഉംഗിക്കും ധാരാളം
വകയുണ്ടോ. മാളവികയുടെ ഗ്രന്ഥം വളരെ കേരളമായി
ദ്രുന്ന അരമുന്നയിൽ പരക്കു സമ്മതമായി; അങ്ങും കാണ്ടി
ഗണഭാസന കീതിലും ലഭിച്ചു; എന്നാൽ രാജസഭയിൽ
അടച്ചിട്ടും മാളവികയുടെ സമ്മാനമെന്നും ഉണ്ണായില്ല എന്നു
മാത്രമല്ല; വിളുച്ചകൾ രാജാവിന്റെ കൈയ്യിൽ കിടന്ന
വള്ളയെടുത്തു സമ്മാനിക്കാൻ ഭാവിച്ചുതുക്കി ദേവി തൃജ്യ
ക്രയഃഖം ചെയ്യുതു്. പറിച്ചു് നേനാംസ്നേഹിയിൽ പാസ്സാകുന്ന
കട്ടിക്കുള്ള സമ്മാനംകൊടുത്തു് ഉസാധിപ്പിക്കുന്നു

ന്യായവച്ചപ്പേ? വച്ചപ്പടത്തുനിന്നും വന്ന രാജസദ സ്ഥിൽ
സപ്തതവിലു മുംഗില്ലപ്പിക്കുന്നവർക്കുടി പ്രൗഢൻറ പതി
വുണ്ടെന്നും? ആരു നമിതിക്കു മഹിഷിയുടെ സപ്തം
ആളും മാളവിക്കുക്കു വള്ളു സംശ്വരണ ഏകില്ലോ വെള്ളു
നേരാൾ പോരാ; എന്ന ഭാതുമല്ലോ, ധാരിനിങ്ങ് അലു
ആട്ടക്കാരിക്കുവെച്ചുന്നീടെനു വലിയ വാസ്തവ്യമാണോ.
അനന്നാമധായി വന്നവും പറിച്ചു മിട്ടക്കിയാകംഡാഡം
രാജത്തിലും അവളുടെ ഒരു ചുത്രവാസത്തുനു തോന്തി
ക്കാണും. പോരകും ഗണലാസനാശാം പരിപ്രാജി
കയും അവസരം നോക്കി അവരുടെ മുച്ചാൾക്കളിലും ചെജ്ജി
രിക്കും. അതുതിയും പ്രതുതിയും നന്നായിരിക്കുന്ന നമിതി
ക്കും അദിജാത്രവും മാളവിക്കയ്ക്കായിരിക്കുമോ എന്നു
പരിക്കൂണ്ടു നോക്കാതെന്നു ദേവിക്കു തോന്താം വക
യുണ്ടാം. ഉത്തമസ്തുക്കളുടെ പാദസ്തുർജ്ജതാലേ അഞ്ചോകം
ചൂണ്ടകയുണ്ടുള്ളതും. ഇന്ത വക വിവാരജിതാണോ അഞ്ചോക
ദോഹദായിക്കാതെനിൽക്കും മാളവിക്കുയും നിയോഗിക്കാണും
ധാരിനിങ്ങും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും. ഇന്ത നിയോഗംകൊണ്ടു
അന്തിഫുരൂഹരിക്കളുടെ ദ്രോജിയിൽ മാളവിക്കയ്ക്കും ഒരു
സമ്മാനമാണോ കിട്ടിയിരുന്നതെങ്കിൽ ഉണ്ണാവുന്നതിവ
യിക്കാം ബഹുമാനം നിലപിച്ചുവെന്നു ബകളാവലികയുടെ
ശാക്കിനെന്നതെനിൽക്കും നിന്നും, ഇരാവതിയുടെ അസൃത്യാവദ
നത്തിൽ നിന്നും സ്ഥാപ്തമാക്കുന്നതുണ്ടോ.

ഇരാവതിയെ ഉണ്ണാലാടിക്കും പുജപ്പുട രാജാവു
മാളവിക്കുയെ കണ്ണു ഉടൈന ആ സംഗതിയെല്ലാം മറന്നു
“ശ്രാവതി മുരുത്തുനിന്നു വരുന്നതുപോലെ തോന്താം”
എയു വിഴുഷകൾ പറത്തതും കുട്ടാക്കാതെ “ചൂതലയേ

ബേക്കിയും ആന താമരപ്പുഞ്ഞയിൽ ഇരങ്ങാതിരിക്കാ
ടുന്നോടും?" എന്ന സമാധാനപ്പട്ടിനുന്തു ഉള്ളി. ഇന്ന
വിധിക്കുത്തു കുടാതെ പ്രവർത്തിച്ചതിനാൽ മുതലയുടെ
ചട്ടിടിയിൽ ഓക്കപ്പെട്ടുനുണ്ട്. ആദ്യം രജാവിനു മുത
ലും ഏല്ലിച്ചിരുന്നു ബക്കളാവലിക മറന്ന പോയെ
ജിഡിലും എന്ന ശൈഖണ്ഡായിരുന്നു; എന്നാൽ ഒട്ടവിൽ
അവരുടെ "സാമാന്യമായ" മനമറിഞ്ഞു പറഞ്ഞത്തിനും"
“സാമന്ത്ര്യമാണ് മട്ടിച്ചൊന്നതെത്തിത്തതി” എം നല്ല സർ
ടിഫ്രീക്കററു കൊട്ടക്കുന്നുണ്ട്. ഗാക്കന്തുത്തിലെ രാജാവു
വണ്ണിനു അസൂയപ്പെട്ടപോലെ മാളവികാഗ്നിമിത്ര
ത്തിലെ രാജാവു അശോകത്തു അസൂയപ്പെട്ടുന്നു. തളിക്
പറിച്ചു ചുട്ടിക്കൊണ്ട് കാലു അശോകത്തിനേരു തടിയിൽ
വെച്ചുതുകൊണ്ട് (പാദം പല്ലവത്തുല്പരമാകയാൽ) അശോക—
മാളവികഭാരതെ കൊട്ടക്കൽവാങ്ങലിൽ റണ്ട് ക്രൂക്കം
നഷ്ടമില്ല. താൻ മാളവികയും തന്നേരു എഡയം കൊട്ട
ത്തിട്ട് അവരു തനിക്കു ഇങ്ങങ്ങാട്ടാണും (ആലിംഗന
ചുംബനാഡി) പകരം കൊട്ടത്തിപ്പേണ്ടു; അതാണ “എന്നി
ക്കതാൻ ചേരു” എന്ന രാജാവു പറഞ്ഞുന്നതു. “സംസ്കർ
ഥാധഭന്താൽ തനിക്കും തുഴ്ചിവരുത്താണും” എന്ന രാജാവു
പ്രാത്മിക്കന്നേംഡാണും — “തുഴ്ചിവരുത്തു — വരുത്തു”
എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടു തളികനേപ്പോലെ ഇരാവതി
ചുടിവിഴുന്നതും. മരത്തിൽ ചവിട്ടിയതുകൊണ്ടു മാളവിക
യുടെ ഓമയ്ക്കാലിനു ചേരുന്ന പററിയോ എന്ന രാജാവു
ചോദിക്കുന്നതു കേടുപ്പും മുതൽതന്നേനു “അബ്ദി ആത്രു
പുത്രനേരു എഡയം വെണ്ണംനുയു” തന്നു എന്ന മുഖ്യര
ത്രംകൊണ്ടു ഇരാവതി ഭ്രകൂളിയെപ്പോലെ ഉറത്തു
നില്ലുയായിരുന്നു.

അവചള്ളണ്ട മാതൃകിൽ രാജാവു് അണ്ടി കളിത്തെ അണ്ണാൻറെ മട്ടിലായി. വിള്ളുപ്പകൾന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം തെങ്ങിൽക്കുറിയതു താഴിയൊടിക്കാനാണ് എന്നാക്കെ പറയുന്നുകിലും രാജാവിനു താൻ ഇരാവതിയുടെ പ്രശ്നയ ഒന്നാം ചെയ്യുന്നു തെററായിപ്പോയി എന്ന ദിവ്യം വരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ്, പുക്കുള്ളീടും അവരും കുട്ടാക്ക നില്ലുന്നറിത്തപ്പോൾ നമ്മുള്ളിച്ചുകളുള്ളുന്നതു്. മരും സുവർഖയക്കാമിക്കുന്നതു കുട്ടിനുന്നായകനു ഭോഷ്മല്ല; പ്രശ്നംവസ്ഥന്മാക്കുടെ വലിയ തെററതനുണ്ടാണ്. കമ്പിട്ടതും കുട്ടാക്കാതെ ചണ്ടി ടാടിക്കളിൽത്തുപോഴാക്കുടെ രാജാവിനു ബുദ്ധമായി—

“യിക്കാരക്കുത്രമിതു കാരനമാക്കിവെച്ച
തങ്കലമില്ലായവണ്ണിതയെത്രജീഖാം”

എന്നവർണ്ണിശാപം രാജാവു് ഉപകാരമായിക്കത്തുന്നു.

കൊട്ടംകാരുഡപോലെ പാതതുചോയ ഇരാവതി പേശാരിയെപ്പോലെ ധാരിണിയെ കുത്തിപ്പോക്കില്ലെന്നു ദിവിച്ചു; അഞ്ചുപ്പാരു പാടിക്കളിച്ചാനുഡിക്കുന്ന മധുകർജ്ജും പെൻകയിലിനും മുക്കിക്കാടരത്തിൽ കേരേണ്ണിവരും പോലെ മാളവുക്കും ബകളാവലികയ്ക്കും കല്പരയിൽ കിടക്കേണ്ണിവനു. അവരെ തകവിൽ നിന്നു വിച്ചവിക്കാ നിള്ളു ഉചായചിന്തയാണു നാലംമുക്കത്തിന്റെ ആരും തത്തിൽ. ശൗര്യിനും സുത്രംശാലി വിള്ളുപ്പകൾ തന്നു. നന്നാ മുക്കത്തിൽ ധാരിണിയെ വണ്ണിക്കുംനോരും പരിശുജിക്കുവെ മുട്ടപിടിച്ചുത്തുപോലെ ഇവിടെ പൊരപാലിക്കയായ ജീവ ക്ഷേമന്മാര്യത്തിനു വിളിക്കുന്നു. ഭേദവിയുടെ

മുദ്രമാതിരം തട്ടിപ്പറിക്കാൻവേണ്ടി പാന്പ കട്ടിച്ചുവെന്ന കൂദില്ലപറ്റിന്തവകയ്ക്ക് വിളുഷ്യകൾ ഉടൻതന്നെ ശിക്ഷ കിട്ടി. അന്തഃരം ഈ ജനനരാജ്യനാ സമയം നിപുണിക കൂദ ദച്ചി എടുത്ത മേത്തിട്ടുവോരം താൻ കാണിച്ച കിട്ട മെല്ലും തനിങ്ങ ചിള്ളിച്ച പറത്തുപോയി. ഭാഗ്യം കൊണ്ട് ഇലാവതി തങ്കാലത്തെ കേഷാദ്ധനത്തിൽ അന്തു കുട്ടിപ്പേണ്ണേ ഉള്ളി. കാല്യം നോക്കുവോരം വിളുഷ്യകൾന്റെ ഇന്തചന്നാത്ത നേരംപോക്ക കരെ കിടന്നുപോയി. ദേവി സംഗ്രഹിയറിയുവോരം രാജസേവനായതുകൊണ്ട് അയാഞ്ചേ ശിക്ഷിക്കയില്ലായിരിക്കും. മാളവികയെ എന്നാണു ചെയ്യാൻ ഭാവം എന്നറിഞ്ഞില്ലപ്പെല്ലോ. രാജാവിന്നുടെയും “ഈ സങ്കൂട്ടത്തിൽ നിന്നു എങ്ങനെന്നയാണിന്നീ മോചനം” എന്നായി വിചാരം. ആ അവസരത്തിൽ വിളുഷ്യകൾന്റെ കുട്ടിക്കാരനായ പിംഗളുവാനരം തന്നെ ചാപല്ലുംകൊണ്ട് എല്ലാപ്പേരേയും രക്ഷപ്പെട്ടുത്തിനു.

സമുദ്രവരത്തിൽ നടന്ന സംഭവം വാസ്തവത്തിൽ ഇരാവതി ആക്ഷേപിക്കുന്നിട്ടെത്തോളം നിശ്ചയായ ഒരു പ്രവൃത്തിയല്ലായിരുന്നുകൂലും, ഒരു കടന്ന കൈതതനാ. പാന്പ കട്ടിച്ചുവെന്ന കൂദിലും പറത്തുണ്ടാക്കി ദേവിയുടെ മുദ്രമാതിരം കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ട് മാളവികയെയും സവിരയും വിളുഷ്യകൾ കാരാഗ്രഹത്തിൽനിന്നു മോചി പ്പിച്ചതു നടപ്പാരക്കെടിപ്പിടികുട്ടിയതുപോലെ ഒരു നേരംപോക്കുന്ന ഗണിക്കത്തക്ക സംഗ്രഹിയല്ല. രാജാവു പണ്ണവോണാഗ്നിസാക്ഷികമായിട്ട് മാളവികയ്ക്ക് “ആത്മ സമപ്പണം ചെയ്തു മേലാൽ സേവ്യസേവകാവം മറി ശ്രാണനന്നം മറ്റും പ്രതിജ്ഞാചെയ്യുകയിലും ഇരാവതി

കേരിയന്നപ്പോൾ അത് ബെയ്തുമൊന്നും കാണിച്ചില്ല. അതിനാൽ മാളവികയും താങ്കു നിലയോക്കാതുകാണും പ്രവർത്തിച്ചതും തുതും. ഇരുപ്പും അറിഞ്ഞിട്ടു ഉംവി കാരാവ്യാളിക്കും കുറു ശിക്ഷയാണും കല്പിക്കുവാൻ പോകുന്നതും? ഇതുവിധിയം എല്ലാവരും വേവലൂതിപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോരും നിത്യപിച്ചിരിക്കാത്ത ചില സംഭവങ്ങളാൽ കാരാവ് ഒന്നര തിരിഞ്ഞുവിണ്ടിട്ടു കാഞ്ഞുത്തി മാറിപ്പോകുന്നു. പുജ്യമിത്രനും താഴെക്കാതിരെയും ക്ഷമിപ്പും യുവരാജാവായ വസുമിത്രനും ചുമതലപ്പെട്ടതുണ്ട്. അതു വത്തമാനം കേടുതുടർത്തു ദേവിക്കു പുതുനീരും ദീർഘായല്ലോന്നുവെണ്ടി മുളകുന്നു അഥവാ നടത്തുന്നതും സംഭവിച്ചതും അല്ലോ മുഖ്യവസരം. വിദർഭരാജും ആകുമിക്കാൻ പോയിരുന്നു. വീരഭൂമിന്റെ യജ്ഞത്തേസ്വന്നനും തോല്പിച്ചുവിവരം, കേട്ടിട്ടു നഗരമെഞ്ചുക്കു ജയഭേദി മുഖ്യമായിരുന്നു. വസുമിത്രനും ജയാത്മവും ക്രീഡിച്ചുനീരും വന്നതിൽ ഉള്ള ഉത്സാഹവും കോലാഫലവും എല്ലാ പരയാം? ഇങ്ങനെ ഉള്ള മന്ത്രാത്മവാവസരങ്ങും ഉള്ള ജീവപത്രങ്ങളം തടവുകാരപ്പോലും വിലങ്ങുവെട്ടി വിട്ടു സംഭവിച്ചുവോ അതുപോലും കുറുക്കിക്കൊണ്ടുതാനും. ഏന്നിരിക്കു മഹാരാജാവിനീരും പ്രിയത്തിനുവെണ്ടി ചില്ലറത്തെറുകുറ ചെയ്യു ആകുത്തിരജ്ജനങ്ങളെല്ലു ശിക്ഷിക്കാൻ ആകു വീച്ചാറിക്കും? അന്തുകൊണ്ടു മാളവിക്കുക മാളപ്പുകൊടുത്തെങ്കാണുമെന്നു ദേവി അലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ദാഖാണും? ഉല്പാദനപാലിക്കു ചെന്ന തപനിയാശോകംഡോദരം ചെയ്തിട്ടും ഏരുവു വിവസ്തയിന്നുള്ളിൽ നിന്നും പുതു വത്തമാനം അറിയിക്കിന്നും. അമേരാക്കാദോധരം ഫലപ്പെട്ടുത്തും അഭിഷ്ഠിദാനം

ବେଳୁମେଳିନ ଓପି ଲାହ ଯିକ ଯୁକ୍ତ ଯାକଣ କେବେଳିରିଥିଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି ।
ଏହିପ୍ରକାଶକି ଯୋଜିଥୁବାକୁ ଲାହ ଯିକରୁ ଦେଖୁଅବଳି ।
ଆରବାହୁ ମାସ୍ୟତରିଲ୍ (ଆଚିର୍ଯ୍ୟର ନିଲାଗିଲ) ନିମ୍ନ
ମୋହିଷ୍ମିଥୁ ରଜୋଵିନ୍ ତର ବାଲ୍ମୀକ୍ୟାଯିଥୁ ନ ହେବାନିରୁ
କାଠ ଧ୍ରୁଣ କାଞ୍ଚିଯିବାରୁ, ପତବେକବୁ, ଉଦ୍‌ଦୂରାଳକତି
ଏବଂ, ଶୁଣଶ୍ରୀରବିଷ୍ଣୁରୁ ଛିନ୍ତ ଯାନ୍ତିଣୀ କରିଛନ୍ତି ।

ഈ വഴിക്കായിരുന്ന മനസ്പിന്ത്യാധ ധാരണാഭിരൂപ വിയുടെ നില്ക്കുളക്കുടയേ എന്ന് സ്ഥിതിനോട് പ്രോക്കു്. അതിന്

പ്രകാരം അവർ മാളികയെ അടിമപ്പാടിൽനിന്ന് വിടി ത്തി രാജാവിനു സമ്മാനിക്കാൻ ഉറച്ചിട്ടു തപനിയാഗ്രഹക അതായിൽത്തന്നെ ചെന്നിയന്നംകൊണ്ടു രാജാവിനു ശത്രുവാക്കാൻ. അദ്ദേഹം തത്തന്നെ ഇംഗ്ലീഷ് സങ്കല്പത്താൽ മാളികയുടെ വാസ്തവങ്ങൾ ബഹുമപ്പേച്ചകയും വരുന്നു. എല്ലാം അനുകൂലമായി. മാളികയെ അവേഴ്തെ ഭൂഷണായ മായ വഴം സന്നാർ ശബ്ദിച്ചിരുന്ന കൊട്ടപ്പാൻ കൊണ്ടിരുന്നു താൻ; മായും അപഴിക്കുന്ന ജാതകപ്രാലത്താൽ അപ്പുകൂല തെരുവും ഒരു പ്രതിഭവന്യം നേരിട്ടേതു ഉള്ളൂ. ഇന്ത ഏതു തതിൽ ചുതുന്നു ജയവാത്ത് വന്നുചേരുന്നതു ദേവിക്കു വളരെ അനുകൂലമായി. ആ സംഗതിയപ്പറ്റി വന്ന എഴുത്തു് രാജാവാണു ദേവിയെ വായിച്ചു കേരിപ്പിച്ചതു്. അദ്ദേഹം പൊലിഡു പരിഞ്ഞത്തിനുള്ളിട്ടു് പൂണ്ടി പാതും എന്നം പരാത്രു കുറക്കാണുന്ന വെള്ളാൻ ധാരിണിക്കു സെങ്കൽവും കിട്ടി. ശകിച്ചിത്തന്നതിനു നേരോ വിപരീത മായിട്ടു് അടീക്കുമ്പും സാധിച്ചതിൽ വധുവരമാക്കം, എടക്ക മാക്കം, എന്നുവും, വായനക്കാക്കം അനിവിഷ്ടനീയ മായ ആനന്ദവും സിലഡിച്ചു.

4. കമാവസ്തുവിന്നു ഒരച്ചിത്രം.

കാളിഭാസന്നു മറ്റു രണ്ടു നാടകങ്ങളിലേപ്പോലെ മാളികകാഗ്രിമിത്തിലെ കമാവസ്തുവിനു പ്രൗഢമിയും അതന്നും മതിയായിട്ടില്ലെന്നും, കമാനായകമാർത്തനെന്ന ശക്തിയും ചുംപും പ്രതിഭവാരപ്പോലെയോ ഉള്ളശീവിക്രമമും രാച്ചുപാലയോ ഉയന്നതരക്കാരപ്പോലെന്നും മറ്റു ചില തു കേഷപ്പരം ഡാക്കുകൾ വിൽസന്നു മത്തംപേര് പുരപ്പേട്ട

വികാരം സ്ഥായിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഈ വക ആക്ഷിപ്പങ്ങളെ അനന്തര ഗാമികൾ വേണ്ടം വണ്ണിക്കുയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഒക്ര തീരായ വായനക്കാർ സ്ഥൂലദ്വാഗിയിൽ തോന്നാവുന്ന ചില സൃഷ്ടതകൾ മാത്രം ഇവിടെ ചുണ്ണിക്കാണിച്ചു പരി ധരിക്കാം—

മഹിഷിയുടെ പരിജനങ്ങളിൽ ഒരവളായ മാളവിക യിൽ അഗ്രിമിത്രൻ അനന്തരം തോന്നിയതു ശരിയാഡോ? മാളവിക കലീനയാശനന്ന വായനക്കാർ നിംഫസ തതിൽ ഭോധം വരും എന്ന സമാധാനപ്പെട്ടടാമക്കിൽ രാജാവിനും അതുപൊലെതന്നു ദടവിലേ വാസ്തവം മന സ്ഥിലാക്കണമുള്ളേണ്ടും. അതിനാൽ രാജാവിന്റെ ഈ കാമം അനാത്മവും അവിഹിതവും ആണോ. ഈ ആക്ഷിപ്പം സാര മിലു. കാമന കണ്ണിപ്പേന്നാലും ലോകാക്കത്തി? “യസ്താം മനമുക്കും രാഗസ്തും മുലി?” എന്നൊ ധർമ്മസൂത്രക്കരൻ പോലും വിധിച്ചുള്ളൂ. സ്കൂപ്പത്താക്കം തങ്ങളിൽ മന സ്ഥിണങ്ങിച്ചണ്ടാക്കന്ന അംഗസ്ത്രന്തു പ്രാത്മനയാണെന്നും, സദേശം തന്മായ പ്രുമം. രാജാവിനു മാളവികയെ കണ്ണ മാത്ര യിൽ : കൗതുകം തോന്നി ഏകിലും അവരാക്കിണ്ണോടും പ്രാത്മനയുണ്ടെന്നും ഭോധപ്പെട്ടതിനമേലേ അവളിൽ അനന്തരാഗമരപ്പിക്കണമുള്ളൂ.

‘മധ്യസ്ഥമായ തങ്ങൈത്തങ്ങൾക്ക് യോഗം
സിലിപ്പുത്രം ധിനംമെന്നു കിന്ത്യുവക്ക് നോക്കു.
തെള്ളും മനോമ മലവസ്തും യിവാശേയഞ്ചു
ആലുവണ്ണരാശൻ തുലയന്നതുമെബ്ബു ചൊണ്ടും’— സം. 3 15.

എന്നാണെന്ന കവി തനിക്ക് അനന്തരാഗത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അഭി പ്രായം രാജാവിനെക്കൊണ്ടു പറയിക്കുന്നതു്. ഈ ആത്മം

താനം സാങ്കേചികപദ്ധതിക്ക് കവി ഭാഷ്യം പറയുന്നതെന്നെ ശാസ്ത്രി
ശക്തിയുള്ളവരിൽ ചാരിക്കുന്നതു്:—

പ്രീയതമായ ലഭിപ്പാർ ഹോഡൈൻകൈമുണ്ടാം;
സാപയുഖത്വാടഭാവം പാർത്തു മുഞ്ചാപേസിപ്പു
സ്റ്റൂചിത്തു മഹിച്ചിപ്പുകുംപു ചാർത്താഫർമ്മ,
കംപ്ലിനജ്ഞമന്നേരാന്നുനരാബാവദഭാവംയാം... 2-1.

മാളിക ഒരു നാൽക്കിയായതിനാൽ അതഭുതപരമായും
വകയില്ലൊരുത്തുകൊണ്ടു അഗ്രിമിത്രനു ഭാഷ്യം പറയുന്ന
പോലെ അതുകൂടാശയുടെ ചുവിയാട

“സത്തക് എംഡേയനിവാരണ ചിൽ പ്രമാണം
സത്ര സ്വന്തചന്ദ്ര പ്രതിപത്തിയന്തേ.”

എന്നും മറ്റൊരു തന്ത്രി മനിപ്പുരുത്തിക്കു മുക്കി പറ
വാൻ പൂരപ്പെടുത്തി വന്നില്ലെന്ന ഉള്ളി. മാളികക്കുടെ
അനന്നുസാധാരണമായ അപത്രണവും ലളിത്കലാപാ
ണ്ണിന്നവും കണ്ണ രാജാവു ഫോഫിക്കന്നു; അവരുടെ
രാജാവിഭാവനരംഗം തോന്നന്നതിനും സവംസമതമായ
കാരണവും ഉണ്ട്. അവരുടെ സപ്രഹരിതിൽ വെച്ചുതന്നു
നിശ്ചയിച്ചാണുള്ളതും കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവളുടെ ഏം യ
ഗതി മുഴുവൻ എടുത്തിയ പദ്ധതിൽ വുണ്ണിക്കുന്നു. അതി
നാജീ എല്ലാംതുടി നോക്കുന്നവാരി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന ബേസ്
ഡിഡാണു കാമിച്ചു വിവാഹം ചെയ്തുതായി വന്നിച്ചു
ഒഴുക്കുന്നിയർ ചെയ്തിട്ടേന്നും അരന്നുചെറിയും കുളിം ഓ
സൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ണു തുള്ളിപ്പുട്ടാകാഞ്ഞാം.

ധാരിണി ഭർത്താവിനു കുന്നുകാഡാനും ചെയ്യുന്നതു
കൊണ്ടു് അംബർക്ക കവി സ്റ്റീസപ്പാവം കുറച്ചുകളിൽന്നു
എന്നാംക്കു പിക്കാൻ വകയില്ലെന്നു ശന്വിൽതന്നു സ്ഥാ
പിച്ചിട്ടും. അതിനാൽ ആ സാഹതിജീപ്പറി ഇവിടെ

വിസ്തീര്ണക്കണ്ഠത്തില്ലെ. സ്രീസപ്താവത്തിലുള്ള മുഖാദര എല്ലാം ധാരിനിക്കും, ഭോഷിംഗൈമല്ലാം ഇരാവതിക്കും കവി വീഴിച്ചു കൊടുത്തു ഉള്ളി. പോരെങ്കിൽ കലാഗ തൃതിക്ക് കരശിക്കിയെങ്ങാണെ ധാരിനിയുടെ പ്രവൃത്തിക്കു നല്ല യുക്തിയും പായിക്കുന്നെന്നും.

‘കന്നവൻ സപതിയെക്കൊടുത്തും
ശ്രാവയശ്രാവ ഗ്രഹണീഭന്ന തൃഥയും,
വും വാൾപ്പുറയേക്കിട്ടുന്ന വേബേ-
പുരുഷരും സപദാദ്ദീയോടു ചേരാൻ’ അ. 5-19.

സജുദ്ദുമത്തിൽവെച്ചു നായികാനായകമാക്കി ഞായ ഒരസപ്താശാഖമം കരാറിനീണ്ടുപോയി ഏറ്റനു ശക്കി പ്രാനില്ല. ലതാമുമത്തിൽവെച്ചു ശക്കത്തുംചുഡ്യുഷാതനു ക്ഷണിക്കായതിൽ കുറം ക്രുതലാധിക്രമാനം ഇന്ന സമാഗമ തിലും കവി നിബന്ധിച്ചിട്ടില്ല. പ്രിയംവദാനന്നുകരി ചക്രവാക്കവയും വിളിച്ചു ശംസ്കാപദ്ധതിംഗ്രൂ കാഞ്ഞം ഗ്രഹിപ്പിച്ചതുപോലെ ഗാത്രമന്നോ ബുക്കളാവലിക്കുയാ ഇജന്നരഞ്ഞകയും ഒളിച്ചിരിക്കുകയും ചെത്തുാതെ സപ്തത്രും നിരവേററിയിരുന്നെന്നുക്കിൽ ഇരാവതി മാടിക്കേറിവനു കോലാഹലം ചെയ്യാൻ ഇടയാക്കിപ്പായിരുന്നു. ഭജം ഷന്തരം

“ഓസ്യർവ്വചായുള്ള വിവാഹവന്നും
സന്ധിച്ച രാജർഷി കമാരിമാരു
പണ്ടച്ചി യാളം നീം വസ്തുവശ്ജി
കൊണ്ടാടിരുന്നായും പല കേരവിലുണ്ടും”

എന്ന പാഠത്തു ശക്കത്തുവയ സമാധാനപ്പെട്ടതാണും പോലെ അശ്വിനിത്രനം പ്രത്യേകിതമായിട്ടും

“എന്തും വേണ്ട ഞായെന്ന്—
പ്രത്യുഖ്യാനാഗ്രി നാക്കിൾ
യീൽ സാവിജ്ഞോക്കിയൻ : മേലാൽ
സേവകൻ, സേവ്യരല്ലിയൻ”

ഈ. 4-13.

എന്ന മാളിവികക്ക വാക്ക കൊടുക്കുന്നണ്ടു്.

‘തെറംഡിലുറിക്കാവാ യീ
ചെറംമിതിൽ കുതുമത്തിയില്ലവക,
ദിംതുരാഴിലേറംവരിൽ
പംഡവത്തല്ലോ പരസ്യരസ്യംലു’

ഈ. 1-20.

‘വൈശിക്കാവാ പരിജയങ്ങളെല്ലായ്തുവണ്ണം
സന്ധിച്ചിട്ടുപാഴു തെറാവർ കാട്ടിയാലും
എന്നാർത്തു താൻ വിട്ടതൻ ചെയ്തു കമാറിമാരു
വഞ്ചിപ്പുതിനായങ്ങളെന്നരിക്കത്താണ്റു’

ഈ. 4-17.

എന്നം മറ്റും രാജാവു് പച്ചപ്പോളി ചീലേടത്തു തട്ടി
മുളിക്കുന്നണ്ണെങ്കിൽ ധീരല്ലിതനായകനായ അഴുമം
അങ്ങങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു

സ്രീം നീക്കവിവാദ പ

....

യാ റുതംപ്രാസ്ത്രപ്പള്ളികം’

എന്നാളു പുരാണവചനത്തെ പ്രമാണികരിച്ചിട്ടാണു്.

പ്രതിതനാടകത്തിൽ കവി പ്രേക്ഷകമാരു അഗ്രി
മിത്രന്നു അരമനയ്ക്കുള്ളിൽ ചുററി നടത്തുന്നതെ ഉള്ളി;
അവിടെയുള്ള അന്തഃപുരം, നാടകശാല, പ്രഥമവനം, സമ
ദമ്പിമം, പ്രവാതശയനം ഇതുയും സ്ഥാപണാളിലല്ലാതെ
രാജധാനിയിലെ പബ്ലിക്ക റോട്ടുകളിൽപ്പോലും ഇന്ന
അപീനോക്കാൻ അവക്ക് അവസരം കൊടുക്കുന്നില്ല; അന്തു
പുരപരിജനങ്ങൾക്കു പുറമേ ഒരു യായിയ വാഹനവൻ,
വൈതാളിക്കുമാൻ, നടപ്പൊൻ ഇതുയും പേരെ മാറ്റുമെ

പരിചയപ്പെട്ടതുമന്ത്രം അതിനാൽ പലമട്ടക്കാരം പല തരം കാരണങ്ങളായ അട്ടകളിൽനടന്നവകടക്കികൾ അറിഞ്ഞന്തിനോ പ്രതിജ്ഞയുടെ നാനാപ്രകാരമായ രാമണീയക്കം കണ്ണം നടപ്പിലെന്നതിനോ കാണിക്കംക്കു വകയില്ലാതെ പോകും. ശരി, ഇങ്ങനെ ഒരാക്കേപം തോന്നാവുന്നതു തന്നെ. എന്നാൽ ഇതൊരു സ്വീത്യാസനക്കിൽ അതിനെ പരി വഹിക്കുന്നതിനു വേറെ ചില മുണ്ണങ്ങളും പ്രതിതന്നാടക തതിലും സിലിച്ചിട്ടിട്ടണ്ണു്. ശാക്കത്തും അഭിനയിക്കുന്നതു കാണാൻ പോകുവരെപ്പോലെ മാളവികാശിച്ചിരു പ്രേക്ഷകന്മാർക്ക് രാജാവിന്റെയും മാതലിയുടെയും സംഭാ ഷണം കേക്കാക്കാനായി സ.പ്രേഃലാകത്തുന്നിനു ദേവദ്രോഹത്തിന്റെ പിന്നാലെ പറന്നവരേണ്ടതില്ല; വിക്രമാർ ശീയത്തിലേപ്പോലെ ഉർത്തിയെ പിന്തുടന്ന് ആകാശത്തും ഭ്രമിയില്ലോ സപ്രേതതും കൗപോലെ ഓടിനടന്ന ശുമഖ്യ ദക്ഷയും വേണാം. നമ്മുടെപോലുള്ള മനസ്സുജമായിട്ടില്ലാതെ ദിവ്യജനങ്ങളുമായുള്ള സംസ്ക്രൂം ആവശ്യമില്ല. എന്ന വേണാം, മഹർഷിമാർ തുപിച്ചാൽ അതു മലിക്കുമെന്ന വിശദപരിപാലും വേണാം. നമ്മുടെ ഇന്ത്യ മനസ്സുഡേശക തതിൽ നാം എന്നം കണ്ടു കേട്ടും വരുന്ന സംഗ്രഹത്തിലും നടവടക്കിളിം അല്ലാതെ ദേവലോകസമാഖ്യങ്ങളുണ്ടോ അരുന്ധപശ്ചിക്കാൻ പോകേണാം. അതിനാൽ പ്രതിതന്നാടക തതിലും തമാവസ്തുവിൽ അനുഭവവിജലമായിട്ടു യാതൊന്നുമില്ല; അതുകൊണ്ടു നാടകം ആട്ടിക്കാണംവോരു വാസ്തു പ്രതീതിക്കു ബലം കുട്ടം.

ഈവിധം ഓരോരോ അംഗങ്ങളും നോക്കി വരു വേണാം ഒരേ മഹാകവിയുടെ എല്ലാത്തിൽനിന്നുത്തുവിച്ചി കൂട്ടു രാജ നാടകങ്ങൾക്കും, രംബണവിശ്വാസമാക്കുന്ന

പോലെ സ്പദാവവേപരീതുരാങ് ശോചനീയമായ ഭസ്ത്രാതമല്ല, രാമലക്ഷ്മണമാർക്കന്നാപോലെ സ്പദാവ സാമൃതതാൽ സ്പൂമഹണീയമായ സത്രഃത്രമാണ് എന്ന ഏവക്കും പ്രത്യക്ഷപ്രേട്ടനതാകന്നു. ഏതെങ്കിലും ഭദ്രം തോന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു കേവലം ഇതിലുത്തതിന്റെ ഗതിഭേദത്തെ അതുറയിക്കുന്നതെങ്കിൽ. ഒണ്ട നാടകത്രി ലും അംഗിയായ രസം ക്രൂരാരം തന്നെ; എന്നാൽ ദന്തിൽ പ്രാധാന്യം പുംസാഗവിപ്രലഭിത്വിക്കുന്നും; മറ്റൊരു തിൽ ഉത്തരകാലവിപ്രലഭിത്വിക്കുന്നും. ഏന്ന മാത്രം വിശദ ഷം. മാളവികയുടെ കമാഗതിയിൽ ഉത്തരവിപ്രലഭിത്വിക്കുന്നും അധികാർഡിൽ അധികിം സംകക്കും കീട്ടംതാതിലെ പകർഡും കവി ശാക്കത്തിലെ അതു ഭാഗത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു. ഇഷവിധി നാഷ്ടാദ്ധ്യപദശ്ബമമന്മാഘേന ഒണ്ട നാടകത്തിലുംആക്രമി ക്രൂരാരത്തിന്റെ വീശയം മുഴുവൻം മഹാകവിയുടെ വച്ചല്ലിനു ശോചരീഭവിച്ചു. ശാക്കത്തിലും, വിക്രമാധിപരിയം, മാളവികാഗമിത്രം ഇം മുന്ന നാടക തതിലും രസം ക്രൂരാരംതന്നെ ആശങ്കിലും, നായികാ നായകമാരുടെ പ്രതി ഭദ്രം, കമാഗതിയുടെ വൃത്തിസം, സദാജ്ഞാദിത്വം എടക്കാവിഡിശൈശ്വം ഇരുക്കിക്കൊണ്ടു ഓരോ നീനും ഒരു പ്രത്യേകത കവി കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാലുംതെ നീനും ഒരു നാടകാർക്കാഡു ഉണ്ടുമെങ്കിൽ അപകർഷ്ണമോ ഉണ്ടെന്നു വാദികാൻ നൃായ ഒമെ കാണാനില്ല.

സ്പദം ചീർപ്പിച്ചുപോയ ഇം അവതാരിക്കയെ ഉപാസംഹരിക്കും മുന്നു പ്രതിതനാടകമും തന്റെജീവ ചെയ്യുന്ന സംഗതിയും പ്രസ്താവണയാഗ്രഹാണ്ണും. കേരള പാണിനീയത്തെ ദാനങ്കുടിപ്പുരിശോധിച്ചു അനുഗമിക്ക

(Historical) സംപ്രദായത്തിൽ മലയാളത്തിൽ ഒരു വ്യാകരണം ചെറിക്കൊതിന്തു അതു ശ്രദ്ധിച്ചു. അതു ജോലി മധ്യവേന്നത് ശീവിൽ പുത്തിയാക്കാം എന്നായി. ഒന്ന് എൻ്റെ മദ്ദനാശിംഖം. എന്നാൽ വേനലിൻ്റെ കട്ടപ്പാംകാണ്ട ഗ്രഹവമർബിയ അതു പ്രവൃത്തിയിൽ എൻ്റെ മനസ്സിനു ഉന്നേഷം മതിയാക്കാതെ വന്നുങ്കൂടി. ഇംഗ്ലീഷ് സഭത്തിൽ എൻ്റെ ശിഖ്യമായും ഭാസ്യാദിനായും ഉറരു ബന്ധുക്കളും മായ ചില യുവാകൾക്ക് വിശ്വാവിഷയമായ വിനോദത്തിലും കൗതുകത്തായും മാത്രം പ്രൂരിതരായിട്ടും, ഒരു വിവാഹാദേഹം സംബന്ധിച്ചു, മന്ത്രത്തമായ ഒരു യാളിയും കൈമകളും അഭിനയിക്കാൻ ഇടയായി. നാടകാളി നയം കേവലം ഒരു ഗ്രഹവിനോദഭ്യിട്ടും ഞങ്ങൾ കുറ തിയിരുന്നുള്ളിട്ടും വെക്കിലും അതു പാതിപ്പുരസ്യമാകാം, കണ്ണ മുഖിയിരുന്നാരല്ലോം ഒരു പ്രോഡക്യൂട്ടും അഭിനവം സംഗതിവന്നതു്. ഇതിനുള്ളിട്ടും കാരണവും മുഴുവാണോ എന്ന്. തെങ്ങളിട്ടും ദേഹത്തിൽ സംഗ്രീതം, സാധിത്രും, ചിത്രമെഴുത്തും ഇംഗ്ലീഷ് മുന്നും കുലകളിലും നെന്നപ്പെണ്ണും സിലിംഗി ഉവർ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. അംപ്രൂഡി ചില ഉത്സവം ശീലനാൾ—എന്നാൽ നൃക്കു അനുശ്രീ തോട്ടം ഒരു നാടകം—അഭിനയിക്കാതെനന്ന—എന്നായി; അതിന്റെ പ്രകാരം വേല വിജീതുകുട്ടിയിൽ നാടകം നിമ്മിക്കുന്നും ജോലി നിന്നും താഴിട്ടും വന്നുങ്കൂടി. അംപ്രൂഡി ചിലക്കു പ്രചാരണം വെച്ചിട്ടും ഇതെല്ലാം ഒരു കുട്ടിക്കുട്ടിയും തന്റെ കുളം ഉണ്ടില്ലെന്ന് പ്രവേശിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത പ്രാക്കണ്ണകാനും തന്റെ പാടിക്കെന്നും ഒരു തീരുമാനം ചെയ്തിരുന്നു.

ഒസ്പൃഷ്ടവ്യാരധ്യാഗ്രഹായ നാടകപ്പൂജാവന്തിൽ
ചെന്നകശാ അല്ലെന്നാമകിലും ഒരു വിത്രുമ്പുവാ
അനാഭിഖാനത്തിനുള്ള കണ്ഠകം തുടർത്താൽ നില്ലോടൊന്ന്
വിധി സ്ഥിരമിച്ചു. ആ കണ്ഠകത്തിന്റെ ഫലമാണോ ഈ
തർജ്ജമ എന്ന പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞതു. മറൈള്ള നിശ്ചയ
ങ്ങൾ ഫലിച്ചുവും ശരി, ഇല്ലെങ്കിലും ശരി, മാളവികാശി
മിന്നും തൊൻ ഭാഷാപ്രസ്താവനി.

വേല ആരംഭിച്ചപ്പോൾ ഘുകാവന്തിലേ സപ്തച
ദാപത്രം നത്തിലും ചില തടസ്സങ്ങൾ നേരിട്ടാതിരിക്കുന്നില്ല.
മുലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ശ്രദ്ധമായ ഒരു മാത്രക സന്ധാരിക്കു
ന്നതു പ്രധാനം. അച്ചടിപ്പുറുകം നാലെണ്ണം നോക്കിയ
തിൽ ദാരാനിലും പാഠം ദാരാവിധിം. നനിഃലപ്പാംവും
ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ എനിക്ക് തുപ്പികരമാകുമ്പോൾ. അതി
നാൽ പൂശാതനങ്ങളുായ താഴീഫയിലേ ഗ്രന്ഥം മുന്നൊന്നും
കുടി തേടിപ്പീടിച്ചും എല്ലാം തുരുനോക്കി അധികം യോ
ജിക്കന്ന പഠണങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടാണെ തൊൻ ഭാഷാ
ന്നും ചെയ്തിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത്വിധി സപ്തമാത്രകക്ഷിട്ടെടുത്തു
യദ്ദേശാടെ ഉത്തിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട് ഇം ഭാഷാന്തരക്ഷിട്ടിക്കു സപ്ത
മാത്രകക്ഷിട്ടെടുത്തിട്ടുണ്ട് പ്രസാദംതന്നെ ഉച്ചിതമായ പ്രചാരം
നൽകുന്നു.

ஞி

மாணவிகார்ணமிடு

புஸ்தாவக

தூங்கெலகுப்புத்திற் வாளீடிலுமிரு நதரிக்க
 சேந்து வம்ம் யரிஷ்பூங்,
 தன்ஶாரும் வழைங்குத்தாங் பிளைகிலும்
 ஸங்கூரிக்கு யதீந்துங்,
 ஸவ்ம் ஒத்துஷ்டிகுத்தாங் தீவந்தியு ரே-
 திட்டமஸ்தாலிமாங்கு
 காவ்ம் நீக்கேடு நீண்டக்குதிக்குலஷ்தமா-
 வுத்தி ஸங்கர்யூமோங்.

1

[காணிக்கீஞ்சு நூற்றயங்கு புவலீக்கண்.]

ஸுந்தரன்:— (ஊனியங்கிவேக உணக்கீடு) எடுதோ!
 ஹவிடெ வத.

பரிசூரகன்:—(புவலீதிட்டு) எடுசுமாண, தொநிதா
 வாநிரிக்கண.

ஸுநு:—ஸமஸ்யா அதுதொவி தீரிக்கண—காண்டோ
 துதமாய ‘மாணவிகார்ணமிடு’ நாடகம் ஹா வா
 ணதாதுவாவாபுரத்திற் நாம் அலீநயிக்கண—
 எடுன். அதினால் ஸங்கீதம் அரங்கிக்கொடு.

പരി:— നാരു ചരാട്ട്; കൈവിക്കട്ടിക്കുഞ്ഞ ഭാസൾ, സൗഖ്യി
ല്ലൻ, കുവിച്ചതും മുതലായവങ്ങൾ നാടകക്കദിഃ
എടുക്കാതെ നവീനകവിയായ കാളിഭാസൾ തുതി
യിൽ സദ്ദൂശിം ബഹുംബാനം വരുമോ?

സുത:—എംബു ഇരു താൻ വിവരമില്ലാത പാതയെ
താൻ. ഒന്നാക്ക—

‘നന്നല്ല കാച്ചുഭവിലം പഴതെന്നെ ചതു—
ക്രാങ്ങനാട നില്പിത്വമല്ല നവതപ്പുലം:
വിജ്ഞനു വിചാരണകഴിച്ച തിരിതെന്തുക്കം;
ഈശ്വരനാ വസ്തുവജ്ഞാനവതാം പ്രഥാനം. 2

പരി:—എജമാനൻ ചരയുന്നതു തരി.

സുത:—എന്നാൽ അമാന്തിക്കാതെ കാൽം നോക്ക.

വക്തി സദസ്യർ കൊടുത്തതു
വിരവിൽ നടത്താനൊക്കെവുംനോൻ താൻ;
വരമധിഷ്ഠി ധാരിണിയുടയ
വിജതേഴ്സ്ഥിപ്പരിജനംപോലെ. 3

[രണ്ടുപേരും പോയി]

വിഷോകംഡം

[ശനിവാരം ഒരു ചേടി പ്രവേശിക്കുന്നു]

ചേടി:—യാറിണി മഹാരാജനി എഴുന്നാട് കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന—ഈ ഭിട വൊസ്തിയാടിത്തുങ്ങപ്പീട്ടുള്ള ചെച്ചിക ഗ്രതത്തിൽ മാളിവികയുടെ മദ്ദത്തുവിധിയെമന്ന ഗണ താസനങ്ങളിൽനാട് വോൾച്ച വരണ്ണ—എന്ന്. അതുകൊണ്ട് സംഗീതക്കല്ലരിയിലേക്കുപോകതാനാ.

[ചുംബി യടക്കന്നു]

[എ രഹിവുമെടുത്തുകൊണ്ടു മംഡല ചേടി പ്രവേശിക്കുന്നു]

കനാമദ്ദൈവദി:—(ഒംവശ കണ്ണിട്ട്) നോക്കു, കൗമുഖികെ, എന്നെ നിനക്കിത്ര ഉണ്ടാം? അരികെക്കുട്ടി കടന്ന പോയിട്ടും ഇങ്ങാട്ടുഞ്ഞോടും ഭാവമീല്ലു.

രണ്ടാമദ്ദൈവദി:— ശാല്പാ, ബുക്കൂവലിക്കുണ്ടാ? തോഴി മഹാരാജനി തിരുമനസ്സിലേ നാഗാദ്രോഹത്തിലും താഴുടെ പശ്ചാൽനിന്നു വാങ്ങിയതു സീച്ചുനോക്കി കൊണ്ടു തോൻ്റു വജ്രന്വാരം നിനക്കു പരിഞ്ചിക്കാൻ താം കിട്ടി.

ബുക്കൂവലികു:—(മോതിരം യോക്കിയിട്ട്) കററമല്ല നീയിതു സുക്ഷിച്ച ഒന്നുക്കിയതു്; ഈ തിരുവാഴിയിലേ കല്പ കൂളിടെ പള്ളപള്ളുകൊണ്ട് നിംബന്റെ ഉജ്ജിംകേകു പാഞ്ചിച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നു.

കൗമുഖികു:—തോഴി, നീയിപ്പുംപുംഗങ്ങാട്ടുയ്യാണു പുറ ചെട്ടു?

ബക:—മഹാരാജത്തി കല്പിച്ചിട്ട് മാളവികയുടെ പറിത്തം എറ്റവേറും കുറവാണെന്നു നടപ്പാണെന്ന് ഗണ്ഡാസ നവർക്കുള്ളാട്ട് ചൊല്ലിക്കാൻ.

കൗൺ:—ഒന്നാഴി, മൂന്നുവക്ക് ജോലിക്കൊണ്ട് അവരുടുക്ക് അംഗ മനയിൽ താമസം ചുത്തുള്ളനു സ്ഥിതിക്കു് തന്മുരാൻ അവശ്യമായ കണ്ടുമട്ടിയതെങ്ങെന്നു?

ബക:—അതോടു ചീതു തനിൽ അവശ്യമായ മഹാരാജത്തിയുടെ അട്ടക്കൾ നിൽക്കുന്നതായിട്ടുള്ളതിനുതു കണ്ണി താണു്.

കൗൺ:—അതെങ്ങെന്നു?

ബക:—ഒക്ടോബർ—മഹാരാജത്തി ചീതു അല്ലെങ്കിൽ ചെന്ന അവധി ദേ ചീതുമെഴുത്താശാൻ പുതുതായിട്ടുള്ളതിനു ചീതും നോക്കിക്കൊണ്ട് നിൽക്കുകയായിരുന്നു; അതു ഒപ്പാരം മഹാരാജാവെള്ളുമാളി.

കൗൺ:—എന്നിട്ടു്—

ബക:—ഈപചാരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു രണ്ടുപേരും നന്നില്ല തന്നെ ഇരുന്നതിന്റെ ശേഷം മഹാരാജത്തിയുടെ ചീതുത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന പരിചാരിക്കൂദായെ കുട്ടത്തിൽ അട്ടത്തു ശ്രദ്ധയില്ലെങ്കാണ്ട് നിൽക്കുന്ന തായിക്കണ്ണ ബാലിക്കരെ നോക്കീടു് മഹാരാജാവു ചോദിച്ചു.

കൗൺ:—എന്നായിരുന്നു ചോദ്രം?

ബക:—ഒരുബി, ഇരുബാഡു പുതിയ ബാലിക്കയാണെല്ലോ, തുവതിയുടെ അട്ടക്കലായിട്ടുള്ളതിനുതുക്കയും ചെയ്യുന്നു; ഇവളുടെ പേരെന്നാണു്?—എന്നു്.

കുട്ടി:— ആതുതിവിശ്വഷ്ടതിൽ ആരംഭം തോന്നനാൽ സാല്പ്പാ; അത്—പിന്ന—

ബുക്ക്:— പിന്നീട് മഹാരാജൻ മറച്ചടി പറയാതെത്തിൽ ഒക്കെ തോന്നീടു തന്നുരാൻ വിണ്ടും ചേപ്പാളും ആവാത്തിൽ കൊൻ ഇടങ്ങിയപ്പോൾ കൂർഖി വസുലക്ഷ്മി അരകളി ചെച്ചു—“വേദ്യാ, ഇതു മാളവികയാണു” —എന്ന്.

കുട്ടി:—(പുരുഷിയോടെ) ബാല്യവയസ്സിനു ചേന്നതുനേന്നു; ശ്രേഷ്ഠ പറയു.

ബുക്ക്:—എന്താണു പഠ്യാനുള്ള തു്? അതുഭുതം മാളവി കൊയ തന്നും കാണാനിടയാകാതെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷ്മിച്ചുവരുന്നു.

കുട്ടി:— ദതാഴി, എന്നാൽ നീ ഇനി നിന്റെ ജോലിയ്ക്ക് പൊതുവും കൂടുതൽ കാണാനിടയാകാതെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷ്മിച്ചുവരുന്നു. [പോയി]

ബുക്ക്:—(ചുംക്കെന്ന നോക്കീടു്) ഇതു നടപ്പം ഗണദാസൻ അഞ്ചുന്നു് സംഗീതക്കൂർഡിയിൽ നിന്നിരഞ്ഞുന്നു; അ ക്ഷേണ്ടുചെന്ന കാണാം. [ചുംക്കെന്ന]

ഗണദാസൻ:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടു്) കലവിഭ്രതിൽ ശക്തിമാനം എല്ലാവക്കുണ്ടു്; എന്നാൽ നാടക നടപാംഗങ്ങളെ പുറതി ധരവാതുതിപ്പണി തോന്നനാൽ തങ്ക കാരണമുണ്ടു്. എന്നെന്നനാാൽ—

മീജുന്മാരിയു ചുക്കിഷ്ടക്കുയു . സുര-

മാക്കുന്ന ചൊല്ലുന്ന ചോൽ;

കാട്ടം മെരുലിതിന്റെ ഭേദയുഗ്രം

ചേത്തർഖനാരീശപരൻ;

മട്ടാഴരാവിധമായ ലേഖകവർത്തം

കാണാമിതിൽ സ്വീജ്യമായ്:

നടപാശം തച്ചിഞ്ഞമെമനിയെ രസി-

പ്പിക്കുന്ന മാലോകരേ.

4

ബക:—(ഓട്ടാ ചെന്നിട്ട്) അഞ്ചേരേ, വന്നനം.

ഗണ:—ഒദ്ദേ, ദീർഘായസ്സായിരിക്ക.

ബക:—അഞ്ചേരേ, മഹാരാജൻ കല്പിച്ചു ചോദിക്കുന്ന—

അഞ്ചേരേതെ ശിഷ്യ മാളവികയ്ക്ക് ഉച്ചത്തോ ഗ്രാമി ക്കുന്നതിൽ വലിയ പ്രധാസമൊന്നുമില്ലപ്പീ—എന്ന്.

ഗണ:—ഒദ്ദേ, നല്ലമിട്ടക്കം, ധാരണാംകതിജ്ഞരണ നാ തിരുമനസ്സുറിയിക്കണം. ഏന്തിനേരെപ്പറയുണ്ടോ—

രീതികൾ രസം നടപ്പാ—

ദൈത്യരോത്രുന്ന തൊന്തരാത്രംകേ

ഒരു മാറ്റ കുടിയാടി—

ടയള്ളുന്ന തിരിച്ചെത്തുനിക്കു പാംമവരം.

5

ബക:—(വിചാരം) ഇരാവത്തിയെക്കവിയുമെന്ന തോന്നുന്നു.

(വെളിവായട്ട്) നിങ്ങളിടെ ശിഷ്യയ്ക്കു തുഞ്ഞത്തുര വന്ന, അവചുപ്പറി ആരംഭിച്ച സദ്ധനാശം തോ നീയിരിക്കുന്നല്ലോ.

ഗണ:—ഒദ്ദേ, ഇത്തരക്കാർ അപൂർമാക്കാൻ ചോദിക്കു യാണോ—മഹാരാജൻയ്ക്കു ആ സാധനം എവിടുന്ന കിട്ടി?

ബക:—മഹംരാജൻക്ക് ജാതിയിൽ താഴുന്ന ഒരു കുട പ്പിംപ്പണ്ണ്; വീരനേന്നുനൽ എന്ന പേരു; അഞ്ചേരി തന്ത തന്ത്രംരാം നർമ്മദാതീരത്തിലെ അതിത്രി

രക്ഷാട്ടയിൽ രക്ഷകനായിട്ട് നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ബാലിക കലാവിലുകളുണ്ടിക്കുണ്ട് എങ്ങനെയോന്നു വളരുണ്ടെന്നുവെച്ച് അഭ്യന്തരം ഭഗവിനിക്കു തിരുത്തുക കാഴ്ത്തു അയച്ചുതാൻ.

ഗണഃ—(വിചാരം) ആകുതിയം പ്രകൃതിയം നോക്കുന്നും ഇവർക്കു കലാക്കാണ്ടം താഴ്വരാൻ ഇടയിലു. (വെളിവായിട്ടും) ദേദു, എന്നിക്കും യശസ്സിനു കാരണം അറയി. നോക്കു—

സദ്ധൃഃത്തിൽ കലക്കുളു—
യപ്പിച്ചാൽ ഇംഗ്രേജു വായ്ക്കുന്നു:
വിപ്പിയിൽ മുകിൽ മഴവെള്ളു
വേദ്യുതി മുണ്ടായും ചമരതിട്ടംപോലെ. 6

വക്കു—എന്നാലിനി അവിടതെത്ത റിഷ്യുലേ ഒന്നു കണ്ണും ആ പെയ്യുള്ളയാം; അവരും എവർട്ട ആകുരിക്കും?

ഗണഃ—അഡ്രിനയത്തിനെന്നു അബ്യുംഡാബ്ലൂം ഉപദേശി ത്രിട്ട് അവശ്യ താൻ ത്രൈപ്പാർത്തനു വിത്രുമി ക്കാൻ പറഞ്ഞയച്ചുണ്ടു; കൂടുതൽനേരും നേരും ജനാലയിൽ കാരണക്കാളുംനായി നീർക്കുന്നു.

ഖക്കു—എന്നാലുനിക്കു വിടത്തനോ; താൻ ചെന്നും അവിടതേയുള്ള തുള്ളി അഫ്പിച്ചും അവരുക്കു താംധം വർദ്ധിപ്പിക്കുടെ.

ഗണഃ—അതാഴിയെച്ചുന്നു കാണും, താനും ഇളവു കിട്ടിയ മുകാണ്ട ഗ്രഹത്രിപ്പേരുക്കു പോകുന്നു.

[രണ്ടുപേരും പോയി]

അരക്കാരംടം

[അയക്കം രാജാവും, മലളത്തു പഠിക്കുന്ന തിവയിൽ അടഞ്ഞ
മന്ത്രിയും അകലെയായിട്ട് പരിഷയങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു]

രാജാവു്:—വാഹതവ, എഴുത്തു വായിച്ചു തീന്തിപ്പേ?
വിദിംശാജാവിന്നുവേണമെന്നാണു്?

മന്ത്രി:—ദേവ, ആത്മചിന്മാരം.

രാജാവു്:—എഴുത്തുതന്നു വായിച്ചുകരക്കുന്നു.

മന്ത്രി:—അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധപരന മഹപടി എഴുതിയിരിക്കുന്ന
“അവിട്ടിനുംശാജാട്ടു് എഴുതിയിതനു—‘അംഗങ്ങൾ
വിവാഹസംബന്ധത്തിനായിട്ടു് എന്നർ അട്ടക്ക
ലേക്ക വരംവഴി അങ്ങോടെ അതിത്തിയിലെ ഉള്ളൊ
ഗസ്തൻ ആകുമിച്ചു തടവുകാരനാക്കി; അയാളേയും,
അയാളിടു ഭാന്തു, അംഗരി ഇവശരയും അങ്ങളു്
എന്ന വിചാരിച്ചു വിട്ടുതൽ ചെന്തുണ്ടിയിരിക്കു
നു’—ചുനു്. അതിലേക്ക് (മഹപടി)—ഭായാടികയി
ട്രബിയിൽ കൈകേരം തുടങ്ങിയാൽ രാജാക്കന്മാർ
അവശ്രാം പെരുമാറുന്നവിധിം അവിഭാഗ്യും അറി
യവയ്ക്കുത്തല്ല, അതിനാൽ ഇപ്പോൾ തിയിൽ അവി
നു മധ്യസ്ഥനായിരിക്കുന്നതാകുന്നു. മാധ്യമേന്ന
ഞർ ഗ്രീനിയാക്കുന്ന പിടിക്കുട്ടും ലഹളയിൽ കൈ
വിട്ടുപൊണ്ടുയി; അവരെ അനേന്പഷിക്കുന്നതിനു
ഗ്രൂഖിക്കാം. അപ്പു എത്തുവിയേന്നയും എന്നുകൊണ്ടു
ണ്ട മാധ്യമേന്നുണ്ടുവെന്നാണു്

അവധിയേക്കു നിർബന്ധമെങ്കിൽ കരാറ കൈട്ട്
കൊടുക്കി:—

മാർച്ച നിന്തു ഭവാനെൻ—
മച്ചനനാം മഞ്ഞമന്ത്രിയെ വിഭാഗം;
മാധവസേനനെയെന്നാൽ
മാനിക്കാം തടവ നീക്കി തൊനമുടൻ.”

7

എന്നു.

രാജാവു്:—(കോപണാടകുട) എത്തു്, അവനവെൻ
സ്ഥിതി അറിയാതെ അയാൾ എന്നൊട് വെച്ചുമാറ്റം
ആവല്ലെപ്പട്ടനാവോ? വാഹതവാ വിഭദ്ദരാജാവു്
എന്നിക്കെ ജനശത്രുവാണോ, പ്രതികുലം പ്രവത്തി
ക്കയും പെയ്യും. അതിനാൽ എന്നെങ്കിലും എതി
ക്കേണ്ടനവനായ അയാളുടെ മുലപ്പേദത്തിനായിട്ട്
മുന്പുതാന നിയൈഡിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം പീരിസേനൻ
മുതൽപ്പേരുടെ കീഴിൽ ഭാഗവക്രസന്ധരത്തിനു
പുരപ്പുടാൻ വരുതിക്കാട്ടേണ യേക്കു:

മന്ത്രി:—കല്ലുനപോലെ.

രാജാവു്:—അബ്ലൂകിൽ അങ്ങങ്ങയേപ്പന്താണിലിപ്പായോ?

മന്ത്രി:—ശാസ്ത്രമനസ്സർച്ചാണോ അങ്ങളപ്പുണ്ടോ—

പുതുതായു് പട്ടം കൈട്ടി—
ടിതുവരെ വേദ്യനിയില്ല നാട്ടിലവൻ;
ഇപ്പോഴതിൽ പിഴതെനിയാ—
നെള്ളതാണിള്ളതായ തെമ്മരം പോലെ.

8

രാജാവു്:— ദ്രാനാൽ നൃഥ ശാസ്ത്രപ്രകാശം അഭ്യാസം നാഡി ആയി. ഈ കാരണം തിരിപ്പേരിൽത്തന്നെ ദേശ നാനാധകാർ യുദ്ധമാരംഭിച്ചുകൊള്ളിട്ടുണ്ട്.

മഹതി:— ശാഖപ്രകാരം തന്നെ.

[പോതി]

[പാഠിക്കുന്ന രാജാവിഹിൻം ശാഖയുള്ള ചെറിയ പരിപിംഗപട്ടി കൈക്കുന്നു]

വിച്ഛിഷകൻ:—(പ്രവേജിച്ചിട്ടു്) മഹാരാജാവു തിരികമനസ്സു കൊണ്ടു് എഴുന്നാടാജ്ഞത്വചിച്ഛിരിക്കുന്ന—'ഗൗതമ, കദ്മഹ ചാ പിത്രത്തിൽ കാണാൻ സംഗതിയായ മാളവികയ പ്രത്യക്ഷിച്ചായി കാണുന്നതിനു വല്ല ഉപായവും ആരജാവിച്ചുകൊണ്ടു്—' എന്നു്. അതിന് പ്രകാശം ദാനം വേണ്ടതുവക്കു വെള്ളു കഴിഞ്ഞു; ഈനി വിവരം ചെണ്ണണ്ടതിനുണ്ട്.

[ചുററിയടക്കം]

രാജാവു്:—(കീഴുക്കുന്ന വകുങ്കു കണ്ണിട്ടു്) ഈതാ നമ്മുടെ മരുരാജ മഹതി വജ്ഞം.

വിച്ഛി:—(ശാഖയുള്ള അവിടേയുള്ള വിജയം).

രാജാവു്:—(തലകല്പക്കിക്കാണ്ടു്) ഈവിടെ ഈരിക്കും. [വിച്ഛിഷകൻ ഇരിക്കുന്നു]

രാജാവു്:—കാൽത്തും നേരുന്നതിലേക്കു വല്ല ഉപായവും കണ്ട ചിട്ടിക്കുന്നതിൽ അഭ്യോഗം മനക്കാണ്ണി ആവ തണിച്ചേരും?

വിച്ഛി:—പ്രദ്യാഗസിഖിയേപ്പുറൻ മോഡിച്ചും മതി.

രാജാവു്:— അതെങ്കുണ്ടേണ്ടി

[വിശ്വകൾ ഹനകിന്നവിയം എന്ന രഹസ്യമായിട്ട്
ചെവിയിൽ പറയുണ്ട്]

രാജാവു്:—ദേശരെ, അതാലും വളരെക്കുമ്മായി. കാഞ്ചി
സിലി ഏഴ്തലപ്പുകിലും എന്തിയും “അതശ്യേഷ നല്ല
വകയായി.

എന്തെന്നാൽ:—

നടസ്സേരെത്തുടങ്ങ കാഞ്ചം
നടത്തുവാൻ നല്ല സഹായിവേണം;
കാഴ്ളാഡി തല്ലിൽ ബൊ! കാഴ്ചകാരംവാൻ
കുറ്റി തു വക്കാ പണി ദീപം മനോ. ७

ആശിയറയിൽ:—എന്തിനേരെ ഉണ്ടാറു പറയുന്നു? രാജ
സമക്ഷത്തു വച്ചു തന്നെ നമ്മുടെ മേരുയും താണ്മാരും
വെളിപ്പേടും.

രാജാവു്:—ദേശരെ, അദ്ദേഹം കീതിപ്പുക്കൾത്തിനു
പുണ്ണം കൂടായി.

വിശ്വ:—ഫലവും താഴെപ്പിയാത കാണിം.

[ഒന്നരം കമ്പുകി പ്രവേശിക്കും.]

കമ്പുകി:—ഘൃതവിന്റെ കല്പന നടത്തി എന്ന മന്ത്രി
ഉണ്ടത്തിക്കും. പിന്നെ ധരംതന്ത്രണംബന്ധസന്ധാർ
നണ്ണപരിവർ നടപ്പമാർ
ഗണ്ണക്രമപ്പെരപ്പുരം,
കാത്തനില്ലുന്ന കാണ്മാനായും
പ്രത്യക്ഷംസസന്നിഭർ. १०

രാജാവു്:—ശവരെ വരാൻ പറയു.

കയുഃ—കല്പനപോലെ.

[പോയിട്ട് ധരംതുശ്ശ സാഡാ നാഥര കുട്ടിക്കാണ്ട പ്രവശിക്കണ്ണ]

കയുഃ—ഈ രാ ഇഷ്ടനെ വരാം.

ധരഃ—(രാജാധിരെ ദ്യാക്ഷി ട്ടി) രാജപ്രഭാവം അയുഷ്മം
തന്നെ. എന്തനാൽ—

പരിചിതനരഹസ്യം നാശിലം താൻ;
ങ്ങ മടി, ഏകിലുമജൈനിയുടുടക്കാൻ;
പ്രതിഭിനമിവാഴിയെനപോലെ
പുത്രപത്രതായു് പതിയുനിതെന്നു കണ്ണിൽ. 11

ശണഃ—പുഞ്ചാക്തിയിലുള്ള ഒരു വലിയ തേജസ്സാണിയു്
എന്തനാൽ—

ദ്വാരാധികാരി വഴിതന്ന കിടന്നകൊരിവാൻ;
കേരന്നതോ റൂപതി സേവകനോടുക്കി;
എന്നാലുമെന്ന, ‘അരയതെ’—ന നിശ്ചയവാക്കു—
മെന്നു കൊട്ടു റൂപമഹസ്യ തക്കണതിട്ടന. 12

കയുഃ—ഈ രാ മഹാരാജാവു്; ഭവാന്മാർ അട്ടത്തുചെല്ലാം.
രണ്ടുപ്പയം—(ശാഖാം ചെന്ന) ഭവന വിജയം.

രാജാവു്—ഭവാന്മാർ സപ്താഗതം. (പരിജയാദാനു ദ്യാക്ഷിട്ടു്)
ആരുവാന്ത്രംമാക്കു് ഇരിക്കാൻ പീഠം.

[റണ്ടുപ്പയം പരിജയാദാനു ദ്യാക്ഷിട്ടു് പീഠിക്കുന്ന തുറിക്കണ്ണ]

രാജാവു്—ഈ തെന്താണാം ശിഷ്ടക്കുപ്പേരിലും ചെയ്യാനുള്ള
സമയത്തു് ആരുവാന്ത്രംമാർ രണ്ടുപ്പയം ചേന്നി
ഞ്ഞാട്ടി വന്നായു്!

ഗണഃ—മഹാരാജാവു കേരിക്കുന്നു—ഞാൻ ശരിയായ മുങ്ഗ് നാമുകൾ കീഴിലുണ്ട് അദ്ദെന്തവില്ല അഭ്യന്തരിച്ചതും; പ്രഥമാഗസാമത്വവും കാണിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്; ഒവു നം ഒവിയും എന്ന അംഗമനയിലെ നടപ്രകാരിട്ട് ഭിമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രാജാവു്:—ഈ എന്നിക്കറിയാം, അതുകൊണ്ടുന്നതാണു്?

ഗണഃ—ശാരൂപ്യമിരിക്കുന്ന എന്ന മൂള ധർമ്മത്വാം ദയാ ഗ്രൗണ്ട് സമക്ഷത്തുവച്ചു് ‘മഹാൻ’ എന്നർ ഉള്ളണ്ണക്കാലിലെ പൊതിക്കംപാലും കിടയാവുക തിലു് എന്നയിക്കുപിച്ചു.

മഹഃ—ഒവ, അത്രും മുഖാരം എന്ന നിദിക്കയാണു് ഉണ്ടായതു്; ‘എന്നിക്കഃ അദ്ദേഹയ്യുടു് തമ്മിൽ സമുദ്ര സരസ്വകർക്കുന്നപോലെ അന്തരം ഉണ്ടു്’ എന്നു് മുഖാരം പ്രസ്താവിച്ചു. അതിനാൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുനെന്ന മുഖാരേണ്ടും എന്നേയും ശാസ്ത്രത്തിലും പ്രദയാഗത്തിലും പരീക്ഷിച്ചു തീർച്ചപ്പെട്ടത്തണ്ണ. ഒവൻതുനു ആവാരു് ദത്തദാനത്തും നിണ്ണ യിക്കുന്നതിനു് അർഹനായ മധ്യസ്ഥനു്.

വിജ്ഞി:—ശരിയായ അഭേദക്ഷി.

ഗണഃ—ഉ തത്ത്വക്ഷം തന്നെ; ഒവൻ ഗ്രാഖിച്ചുകേരിക്കുണ്ടു് എന്നപേക്ഷിച്ചുകാഴ്ത്തുണ്ടു്.

രാജാവു്:—ഹരിക്കുട്ടി, ഒവിയുടു് മുതിൽ പക്ഷം ദാനിനു വകയുണ്ടു്; അതിനാൽ അവളിടെയും പണ്ഡിത കൗരിക്കിയുടെയും കൂടി സമക്ഷത്തിൽ ദേശം കേസു വിസ്താരം.

വിഴു:—കല്പിച്ചുള്ള ശരിയാണോ.

നടപടാർ:—തിരഞ്ഞെടുപ്പോലെ.

രാജാവു്:—മൗൽഗല്ല, ഇന്ത്യ പ്രസ്താവം ഉണ്ടാണെന്നില്ല
പണ്ഡിതക്കണ്ണൻകിയൊന്നില്ല ഒമ്പിയെങ്കുട്ടിക്കൊണ്ണണം
വരു.

കുമ്മു:—കല്പിനപ്പോലെ,

— [പോയി ദേഹിയെയും, പരിഹ്രാജികയെയും കുട്ടിക്കൊണ്ണം
പ്രമേഖിച്ചിട്ടു്]

ഈ താ ഇതിലേ എഴുന്നാളിലാം.

ഒമ്പി:—(പാഠരാജികയെ യോക്കിട്ടു്) ഭഗവതീ, ധരം തത്വം
ഗണഭാസനം തമ്മിലുള്ള ശബ്ദങ്ങൾ കുലാശം ഏ
നായിരിക്കാം?

പരി:—സപ്തകക്ഷിങ്ക ബുദ്ധക്ഷയം കുറം. ശക്തിക്കൊണ്ണം;
ഗണഭാസന തേജസ്സിനും ഇന്നൊന്നത്തനമില്ല.

ഒമ്പി:—കാര്യമായെനെ അതണ്ണക്കില്ലും ധരംതന്നെ മധ്യം
രാജാവിന്റെ സപ്തകമന്മായും എന്നാളുള്ളതുകൊണ്ണം
പ്രാധാന്യം കുട്ടിച്ചേണ്ടു.

പരി:—മധ്യംജനി എന്ന സ്ഥാനത്തിനു പാതുമായ
അവനവെന്നക്രൂട്ടി അവിടുന്നാലുംവിക്കണ്ണം. നേര
ക്കുക—

മിഹിന്റെ തനതായു് ഗ്രഹിക്കരുളും

മഹിമാഘവര വഴിന്റെ പാവക്കണ്ണം;

ഉള്ളവായിരു ശീതചീയിതിയുണ്ടോ.

തത്ത്വിവേറം രജനീപരി ഗ്രഹത്താൽ.

വിളു:—അതുള്ളു, നമ്മുടെ മാരസാമ്പർത്യായ പണ്ഡിത കൂർഗ്ഗികിയെ മുൻനിരുത്തിക്കൊണ്ടു ദേവി ഇതാ രാത്രി.

രാജാവു്:—തൊൻ കാണുന്നണ്ടോ;

പരിപ്രാജികയോന്നില്ല

വരുന്നു മംഗളാംഗിയാർഡി:

വേദത്രായി വിശ്രാംഭാര്യ—

വിശ്രാംഭാര്യ ചേന്ന പൊൽ.

14

പരി:—(അടയ്യുചെന്നിട്ടോ) ദേവൻ വിജയം.

രാജാവു്:—ഭഗവതി, വന്നു.

പരി:—

പതിയായോ വിജയിക്കു ധാരിണിക്കും,

ശതവർഷാവധി, ഭ്രതയാർണ്ണിക്കും;

അതുലക്ഷ്മകൊണ്ടു രണ്ടുപ്രത്യേകം

സ്ഥിതി സാരപ്രസവാപ്പിക്കാനും മൊക്കും. 15

ദേവി:—ആത്മപുത്രനു വിജയം.

രാജാവു്:—ദേവിക്കു സപാഗതം. (പരിപ്രാജികയെ നോക്കീടു്)

ഭഗവതി ഇർക്കാമല്ലോ.

[എല്ലാവത്റം യമോച്ചിതം ഒരീണ്ണം.]

രാജാവു്:— ഹോഗ്രഹാശായ ധനദിത്തംബന്നുന്ന നാക്ക തമ്മിൽ വില്ലാമത്സരം വന്നുചെന്നിരിക്കും. അതു കൊണ്ടു് അവരുടെ വാദത്തിൽ ഭഗവതി മല്ല സ്ഥാനം വയ്ക്കിയ്ക്കും.

പരി:—(പുഞ്ചിരിയോടു) പരിഹസിക്കോടി; പട്ടണമി കിക്കേ ഗ്രാമത്തിൽ തന്നപരീക്കുയോ?

രാജാവു്:— ശരജദാനകയല്ല ദഗവതി പണ്ഡിതക്കഴിക്ക
യല്ലോഹാ? താനും ഭേദവിയും ഇതിൽ കൂട്ടിക്കാരായി
പ്പോയി.

നടപ്രാഥാർ:— മഹാരാജാവു് കല്പിച്ചതു റഹിയാണു്; താ
സമശായ ദഗവതി തൈദാളിടെ ഇന്നദോഷങ്ങൾ
പരീക്ഷിച്ചു തീരുമാനിച്ചുാൽ മതി.

രാജാവു്:— എന്നാൽ ഇന്തി വാദമാരാഭിക്കാം.

പരി:— ഒവ, നാശ്രമാസ്ത്രിൽ പ്രദേശാധമാണല്ലോ
പ്രധാനം; അതിനാൽ എന്തിനാണിവിടെ വാ
ഗ്രാഭം?

രാജാവു്:— ഭേദവിക്ഷേ എന്നാണാവോ അഉലിപ്രാഘം?

ഭേദവി:— എന്നാഥ ഭേദഭിക്ഷയാണക്കിൽ ഇവരുടെ
കലഹംതന്നെ എന്തിക്കു രസിച്ചിട്ടില്ല.

ഗണ:— ഭേദവി, എന്നെന്ന തൊഴിൽ വിഷയത്തിൽ ഒരെതി
രാളി നിലിക്കാനിടയാക്കണ്ടു്.

വിളി:— ചിവാം നടക്കേം; മഹമരിയാട്ടകൾ തമ്മിൽ
മല്ലിടന്നതു നമ്മക്ക നോക്കാം; എന്തിനിവക്ഷേ വെരു
തെ മാസപ്പട്ടി കൊടുക്കണം?

ഭേദവി:— താൻ കലഹപ്രിയനാണല്ലോ.

വിളി:— അങ്ങെനകയല്ല, ത്രണിത്തം ആരംഭാവിക്കുത്തു്;
മദയാനകൾ തമ്മിൽ പിണക്കിയാൽ രണ്ടാലുണ്ട്
(തൊരം) കൊന്തു കൂത്തുംകുംചു് അടങ്കുകയില്ല.

രാജാവു്:— ഈ വർ രണ്ടുംപേരുടും അഉലിനയസാമർത്ത്യം
ദഗവതി കണ്ണിട്ടുംബല്ലോ.

പരി:—ഉണ്ട്.

രാജാവു്:—അതിൽപരമായിട്ടിനി എന്നാണിവൻ ബോ
ധപ്പെട്ടതെന്തെന്തു്?

പരി:—അതുതനായാണു് ഞാൻ പറയാൻ ഭാവിക്കു
ന്നതു്.

ഉള്ളിൽ ഗ്രഹീതമാഡവനു തുലോം വിശദം;

ഓതിക്കൊട്ടക്കവതിലന്നു കൈപ്പുത്തുടം;

എവനു ദേശഗ്രതയിരണ്ടിലുമെന്നുപോലെ

യാദാംപനാണു മുക്കന്മാപദാന്തിനർഹന്. 16

വിദ്വാ:—ഒഗ്രവതിജീട വചനം ആദാനമാർ കുട്ടല്ലോ.

ഈതാണു് അംതിന്റെ സാരാത്മം—ഉപദേശസാ
മത്യും കാണിച്ചുവേലു തീർച്ചുവയ്ക്കു—എന്നു്.

മഹാ:—എനിക്കു പുണ്ണംസമതം.

ഗണഃ:—ഹീ നില വന്നുചുന്നിരിക്കുന്നു.

ഭവി:—അംശങ്ങന ആക്ഷേപാദ ധാരണാശക്തിക്കൂടുവ
കൊണ്ടു ശിശ്രൂ ഉപദേശത്തിനു മാലിന്യം വരുത്തുക
യാണുകും ഭോഷം ആദാനമുൻന തലയിൽ വരു
മല്ലോ.

രാജാവു്:—ദേവി, അംശങ്ങന തന്നെ വന്നുചേരും.

ഗണഃ:—സ്രൂലമെ അപേക്ഷാത്മംശങ്ങളു ശിശ്രൂരായി സ്വന്തിക
രിച്ചുയും അതും ആചാര്യുന്നമുൻന സ്വഭാവാലുവനെതു
ബുള്ളിപ്പെട്ടതുന്നതാണു്.

ഭവി:—(ശാഖാസംശയ ദോഷീകു്, സപ്താംഗം) വിഞ്ചയുടു; ആത്മ
ചുത്തും ഉത്സാഹകാരണമായ മനോരാജ്യം സാധി

പ്രീച്ച കാട്ടകാൻ പുരപ്പേജണ്ണ. (വെളിവായിട്ട്) നിഷ്ഠപ്രശ്നാജന്മായ അതഃഭ്രതിൽ നിന്നു പിന്ന വാഴ്ച.

വിദ്വാഃ—ഒവൽ അങ്ങളിലുണ്ടുള്ള ശരിയാണോ. എംബ ഗണാംസ, സംഗ്രഹിതം പറിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങിയ നാട്ടുതൽ സഹസ്രതിക്കു നിവേദിക്കന്ന മോഡകം (കൊഴക്കട്ട്) താൻ തിന്നാറില്ലോ? പിന്നു എന്തി നുണ്ണം വാദത്തിനാൽ വൈദ്യുതി തൊണ്ടവിക്കു വക്ക വലിച്ചുവെക്കുന്നതു?

ഗണഃ—സ റൂം; ശ്രദ്ധയെന്നാണു ദേവി അങ്ങളിലുണ്ടുള്ള വാക്കിനും അത്വം വന്നുകൂട്ടുക. അവസ്ഥരാഹിത മായ വചനം കേട്ടുകൊണ്ടാലും—

പേരുകെട്ടുതീനിനിനി വേണു വിവാദമെന്ന
പീംവാഞ്ചിനിനു പരനിരു പൊരുക്കണ്ണവാക്ക്.
വിദ്യാധനം വയർപിശപ്പീനു മാറ്റുമായാൽ
വിജയാനവാനിഭവതെന്നു ജനങ്ങൾ ചൊല്ലും. 17

ദേവി:—നിങ്ങളുടെ ശിഷ്യ ഖുണ്ടിട്ട പഠിത്തമാരംഭി തുണ്ടു ഉള്ള എല്ലാ; അതിനാൽ ഉറള്ളവരാൽ വിദ്യ ചെളിപ്പേട്ടത്തുന്നതു ശരിയല്ല.

ഗണഃ—അതിനാൽ തങ്ക അതണം എന്നിക്കു നിർബ്ബന്ധം.

ദേവി:—എന്നാൽ രണ്ടുപാതയം താൻതാങ്ങളുടെ ഉപദേശ സാമർത്ഥ്യം ദേവതിയുടെ മുന്മാകു കാണിക്കാവിന്.

ചരി:—ഒവി, അതു സ്വായമല്ല; സവും അതായിരുന്നാലും ഒരു വാന രൂപം ശായിട്ടു നിന്നും സ്ഥാനത്തു വെച്ചുണ്ട് താഴക്കേണ്ടിട്ടുണ്ട്.

ദേവി:—(സപ്പകാർത്തായിട്ട്) മുമ്പേ, പരിപ്രാജികെ, ഉണ്ണൻ രിഷ്ടദേവാഴം എന്ന നീ ഉറങ്ങുന്ന നിലയിലാ കാൻ വിചാരിക്കുന്നോ?

[പിൽത്തിരിഞ്ഞപോകാൻ ഭാവിക്കുന്ന]

[രാജാവും ദേവയുടെ പ്രസ്തരി പരിപ്രാജികവയ
കാനിച്ചുമകാട്ടക്കുന്ന]

പരി:—(തോക്കീട്ട്)

മതിമുഖി, നീയെഹ്നുമാ
പ്രതിക്രിയം പതിയിലാചരിക്കുന്ന?
കഴിയുകിലുമകാരന്മായു്
കയത്തിടാ കാന്തരിൽ കട്ടബേണിമാർ. 18

വിശ്വി:—കുറഞ്ഞമില്ലാതല്ലപ്പോ; തന്നെ കക്ഷിയെ രക്ഷി കണ്ണമെന്നവെച്ചുപ്പോ? (ഈംഗ്ലീഷ്യാക്കീട്ട്) ഓഗ്രം തന്നെ, കോപം എന്ന വ്യാജംകൊണ്ട് ദേവി അങ്ങേ രക്ഷപ്പെട്ടിട്ടി. എത്രതന്നെ അല്ലാസബലമിങ്ങ നാലും ഉപദേശത്തിൽ ചെന്നപ്പെട്ടും എല്ലാവക്കം വരുന്നതല്ല.

ഗണഃ:—ദേവി, കേട്ടിപ്പേ പരയുന്നതു്? ഇങ്ങനെന്നയാണു്
ജനങ്ങൾ ധരിക്കുക. അതിനാൽ—

ഇന്നില്ലെന്നിധി തന്നിൽ
തന്നെടുപ്പെന്നെല്ലാട്ടി തോധിപ്പാൻ
തന്നില്ലെന്നതിനെന്നൊ—
ലെന്നായിതാ ഭവതി കൈവെടിന്തല്ലോ. 19

[എഴുന്നും പോകാൻ ഭാവിക്കുന്ന]

ദേവി:—(വിചാരം) എന്നാണ ഗതി? (ഭേദിയായിട്ട്)
ശിശ്രാര ആശാര ശാസിക്കാം.

സന്ന:—ഒരു സംഗതിയും ക്രടകാതെ ഇതുവും ഒന്നരാ എത്രനെ
പ്രിറി ദ്രോകയും ടീയായി. (രാജാവിനെ യോക്കീട്ട്) ഫേഡി
അനന്വാദം തന്ന; ഇന്തി ഫേഡൻ അതുശ്രദ്ധാപിക്കണം.
എത്ര പദ്മാശം ആട്ടിക്കാണിക്കേണ്ണെന്തു?

രാജാവു്:—ഭേദവതി എത്ര നിശ്ചയിക്കേണ്ണാ അതു.

പരി:—ഫേഡിയും എത്രെന്താ ഉള്ളിലുണ്ട്; അതിനാൽ
എന്നിക്കു ശക്തായിരിക്കുന്നു.

ഫേഡി:—ശക്തിക്കാതെ പറയാം; എന്തേ പരിജനത്തിന്റെ
മെൽ എന്നിക്കാണല്ലോ അധികാരം.

രാജാവു്:—എൻറോ മെലും എന്നാകുടിപ്പുറയണം.

ഫേഡി:—ഭേദവതി, ഇനിപ്പറയാം.

പരി:—ഫേഡി, നാലു മഹാന്തതിൽ ചെലിക്കും എന്നാൽ
വക്കുപ്പുമുണ്ട്; അതിൽ ഒരേ അത്മത്തിലുള്ള കാരണാ
ചില്ലം ഇതകുട്ടയം ആട്ടുന്നതു നോക്കാം. അതുവും
കൊണ്ടു രജാവാന്ത്രം കേണ്ടു ഉപദേശസാമർപ്പണ
തത്തിലുള്ള അന്തരം മനസ്സിലായിപ്പോകും.

ടന്റപ്രഹാർ:—ഭേദവതി ആരജണാപിക്കുന്നതുപോലെ.

വിദ്യു:—എന്നാൽ രണ്ട് സംഖ്യക്കാൽ നാടശാലയിൽ
ചെന്ന മേഖലാരംഭിച്ചിട്ട് ഇങ്ങനൊള്ളയക്കവിൻ.
അംഗൈക്കിൽ മുംഗനാദം കേരിക്കുന്നുവോരം തെങ്ങും
എത്രിക്കൊള്ളാം.

ഫരം:—കൂദാശന തന്നെ.

[എഴുന്നേൻക്കുന്ന]

[ഡന്റപ്രഹാർ ഫേഡിയെ യോക്കുന്നു]

ഫേഡി:—ജയം നേടുന്നതിൽ ആചാര്യനു ഞാൻ ഒരിക്കലും
തടസ്സം ചെയ്യുന്നവയില്ല.

[യടപടി പുറപ്പെടുന്നു]

പരി.—അതശാന്മാരു, ഒരു വാക്കുട്ടിപ്പും യാനാണോ.

നടപ്രഞ്ചൻ:—(തീരിഞ്ഞ തിന്നിട്ട്) പറയാമല്ലോ.

പരി:—നിശ്ചിയായികാരിയുടെ നിലയിൽ പറയുന്നതാണോ—സർബംഹങ്ങൾ ക്ഷേത്രജീവം സെറഞ്ചുവം വെളിപ്പെട്ടുത്തുന്നതിനെ വേണാം. പാതുങ്ങൾ വേശമയിക്കാം കൂടാതെ പ്രദേശത്തിനും.

നടപ്രഞ്ചൻ:—ഈതു തൊണ്ടിരംക്ക പറത്തുതോണ്ടില്ല.

[പോതി]

ദേവി:—(ഡാക്കിയിരുന്ന ദോക്കിട്ട്) ; മറ്റു രാജുകാർണ്ണങ്ങളിൽ കൂടി അന്ത്യപത്രനു പോരു പണിഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കാൻ ഇന്ത്യും സാമത്ര്യമണ്ണായിരുന്നുകിൽ വളരെ നന്നായിരുന്നു.

രാജാവു്:—ദേവി,

- തെററില്ലരിയ്യോലുാ നീ;
- വെറും ഭിത്തിൽ തുതിമത്തിനില്ല വക;
- രാരത്തോഴിപ്പേരാവരിൽ
- പാരവതാല്ലോ പരല്ലുരല്ലുക്കം.

[ശ്രാവിയം യിൽ മുദംഗങ്ങൾ]

[എല്ലാവകം ചൗവിക്കാട്ടാണു മേംക്കാന]

പരി:—എു്! മേംമാരംകിച്ചുല്ലോ.

മുഖലഭകിൽ നിനാദഭ്രാന്തിയാലേറു ക്രമം
മയിലുകളിലേ കേക്കാരാവരുമുംകൊത്തിണ്ണുകി
മതിയിലു മഞ്ചിപ്പുക്കിണ്ണിതാ മധ്യമത്തിനു
ആതിയിൽ കൂടി മുദംഗങ്ങളി വായ്ക്കാ ദേശം. 21

രാജാവു്:— ഭേദവി, നമ്മുടെചെന്ത സദന്പ്രസ്ഥാനത്തിലി
രിക്കാം.

ഭേദവി:—(മിച്ചം) അവബാ! അതുപുതരെന്റെ അവിനയം
കുറപ്പും തന്നെ.

[എല്ലായങ്ങൾക്കും]

വിശ്വി:—(സപകാളമായിട്ടു്) തോഴരെ, വാഹ്യരേഖാനാ
കാൺിക്കാതെ നടക്കണം; ധാരിണീഭേദവി തിരുമന
സ്ഥാകാണ്ട പിണ്ണാഡി വശമാക്കാൻ ഇടയാക്കുതു്.

രാജാവു്:—

ബന്ധിച്ച ദൈത്യത്തെക്കറിയെന്ന—

സ്വല്പപ്പെട്ടത്തുന്ന മുദംഗനാഡം:

മഴനാജ്ഞമാം സിലിപിപ്പമത്തിലെത്തും

മനോരമത്തിൽ ധന്തിയെന്നപോലെ.

22

[എല്ലാവക്കം പോയി]

രണ്ടും അർക്കം

[അയന്തരം സംശീതത്തിൽ മെള്ളു ചേന്ന് തിന്റെ ദേഹം തൃപ്പി കുന്ന മട്ടിൽ വിശ്വകരിക്കിയും രാജാവും പരിലോജിക്കേഡുക്കി ദേവിയും, പദവിക്കുറ്റാള്ളു പരിവാരങ്ങളിലും പ്രവേശിക്കുന്നു]

രാജാവു്:—ഭഗവതി, ആചാര്യനും രണ്ടാളിയിൽ എന്താ തിട്ടെ ഉപദേശപ്രയോഗമാണു് ആപ്പും വേണാതു്?

പരി:—രണ്ടുപേരും എണ്ണം ചാലെ വിഭ്രാവുലുമനാരാഞ്ചൻ കിലും വയസ്സിൽ ഗണഭാസനാണു ഇപ്പു്; അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു മുന്നനില അനവദിക്കണം.

രാജാവു്:—മൗര്യഗല്ലു, എന്നായും ഈ വിവരം ചെന്നു് ആചാര്യനും ധരിപ്പിച്ചിട്ടു്, തന്നെ ജോലിക്കു ചൊണ്ടുള്ളൂള്ളു.

ക്രമകി:—കല്ലുന്നോലു് [പോയി]

ഗണ:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടു്) ദേവ, ശമ്മിശ്വയുടെ തുതിയായിട്ടു് മധ്യമകാലത്തിൽ ഒരു പദ്മണാഥു്. അതാട്ടന്നരു ദേവനും ഒന്നുംവെച്ചു നോക്കണം.

രാജാവു്:—ആചാര്യ, ബഹുമാനപുരസ്സരം മനസ്സിൽത്താം. [ഈംഗ്ലീഷ് പോയി]

രാജാവു്:—(സപ്രകാരുമായിട്ടു്) ദേശം കുറഞ്ഞു, അണിയിറയിൽ വന്നൊരുവെള്ളു—
ക്രണിക്കാണ്ണാൻ കൂട്ടുകമാറ്റു കുവിയുകയാൽ
തന്നിശ്ചയ തിരുന്നീകരാനായു്
ഇനിയുന്നു വപ്പം മെച്ചാൻ നാശനയ്ക്കാം.

വിഴു:—(സപകാത്തമായിട്ട്) അരുദ്ദങ്ക്കരുന്നിന് പൂജനാൾ ചുണ്ട് കാലമായി; തേനീച്ചുള്ളം അട്ടക്കരത്തെ ഉണ്ട്. അതുകൊന്തു സുക്ഷ്മിച്ചുവേണം.

[ഈന്തന്റെ മാളവിക പ്രവേശിക്കാൻ, അവളുടെ മഹ്യം കൈയ്യും മറം സുക്ഷ്മിച്ചുകൊണ്ട പിന്നാലെ ശാഖാശം] ;

വിഴു:—(സപകാത്തമായിട്ട്) തോഴർ കനാക്കരണം. ഇവർ സൗംഘ്യം വിത്രത്തിൽ കണ്ണതിൽ കരഞ്ഞു പോട്ടിപ്പണ്ടിയും.

രാജാവു:—(സപകാത്തമായിട്ട്) തോഴരേ,

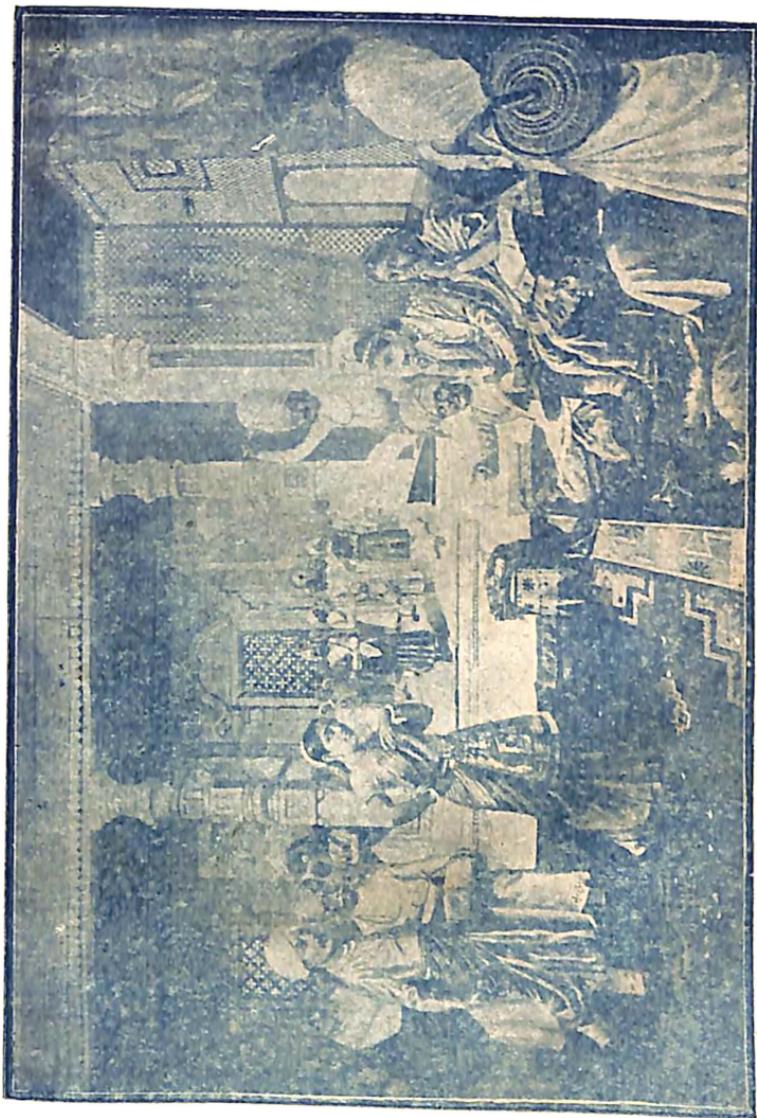
വിത്ര തിലനവാള തോൾ ബത്താ പാത്രങ്ങനരം വിത്രം മടിച്ച ഇന്നുചുരുക്കിക്കു വിശ്രദിപ്പാൻ; പീതേരാജ കാന്തികല വേഗത്തുപോലെയല്ലോ ചേര്തിപ്പു വിത്രകാരന്നു വിചാരിപ്പാർ.

ഗണഃ—ബാല, സഭാക്കവും ക്രൂരതെ ദൈത്യമായി കണ്ണാ.

രാജാവു:—(വിചാരം) എപ്പോൾ അംഗങ്ങളിലും നീങ്ങേപ്പാൾ കരുമററ ഇതു ആചാരവാസം അത്രംതന്തനാ—

ഒന്നും കണ്ണുകൾ നീംടി; ചതുരസദിശം വിത്രം; നതാംസം ത്രിജം; തിങ്കിപ്പും തിരഞ്ഞെടുത്തിരുത്തി നെമ്പുഡിവയാം തോന്നം കടത്തിട്ടപോൾ; മധ്യം മുജുമിത്രം; നിതഃബമധികം വീത്രംപ്രാണി വകുംഗ്രലീ— വിഖാ: മഞ്ഞിതു നടപനിഷ്ഠവെന്തു താ— നമ്മും സുജുമിച്ചുനാം.

— എം.എസ്.എൽ, കുറുക്കണ്ണ, ദാനിക്കു വിതരണം ചെയ്യുന്ന കാർഡ്ഗ്രേഡ് കുറുക്കണ്ണം.

[മാളവിക ദാം മുളീടു് പദം പാടണ്ടാം]
 *മുൻപുഡനാരു റാച്ചും നാത്താൽ;
 തെല്ലുവനന്തെ ചൂസ്തിവേണ്ടായി;
 എത്തു ബന്ധമോ! എന്നിടതുകൾ തുടിച്ചിടന്ന,
 മനി! ഒപ്പവമെ!
 കൊത്തിത്തന്ന പലന്നാളിനു പാഞ്ഞത്തൻ;
 ഇനി വിധിയെന്ന കാണുത്തിനു?
 പറത്രു ശ്രാവം പരമരഹക്ക,
 പരമാത്മവിത്വിക നാമി
 [രഹംതു് ന ചേർന്നില്ലയിക്കുന്നു]

വിശ്വാസി:—(സപകാർത്ഥായിട്ടു്) തോഴുരേ, പദമാടക എന്നാണ
 പ്രാജേന ഇം മാന്യുകന്നുക അംങ്ങേ അട്ടക്കൽ ആത്മ
 സമൃദ്ധിശാഖ വയ്ക്കുതായിതേതാനുന്നു.
 കാഞ്ചാവു്:—(സപകാർത്ഥായിട്ടു്) തോഴുരേ, എന്നിക്കുംഞ്ഞുവന
 തന്നെ തോന്നി. ഇവളാകട്ടെ.
 കരളിതിനന്നരാഗം നിങ്കലെന്നതംമാക—
 നെനാം എമാഴി തന്നതംഗം താടിതൊട്ടാടിച്ചുവായി
 സപ്രഹ്രിത്യഗതി നോരേ തന്നെയന്നുാക്കിംഗ്രാ
 മധ്യിഷിഷ്ഠരു സമക്ഷം മണിയാമെന്നാണോത്തി. സ്
 [മാളവിക ആടക്കിഴിഞ്ഞരായെങ്കിൽ പോകാം ഓവിക്കുന്നു]

വിശ്വാസി:—(ഭാളവികയെ നോക്കിട്ടു്) പോകാൻ വരട്ടെ; ഒരു സം
 ഗതി ചോദിക്കാൻണ്ടു്. നിങ്കുംകും മറവിക്കാണ്ടു്
 ഒരു ക്രമക്രമം പററി.

* തു പദാനിന രാഘവ, താളി, വാരം, പാടണ്ടാം
 മാംഗളി, എപ്പേഡലളക്കാണ്ടു് അടയാളപ്പെട്ടാണി പുന്നുക
 കുറഞ്ഞം ആടിയീൽ ചേര്ത്തിട്ടിണ്ടു്. ഒരു ദ്രോഹക്കു.

ഗണഃ—പെപതലേ; നിൽക്കു; ദോഷത്തുലി വന്നതിനു
മെൻ ചോകാം.

[മാളവിക ചോകാത ദിൽക്കും]

രാജാവു്:—(വിചാരം) അപമർശം ഉണ്ടുക്കിയും അനുകൂലം
ഞിഷ്ട വിശ്വേഷം എത്വം സ്ഥായിലും കാണിം—

വെംകൈക്കയ്യു കുക്കണ്ണപ്പെഴുളിക്കിൽ

തട്ടന മട്ടനിയും,
മറേരതല്ലമയച്ചുവിട്ട നെട്ടതാം
സ്രാവാലതാഡാവപോൽ,
പുജ്യം കാൽവിത്തുകൊണ്ട ചികിന നില—
അപ്പിച്ച നോട്ടത്തെട
സപ്ലും നീണ്ട നിവുന്ന് നില്പിയു തുലോം
രുതത്തിലും നന്നയോ!

6.

ദേവി:—ഗണത്താൾ പറയുന്നതുക്കി അചുത്തുന്ന കാൽ
മാറ്റി വക്കവെയ്യുന്നോ?

ഗണഃ—ഈവി, അങ്ങനെ പറത്തേക്കുടാ; മഹാരാജസഹ
വാസക്കൊണ്ട സൗക്ഷ്മ്യഭർന്നസംമർദ്ദം ശത്രുക്കന
സംഭവിക്കാവുന്നതാണോ. നോക്കക—

ബോധവുണ്ടാമാവുധനം ബുധസംസ്ത്രേഷകതിയാൽ:
ദേഹാവാൽ ചതുച്ചിട്ടാൽ ചേറ്റിലും തെളിയുംജലം 7
(വിചുഡക്കയ നോക്കീടോ) അങ്ങെയ്യു പരയാനുള്ള രൂപ
കുട്ടാൽ കൊള്ളും.

വിച്ഛി:—(ഗന്മാസധാരം) നിന്ന് തായികാരിയോട് അല്ലോ
ചോദിക്കു; പനീച്ച തൊന്ത് പരയാ;—മുള്ള കുമ
ഒട്ടകാണോ കണ്ണത്തു്—മുന്നോ.

കിറക്കേയതു മക്കാഡലളിയിൽ തക്കൻ ദട്ടനിയും,
 മറീതപ്പെയ ആവ് ശ നെട്ടരാം ശ്രൂമവതാദാവപേരണം,
 എല്ലാം കണ്ണവിന്റെക്കാണ്ട ചിക്കിന യിവഞ്ചുപ്പ് ആ തന്ത്രംതങ്ങം
 സപ്പും. യീണ്ട യിവുന്ന യില്ലിയു തുവോം ഗ്രംതിച്ചു. അന്നുഹോ!
 [പും 26]

ഗണഃ—ഭഗവതി, കണ്ഠതുപോലെ പറയണം—ദോഷ
മാക്കാലും ശരി ഗ്രന്ഥാധാരയാലും ശരി.

പരിഃ—എപ്പോൾ ശാസ്ത്രപ്രകാശം നല്ല തരിയായി.
എരന്നനാൽ—

അത്മം വ്യജിച്ചിത്തിയ മൊഴികളി—

കൈകളിൽ മാംഗ്രാഡൈംഗൾ;

ഇത്തും ചേർന്നു ലയസ്ക്രമമായ്,

തന്ത്യത്തും റസത്തിൽ;

മുത്രക്കൈയാൽ മുട്ടവലിനയം;

രാഗവന്യറ വിടാതെ

മാരീ ഭാവം പലയ്ക്കു റസബവ—

ചിത്രമാട്ടന നേരം.

8

ഗണഃ—മഹാശാഖ തിരുമനസ്സിലേരെയുള്ളാണാവോ അ
ഭിപ്രായഃ?

രാജാധ്യഃ—ഗണപാസ, നമ്മക്ക സപ്രതകക്ഷിയിൽ അംഗി
മാനാ കരഞ്ഞു വരുമായി.

ഗണഃ—ഇന്ന ശാൻ നടപനായി:

ഉപദംശിച്ച വില്ലയ്ക്ക്

വിശ്വലിഖത്രതനന്യഃ—

കനലിൽ കനകംപോലെ

സദസ്സിൽ കരിയൻക്കാലും.

9

ദിവി�—ഭാഗ്യതന്നെ; പരീക്ഷകമാരെ തുഷ്ടിപ്പെട്ടതിൽ
യരുകൊണ്ട് അതുവാന്നും മേരു കിട്ടിയപ്പോ.

ഗണഃ—ഒവീപർഗ്ഗകോണ്ടം (വർദ്ധകണ്ഠം നേരു
താഴിഞ്ഞു) ഗൗതമ, ഇനി അഃങ്ങ മനസ്സിലിരിക്കു
ന്നതു പറയു.

വിജ്ഞാനഃ—മിഷ്ടാര പരിപ്പിച്ച വിദ്യ ആദ്യമായി ശാരക്കംത്രം
പ്രയോഗിക്കിവാരം ബ്രഹ്മഗംഘപുജ വൈശാത്രാണം;
അതു നിങ്ങൾക്ക് വിട്ടുപായി.

പരിഃ—ഈരി, പ്രയോഗവിഷയത്തിൽ സാരമായ സംഗ്രഹി
തന്നെ.

[എല്ലാവകം പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ദാളവികയം സ്ഥിതംചെത്തുന്നു]

രാജാവും—(വി.മാരം) എൻ്റെ ക്ഷേമിന ജനസാമഹ്യം
വന്നു. എന്തെന്നും, ഇന്ത ക്ഷേമം—

മനസ്സിൽ പൂണ്ഡ മുഖത്ര മെല്ലു
മിന്ന തുള്ളുന്നും കളിർപ്പനകാതി
ചെന്താമരപ്പു വിട്ടിരുന്നുവെള്ളി
പോതിക്കതിക്കംപടി പാത്രവല്ലോ. 10

ഗണഃ—മഹാബ്രഹ്മഗം, വേഷകേട്ടി നടത്തുന്ന അംഗ
ങ്ങൾറമല്ല ഇതും; അല്ലെങ്കിൽ പൂജ്യനായ അംഗങ്ങൾ
നെങ്ങൾ പൂജിക്കാതിരിക്കുമോ?

വിജ്ഞാനഃ—ഈന്നും കുട്ടിക്കുട്ടി എപ്പറ്റിയം കടക്കാൻ
മോഹിക്കുന്ന ചാതകത്തിന്റെ മട്ട കാട്ടിപ്പോയി.

പരിഃ—അത്തങ്ങൾ തന്നെ.

വിജ്ഞാനഃ—ഒഗവതി, പണ്ഡിതർ പരിഞ്ഞാണ്ടിരുന്നത് പരിഞ്ഞാ
ഷിക്കുന്ന ക്രൂഢാജാല്ലാ പാരമപ്പരിഷ. ഒഗവതി
ശാഖിന്നും സ്ഥിതിക്കു ഇവർക്കു ദ്വിത്തു തന്നെ

സമമാനം കൊടുക്കുന്നു. [രാജാവിന്റെ ഒക്കയിൽ കിട്ടുന്ന ഒരു ഉണ്ടി മുട്ടക്കാർ ഭാവിക്കുന്നു]

ദേവി:—വശ്രൂതം, ഇന്നനാളത്തും തീർച്ചപ്പെട്ടുമെന്നു് സമാനം കൊടുക്കാറാണെങ്കിലോ?

വിശ്വീ:—ഈന്നുംനുറുത്തല്ലെ സപത്രും എന്നവെച്ചു തന്നെ.

ദേവി:—(അടുത്തംനോടു) ഗണഭാസ, നിങ്ങളുടെ ശിഖ്യ ഉപാധിശം പ്രഭ്യാഗ്നിച്ചു കഴിഞ്ഞെല്ലോ.

ഗണഃ:—പെവതാല, ഇന്തി പൂഖ്യടാം.

[മഹാവിഷയം ഗണഭാസനം പോതി]

വിശ്വീ:—(രാജാവിധോഢി സപകാത്രം) തോഴുവാര, ഇതുതോഴു മുണ്ടു് എന്നിക്കു് അന്നേദേശ സേവയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ബുദ്ധിസാമത്ര്യം.

രാജാവു്:—(സപകാത്രം) ഇതുതോഴുവെന്ന പരിപ്രേക്ഷാലിക്കാൻ വശ്രൂതം; ഇപ്പോഴാക്കുന്ന—

കണ്ണിനു ഭാഗ്യാനുമയം,
കരളിനും മഞ്ചാസു ബത്തിനു കലാശം,
നിർവ്വതിശത്രാനാട്ടും
നിയതാഭന്നിയ്ക്കിഞ്ഞില്ലോ.

11

വിശ്വീ:—കൊള്ളാം; ദരിദ്രരാഗിയുണ്ടോപോലെ കശായം വെയ്ക്കുകയുടി ഒവലപ്പുംതന്നെ ചെങ്കുച്ചാൽ നന്നന്നാണു് അങ്ങെയ്ക്കു വിചാരം.

മരംതന്നു:—(പ്രഘണിച്ചിട്ടു്) ദേവ, ഇന്തി എൻ്റെ ഉപ ദേശപ്രഭ്യാം മുക്കാൻപാർശന്തിനു തിരുവുള്ള മാട്ടാക്കണ്ണം.

രാജാവു്:—(വിചാരം) കാണ്മാൻ ബാധിയെന്നതു കണ്ടുതീർണ്ണ.
(ഉക്കിഞ്ചു യട്ടിച്ചു വെളിമായിട്ടു്) നമ്മൾ കാണ്മാൻ
കൗരുകം കവിയുന്നു.

ഹരഃ:—എനിക്കു വലിയ അന്നറുമാം.

അണിയരയിൽ—(വെതാളികൾ) ദേവനു വിഷ്ണും;
നേരം മല്ലാഹമായി. ഇപ്പോഴാകട്ട—

വാപീതിരഞ്ഞ അണാരിലനിശലിൽ മയ-
ഞ്ഞുനു മിണ്ണാതെ മണ്ണോ;

താപത്താൽ പ്രാകരം സത്യോചരിവള്ളിയിലേ-
ച്ചുക്കു കൈവിട്ടിട്ടുണ്ടു,

യഞ്ഞം ചുററിത്തെറിയ്ക്കും ജലകണ്ണിക മയിൽ-
ക്കോഴിയേൽക്കുന്ന ചാട്ടി—

ദ്രോഹം രഘീയെല്ലാം മുഹൂർത്തം കുറഞ്ഞിൽ
യെന്നോച്ചുലുഗ്രനക്കൻ.

12

വിഭി:—നമ്മൾ സ്ഥാനദേശങ്ങൾക്കു നേരം വഴുതുനു-
തിരുമനസ്സുകാണ്ടു് അമൃതത്തിനു നേരനീക്കാം
ചെയ്യുന്ന എന്ന വെല്ലുമാർ ആവല്ലാതി പറയാ-
ഡണ്ടു്. മരംതു, അംഗങ്ങൾ പരയുന്നു?

ഹരഃ:—എനിക്കു പറവാൻ ഒന്നം വക്കു കാണുന്നില്ല.

രാജാവു്:—(മരംതുമോടു്) എന്നാൽ നിംഫളുടെ ഉപദേശ
പ്രയോഗം കാണുന്നതു നാശ്ശു ആകുന്നു; അങ്ങും
ചെന്ന വിശ്രൂതിക്കണം.

ഹരഃ:—കല്പനാപോലെ.

[പോതി]

ഒമ്പി:—ആത്മപുത്രൻ മല്ലാഹമുത്തുങ്ങൾ നടത്തുക
തന്നെ.

വിഴു:—വിശ്വഷിച്ചും ഉണ്ണിൻറെ സംഗതിയിൽ വേണം
ബലുള്ളടച്ചതാണ്.

പരി:—(എഴുന്നോറിട്ട്) ആങ്ങേപ്പറ്റു മംഗളം.

[പരിപ്രാജകയും ദേവയും പരിഃത്യാദം പ്രായി]

വിഴു:—അ പലാവഞ്ഞത്തിൽ മാതൃമല്ല ലളിതകലകളിലും
മാളവിക അഭ്യന്തരീയയാണ്.

സാജാവു്:—തോഴുതെ,

നിജുള്ളകലാവും താരഗിയവരിക്കീ—

നൽക ലാപച്ചത നൽകക്കുളം

പബ്യവാണവിത്തനു പിരിവെൻ

നഞ്ചുഴിന്തെ കണ്ണയൊന്നു ചുമച്ചു.

13

എന്തിനേരെപ്പറയുന്നു? ഇനി നീ തന്നു ഭർക്കേജും
കിക്കായി എന്തിക്കും.

വിഴു:—അങ്ങേനൊയും ഭർക്കേജും; പലധാരക്കെട്ടിലെ
ഇസ്ത്രിപ്പുംപുംതും ചുപാലെ ഏൻറെ വയരക്കിടന്ന
തച്ചിക്കുന്നു.

സാജാവു്:—അങ്ങേനെ തന്നു; നാങ്കു സൗഹ്യത്തായ്ക്കാരിൽ
അമാന്തിക്കരയ്ക്കും.

വിഴു:—ഞാനേരും; എന്നാൽ അവളുടെ സ്ഥിതി വർഷ
കാലത്തെ ചന്ദ്രികയുള്ളിട്ടുള്ളപാലെയാണു്, ഇംഗ്ലം
പോലെ കാണാൻ പറഞ്ഞുകയില്ല. അങ്ങോ പിന്നു,
ഹരച്ചിക്കുയ്ക്കു മുകളിൽ വച്ചുഭിട്ടു പരഞ്ഞിട്ടു
പ്പുാലെ രാഖ്യാൻ കൊതിക്കയും പെടിച്ചു ചീം
വാങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ശാരൂഹക്കണ്ണ ഭവാൻ അക്കമു

കാട്ടാവര ഇരുന്നാൽ തൊൻ കാഞ്ഞം നേടപ്പെട്ട്
നോക്കാം.

ഈജാവു്:—തോഴ്വര, തൊവന്നുംപോൾ അക്കമു കാട്ടാതി
മിക്കാ? ഇരുപ്പുാഴിതെന്തു അവസ്ഥ ഇതാണു്—

അരന്തിപ്പുരത്തിൽ ഫേലാ—
വയക്കുന്നാം റമിക്കുംപുന്നായു്;
ചെന്താമരാക്കമിയവരു താൻ
മിന്തചയ്യുല്ലാമെന്തിക്കിനിപ്പാതം.

14

...
[എല്ലുംവരും പോയി]

മുന്നാം അംഗം

അവധികം എന്ന ഘോഷം.

[എന്നാൽ, പരിപ്രാജ്ഞികയേ പരിചാരികയായ
സഹകിതിക പ്രവർദ്ധിക്കും]

സമാധിതിക:—മധ്യാഖാവിനും ഉപചാരം ചെയ്യുന്നതി
ലോക്ക മാതൃംപഴം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനു ഒരു
വത്തി എന്നെന്ന ആര്പണാച്ചിത്രിക്കുണ്ട്; അതിനായി
പ്രഭവന്വാലികയായ മധുകരിക്കയെ അനേപാശി
ക്കാം. (ചുറിയടം ദോക്കീടു്) ഇതാ മധുകരിക തവ
നീയാശോകത്തെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടുനിൽക്കു
ണ്ട്; അട്ടം ചെല്ലം.

[ഈ യന്നരം ഇല്ലാതപാവികയായ മധുകരിക പ്രവർദ്ധിക്കും]

സദഃ:—(ഈട്ടു ചെന്നിടു്) മധുകരംകേ, ഇല്ലാന്തതിലെ
ജോലി നിനക്കു മഹിതാശയിൽത്തെന്ന ഇരിക്കുന്നല്ലാ
മധുകരിക:—ഈല്ലാം സമാധിതികയോ? തോഴി, നിനക്കു
സപഃഗതം.

സമാഃ:—തോഴി, ഭഗവതി അങ്ഗളിച്ചുള്ളിരിക്കുണ്ട്—
“തങ്കളെല്ലപ്പുണ്ടും വർക്കു് ശ്രൂപാണിയായി
ചെയ്യും ഒമ്മാരാജാവിനെ സദാൾക്കു ശരിയല്ല; അതി
നായി ഒരുപഴംപഴം ഉപചാരംമായി കൊണ്ടുപൊകാൻ
വിവാരിക്കുണ്ട്”—എന്നു്.

മധു:—ഒരുപയോഗം ഇവിടെ ഉണ്ട്; ഇഷ്ടംപൊലെ പറിക്കാം. അതുടെ, സംഗീതത്താചാരങ്ങൾസാമത്വം അപൂർവ്വി നടപ്പാക്കം രഹിക്കുവരം തന്മിൽ മതിചിത്ര തക്കിച്ചിട്ടും പരീക്ഷ നടത്തിയതിൽ എഴു കക്ഷിക്കാണുജയം ദേവതി കൂട്ടിച്ചുത്ത്?

സമാഃ:—രഹിക്കുവേണ്ടം നേരപൊലെ ശാസ്ത്രത്തായം പ്രദേശാസമത്വമാജമാണോ; എന്നാൽ ശിഷ്ടരുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പിഡിംഗിംഗേകാണ്ട ഗണഭാഗം ഉണ്ടുമെന്ന് കാട്ടു.

മധു:—അതുടെ പിന്നെ, മാളവികായപ്പൂരി ലോകവർത്തനം മംഗം എന്നെന്നപ്പോമോ കേരംക്കന്നാത്തങ്ങളെന്ന് ആണോ?

സമാഃ:—തന്മുരാനു മാളവികയിൽ ബുദ്ധമായ അംഗരാഗം ഉണ്ട്, ധാരിണീപ്രവാഹി തിരുമനസ്സിലേ നേരിരയുള്ള ഭാക്ഷിണ്യക്കാണ്ട തന്റെ പ്രഭ്രഹക്കാരി കാണിക്കുന്നില്ലെന്നും മാത്രമേയുള്ളൂ. മാളവികയും കുറേ ദിവസമാഖിട്ട് നിർമ്മാല്പമാലക്കൊലെ വാടിക്കാണുന്നു. ഇതിലധികമായി എന്നിക്കൊണ്ടും അറിവില്ല. തൊന്ത്രപോക്കുട്ട്.

മധു:—ഈതാ ഈ കൊഡിൽ നിൽക്കുന്ന മാതളംപഴം പറിച്ചും.

സമാഃ:—(പാഠിച്ചിട്ടോ) ഈ സജീവത്താളി തുഞ്ചക്കാണ്ട നിന്നക്കുമെല്ലായും അധികമധികം ഇംഗ്ലീഷിലിക്കുട്ട്.

[പുംബേജ്ഞ]

മധു:—കർണ്ണചി, നാമക്ക് കന്നിച്ചുതെന്ന പോകാം. ഈ തവിനീഡാഡോക്കം ചുഡാൻ അഭാന്തിച്ചു നിൽക്കുന്നു;

ഒരതിന ദോഹദാപ്പ് ഗാം ചെയ്താണെങ്കിൽ സംഗതി
എനിക്ക് ഭവിഷ്യാട്ട് തിരുമനസ്സുവിധിക്കേണ്ട
തുണ്ട്.

സ്വഹഃ—ശരിതനന്ന; അതു നിങ്ങളിടെ ഉച്ച്രാഗസംഖ്യ
മായ കാച്ചുമാണല്ലോ.

[രണ്ടുപേരും പോയി]

അർക്കാരംഭം

[അയനരം കാമപാവനയാൽ രാജാവു് ധിക്ഷയുണ്ട്
മൊന്നിച്ചു പ്രവേശിക്കും]

രാജാവു്:—(തന്റെ ശരീരം ദോക്കീട്ടോ)

ശരീരം ശ്രാഷ്ട്രിക്കാം പ്രിയയെ ലക്ഷിയാന്തരായം
പുണ്യവാൺ;

വോറിഞ്ഞതീടാം കണ്ണീർ മിച്ചികളുവള്ളെ—
ക്കാണു തുറേ;

രവിക്കണ്ഠപേശചും നീ എഴുയ, പിരിയാറി—
സ്വഭാവം

പരം മോഴിക്കേണ്ടം ചൊഴുതുതു നിന—
ക്കൈപ്പെന്ന വരാം?]

വിശ്വാസി:—ഒത്താഴരെ, ദൈയത്തുവിശ്വാസിക്കാവന്നുമില്ല,
ആമതി മാളവികയുടെ പ്രിയസവിയായ ബക്കളാ
വലിക്കെയെ എന്നു കണ്ടു ശാഞ്ചൽ, പരഞ്ഞയഥുകാഞ്ഞം
ആഫിഷിക്കയും ചെയ്തു.

രാജാവു്:— അവരു എത്ര മഹാദി പറഞ്ഞു?

വിജി:— അതിങ്ങനെയാണോ— “തിരുമനസ്സറിയിക്കണം— ഇ കല്ലു എറിക്കൊരുന്നുമാണോ”; എന്നാൽ ആ പാവച്ചുട്ട സാധുവിനു ഒപ്പി ഇപ്പോൾ നിർബ്ബന്ധമായി നൃക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, നാഗത്തി നീറ്റ തലയിലിരുന്നു കണ്ണ മാൻകുർക്കല്ലേഖാവല, എഴുപ്പത്തിൽ കൈവയ്ക്കപ്പെട്ടതുനും സാധിക്കുന്ന തല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ അവരു എടക്കിപ്പിക്കാം”— എന്നോ.

രാജാവു്:— മനമെഭവാനു, പ്രതിബന്ധമുള്ള വിഷയ ക്ഷേമിൽ പല്ലാത്ത അഭിനിവേശം ഇനിച്ചും, ക്ഷണ നേരംപോലും കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ പാട്ടല്ലാത്തവിധത്തിൽ അങ്ങ പ്രധരിക്കുന്നല്ലോ. [അ. യേതുക്കുവരുന്നോ]

കരളിൻ വുമരയതു ഭസ്തുമാ?
സുര; നിന്മാജ്യമെത്തു കോമളം?
പെജതെ മുട്ടിവിന്നീരു മുച്ചയ—
നേരു ചൊല്ലിഴിയു സത്യമാക്കി നീ.

2

വിജി:— സാധിപ്പാനുള്ള കാൺത്തിൽ ശരിക്കുയ ആരംഭം ഞാൻ വരുത്തു കഴിഞ്ഞ് രിക്കണു എന്ന പരാത്തിപ്പ് ദയാ; അതു കാണാം അങ്ങ ദയയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നും.

രാജാവു്:— എനിക്കു പതിപ്പുള്ള ജോലികളിലെവാനും മനസ്സു പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല; ഇനി എവിടെ ഇരുന്നാണോ ഫോഷ്യുള്ള നേരം കഴിച്ചുകൂട്ടാണു?

വിദ്വാൻ:—ഈക്കുറ്റില്ല, ഈന്തോവതി വസന്താരംഭത്തിൽ പുതുതായശാഖ കെതാടശാക്കപുസ്തകരിൽ ഉപചാരമായി നിപുണിക്കുടെ കൈവശം എക്കാട്ടതയ്ക്കിട്ടി എത്തുചുത്രാനാനിച്ചു് എന്നിക്കു് ഉംഗത്താലും ആനദിച്ചാൽ എക്കാട്ടാം എന്നു് ഒരു പ്രാത്മക പരംതയ്ക്കിട്ടാണോല്ലോ. അങ്ങു് അതിന്മീം നാമ തിക്ക ഫും ചെപ്പു. അതുകൊണ്ടു് അമഭവനത്തി ലേയ്ക്കുതന്നെ പോകണം.

രാജാവു്:—അരയു സാധിക്കുമ്പോൾ.

വിദ്വാൻ:—എത്രുകൊണ്ടു്?

രാജാവു്:—ദോഷരേ, സൗകര്യക്കു മനോഭാവം മനസ്സിലും കാൻ സഹജമായ ഒരു വാസനയുണ്ടു്. ദോഷ എത്രതന്നെ ഭവ്യം ഭാവിച്ചും എൻ്റെ മനസ്സു് മരറായവളിൽ പ്രബത്തിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതി നി ഏറ്റു ദോഷി കണ്ട പിടിക്കാതിരിക്കുമോ? അതിനാൽ എൻ്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ—

ഓന്നേക്കുണ്ടിലും പ്രണയവാദ്യനാതന്നെ എക്കാട്ടാം; നൽകാരണം പലതുഭായതിങ്കാക്കിലുണ്ടാം; മുഖ്യാപചാരവിധിങ്ങു ശരിയാകയില്ല മെച്ചാളിഡാരിലും കാട്ടിയാലും. 3

വിദ്വാൻ:—അന്തഃചുംസൗക്രാന്തിൽ എരാറ നാളായി കാണിച്ചു വരുന്ന ഭാക്ഷിണ്ണത്തെ അങ്ങു് ഈന്തോവതി നിരസിച്ചുകൂട്ടുന്നതു ശരിയല്ല.

രാജാവു്:—(അഭേദപിച്ചിട്ടി) എന്നാൽ പ്രഥമവനത്തിലേ യേജി യഴി കാണിക്കണം!

വിളി:—ഈതാ ഇതിലെ എഴുന്ന തിരിം.

[രണ്ടുപേരും ചുറ്റ്; നടക്കണ്ണ]

വിളി:—ജ്ഞാനജാവായ വസന്തൻ കാറിടിച്ചുകൊണ്ടു പ്ലവംഗ്രാലിക്കുളക്കാണ്ട് “ പ്രഥമവനത്തിലേക്കു കയറുന്നതിന്” അങ്ങോടു മാടിവിളിക്കുന്നതുപോലെ തേരണണം.

ജാജാവു്:—(സുക്കംബും ദാവിച്ചിട്ടു്) വസന്തൻ ഒരു നല്ല രസികൾ തന്നെ. തൊഴുരേ, നോക്കി—

എല്ലാടത്തും മഴക്കിപ്പുരളുതനിന്നും
‘ഹന്തി’ വാഹാരമാലി—
നില്ലേ തെല്ലും ചപാരച്ചു്-നാലിവൊട്ട കശല—
അഴുമോതുന്ന മട്ടിൽ;
അതുലോലച്ചുപ്പജ്ഞാക്കര സുരഖിലമാം
തന്നെലെഞ്ചുള്ളിൽ മെല്ലു—
തരാഞ്ഞോലക്കേ തലോട്ടപേടി പട്ടംനേയാടു
മാധവൻ വേത്തിട്ടുണ്ണ.

4

വിളി:—വരിക. നമുക്കു പ്രവേശിച്ചുനാണിയ്ക്കും.

[രണ്ടുപേരും പ്രഥമവനത്തിലേക്കു കയറുന്നു]

വിളി:—തൊഴുരേ, നൃക്കുച്ചു നോക്കു—പ്രഥമവനലുക്കുടി ഇതാ അങ്ങോടു രസിപ്പുക്കാൻഉവണ്ണി യുഖത്തികളും യുംികളും ഉള്ളിപ്പു കാത്തുക്കുവിയത്രിൽ വസന്ത പ്രഘുജാദക്കാണ്ട് നർബാഗ്രാഞ്ചിതയായി നില്ക്കുന്നു.

ജാജാവു്:—ഞാൻ നോക്കുണ്ടോ, വളരെ വിനൃഥാതനന്ന.

ചെമ്പും ചോരിവായിൽ ചോരിവതില്ലയിക്കം
ചെമ്പു കാണായശോക—
പുവിൽ; പൊട്ടിപ്പക്കിട്ടുവേക കസുമം
കുരിങ്കുത്തു തള്ളി;
ചെമ്പുത്തിൻ ചെമ്പുമറു തിലകമലർമിച്ചി—
കോണാനാഞ്ചോതാജ ഭൂംഗം:
പാഴിക്കുന്നോ മധുന്മു മുവമഴക്കിൽ മിന—
കുന്ന മല്ലാക്കിമാരു? 5

[രണ്ടിലേക്കും ഉള്ളാന്തേരം ദോഷിക്കുവണ്ണ യിൽക്കുന്ന]

[ഓരുത്തരം മദ്യാവിച്ചാരംകൊണ്ട് വബന്ധനീവയിൽ
മംളവിക പ്രംഹംക്കുന്ന]

മാളിവിക:—മഃനാഹതി ശരിയാതെ തന്മുരാൻ്റെ നേരേ
അളിലുംഷം ജനിക്കയും എന്തിക്കു തന്നെന്താനെ
ലജ്ജ തോന്നുന്ന; പിന്നെങ്ങനെയാണു് ഇം സം
ഗതി തോൻ തോഴിമാരോട് പ്രസ്താവിക്കുക? പതി
ഹാരമാർദ്ദമില്ലാത്ത വേദന എത്രക്കാലം മിനന്ന്
എന്ന അനുഭവിപ്പിക്കുമെന്നറിയുന്നില്ല. (കൂദാഖടി
യാനിട്ട) എന്നു് എഴുപ്പാട്ടാണു് എന്നപ്പുട്ടു്?
(ഒൺ്റേക്കീട്ടു്) കാം ശരി, ഒരാം എന്നോട് കല്പിച്ച
യച്ചിട്ടുണ്ടു്—“ഗതത്തെന്തു് ചാപല്പത്താൽ ഉംഖതു
ലിംഗിനു് വീണിട്ടു് എന്തിക്കു കാൽ അനക്കാൻ
പാടില്ല, അതുകൊണ്ടു നീ എന്ന തപനീയാശോ
ക്കുത്തിനു ദോധദം നടത്തണാം. ആ ആദ്ദോക്കം
അരബ്യ ദിവസം തിനക്കും പുഞ്ചിക്കയാണുന്ന വരി
കിൽ തോൻ നിന്നക്കു—(മലയ്ക്ക ഏഴുവീംപ്പുവിട്ടു്)—

അടിലാശം നിരവേറുന്ന ഒരു സജ്ജാനം തന്റെ
നിഹയിച്ചിട്ടുണ്ട്” — എന്ന്. അതിനാൽ കല്ലുന
നടത്താനുള്ള സ്ഥലശത്രയും മന്ത്രിഞ്ചുണ്ടാണ്.
എനിക്കു കാലിൽ ഇടംനുള്ള അപരിസ്വാദംകൊണ്ടു
ബഞ്ഞാവലിക്ക പിങ്ഗാടു വരുന്നുണ്ട്; അവിം
വന്നുതന്നുവരുവോ ക്ഷണങ്ങനും സൈപ്രമാധിക്കി
അനു വിലച്ചിക്കാം. [ചുറ്റിയടക്കന്]

വിദ്വാൻ:—(കോക്കീട്) ഓ യോ! ഇതാ മുന്തിരിഞ്ചാസ്സുത്തു
കടിച്ച മട്ടത്തവനു തിനാൻ കല്ലുനും വന്നുചേരുന്നി
രിക്കനു.

രാജാവു്:—യോ! എന്താണിയു്?

വിദ്വാൻ:—ഇതാ എന്നു അലങ്കാരങ്ങളും അണിയങ്കത
മനോരാജുത്തിൽ മഴുകിയ മട്ടിൽ എകാക്കിനിയാ
യിട്ട് അരികിയ്ത്തനു മാളവിക നിർക്കനു.

രാജാവു്:—(സന്ദേശനോടുകൂടി) എന്നു! മാളവികയും?

വിദ്വാൻ:—ശാതേ.

രാജാവു്:—ഇനി എന്നിക്കു പ്രാണനു രക്ഷിക്കാം—

മൽക്കാന്തയുണ്ടരിക്കിലെന്ന ഭവാഗൾ വാത്ത-
യുദ്ധക്കാനും കലിക്ക നീക്കിയുണ്ടു് നൽകി:
ശ്രദ്ധാസ്പുന്നാര പാമികനാറരികേ മറന്തു
കേരംക്കാലും സരസസാരസനിസ്പന്നം പേരൽ: നി
അ ബാലിക എ പിടേ?

വിദ്വാൻ:—ഇതാ മരങ്ങളുടുടർന്ന ഇടയിൽക്കൂട്ടിക്കടന്നു് ഇങ്ങോട്
തന്നു വരുന്നു:

രാജാവു്:—കാണ്ണണണ്ടു്—

ഗ്രോണിതടത്തിൽ തടി പാരമാൻം,
ക്ഷീണിച്ച മധ്യത്തിൽ മെല്ലിത്തുമേരം,
മാരത്തയൻം, മിച്ചിയിക്കുക നീണ്ടു
മേവുന്നൊന്നരം ജീവനിതാ വരുന്ന—

7

തോഴരേ, ഈ മാനൃകനൃകയ്ക്ക മുമ്പിലങ്ങളത്തിൽ
ഒരവസ്ഥാദേശം വന്ന കാണ്ണനു—

പാണ്ഡിതണ്ണിയിവരി ചില്ലുരയാച്ചി—
പുണിടന്ന ചില ഭ്രംശകൾ മാത്രം;
കണവള്ളിയത്ര വെള്ളില വീണി—
ട്രാന്നരണ്ടു മലരേൽപ്പുത്രുച്ചപാലെ.

8

വിശ്വാസി:—ഈവർക്കും അങ്ങേയ്ക്കു ഇള തുപോലെ മരനവ്യാധി
പിടിപെട്ടിരിക്കുന്നു.

രാജാവു്:—തോഴരേ, സുഹ്രി കിസ്തിക്കൊണ്ട തോന്നുനു
താനിതു്.

മാനു:—ഈതാനു് ആ അദ്ദോക്കം. ഈതാ ഈക്കും എന്നു
പ്രോബലതനു ലളിത്തണ്ണോധദം കമാധിച്ചു് കസുമാ
ലക്കാരം ധരിക്കാതെ ഒഞ്ചുംകുത്രേതാദേ നീക്കുന്നു.
തന്നുത്തുനു താനുപ്പും ഇതിന്റെ തറയിൽ
ഈതനു വിനോദിയ്ക്കാം.

വിശ്വാസി:—ഗ്രീമതി ഉൽക്കണ്ണിതയാണുനു പറഞ്ഞതു്
അങ്ങു കേട്ടിപ്പേ?

രാജാവു്:—ഈതുയുംകൊണ്ട് അങ്കേപ്പട ഉണ്ടാ ശരിയാ എന്നെന്ന തന്റെ സ്ഥാനിക്കയില്ല. ഒരുഡിക്കും എന്ന നാൽ—

പുത്രത്തുംഖിലിനു വേൾ തിരിച്ചിട്ടുണ്ടോരു
ചിതറിയെഴും ചെറുശീകരണങ്ങളോടു,
ക്രമവകുണ്ണവും കലൻ വാതം
കരളിനകാരണമായുമാണ്ടിയേകും.

9

[മാളവിക മറിക്കുണ്ണ]

രാജാവു്:—തോഴശര, നമ്മക്ക് ഈ വഞ്ചിയുടെ മറവിൽ
ഒളിച്ചു നിന്ന് കാം.

വിദ്വാൻ:—അതുകൊണ്ട് കുകകലപനിനു വരുന്നു; ഇരാവതിയായിലി
ക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു.

രാജാവു്:—അതുനു മുതലയേപ്പുടിച്ചു താമരപ്പാളയിൽ
ഇരണ്ണാൻബിലിക്കയില്ലപ്പോൾ. [യോക്കിപ്പോണ്ട ദിനക്കുണ്ണ]

മാളി:—എത്യുമോ നിന്നുംപരമായ മനോരാജ്യം മതിയാക്കും;
എന്തിനു നീ എന്നു ഇങ്ങനെ ശ്രദ്ധപ്പെട്ടതുനു?
[വിട്ടുണ്ടുകും രാജാക്കിനെ യോക്കുന്നു]

രാജാവു്:—പ്രിയേ ദ്രോഹത്തിന്റെ അപകടം നോക്കാം!—

ചോന്നില്ല നീയുത്സുകതയും യേരു;
നന്നായു് ഘലിയ്ക്കുംപടിയ്ക്കുമാണില്ല;
ഭൂനാലമിനിന്റെ വിലാപമെല്ലോ—
മെനെന്നുവരിച്ചുനു നിന്നച്ചിട്ടേന്നു.

10

വിദ്വാൻ:—ഈപ്പോരു അങ്കേയ്ക്കു സംശയം തീരും. ഇതു
മനമട്ടുമുറിറ്റിച്ചിട്ടും ബകളാവലികു ഇങ്ങോട്ടു
ഡിനു; ഇവിടെ വേരെ ആയം ഇല്ലതാനും.

രാജാവു്:— ശ്രദ്ധാ നമ്മുടെ അംഗപ്രക്ഷീ കാർഡുമോ?

വിശു:— ഈ തത്ത്വിടിയാകർ അംഗങ്ങളുടെ ഗൗരവമേറിയു സദ്ദേശത്തെ ഇപ്പോൾ മറന്നുകൊണ്ടുവരുമോ എന്നി കാനുട്ടി മഹി വന്നില്ലപ്പോ

[ചാരനാലക്കാംസംഭളംശുംകാണ്ട വകളംവഹിക പ്രവഹിക്കും]

ബാക്കഃ:— ഒന്നാഴിക്കു സുഖം തന്നയല്ലീ?

ബാഖു:— ഓ ബകളാവല്ലിക എത്തിക്കഴിഞ്ഞതാ? സവിക്കു സപാഗതം; ഇരിക്ക.

ബാക്കഃ:— (അക്കന്തിക്ക്) സവി, നിന്നെ ഇപ്പോൾ മേഖി യോ ഗ്രൂത നോക്കീട്ടു് അഭ്യോക്തതിനു വള്ളം ചെയ്യുന്ന ജോലിക്കു നിന്നോഗ്രിച്ചിരിക്കുന്നും. കാലിങ്ങാട്ട് കാണിക്കു, പിലക്കൽട്ടവിച്ചു് ചെയ്യുന്നതിച്ചും തടക്കവട്ട.

ബാഖു:— (ധിമാം) മനസ്സു, ഇതും വിഭവമുണ്ടായി എന്ന നീ ടെം സംശയിയുണ്ടോ; ഈ കഷ്ടാവസ്ഥയിൽ നിന്നു് എനിക്കു് എങ്കിനെന്നയാണു മഹതി കിട്ടുകോ? അല്ലെങ്കിൽ ഈ തുതനെ എനിക്കു പ്രതാലങ്ങാര മായിത്തീരും.

ബക്കഃ:— എന്താണു് സംശയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്? ഈ തപനീയാശോകതത്തിനു പുണ്ണം ഉണ്ടാക്കിക്കാണും ഭേദവിക്കു വളരെ തിട്ടക്കുമ്പുണ്ടു്.

ബാജാവു്:— ഓരോബി അശോകദാഹദത്തിനായിട്ടുള്ള ഒരു ശേഷാനോ ഇരു്?

വിദ്വാഃ—തങ്ക കാരണാനുടാതെ ദേഹി ഇന്ത തിരുവാഴരണ
അപര ഇവർക്കണ്ണിയാൻ കൊടുക്കകയില്ലോ അ
ങ്ങൾക്കു് അഭിയാസം പാടില്ലോ?

മംഗലഃ—(കമാപ യൈത്തിക്കാനിച്ചിട്ടു്) സവി, നീ ക്ഷമിക്കണം.

ബക്കഃ—എന്തോടേ നിന്റെ ശരീരം എന്തേറുതു തന്നെ
അല്പയോ? [കാലിൽ അഭേദാജ്ഞാനിയിക്കണം]

രാജാവു്— സരസോജപലരാഗഃമാമലാളിഃ—
ചരണാഗ്രത്തിൽ വരച്ച രേഖ കനാക്രി.
ധംബവിക്ഷണമേറു നീറി നീൽക്കരം
സ്ഥാപ്യക്ഷത്തിൽ മുളച്ച നാനുപോലെ. 11

വിദ്വാഃ—ചരണത്തിനു വേൻ ഉദ്ഭ്രാഗമാണോ ഗ്രീമതിക്ക
കിട്ടിയതു്.

രാജാവു്—അങ്ങൾ പരഞ്ഞത ശരിതനെന്ന—

വടിവിൽ നവമയും വീശിയാജരംമലാധകി—
യടിതളിഃ വിളയാഭാൻ രണ്ടിടം യോഗ്രമത്രേ:
മലർപ്പെരുരുചേമല്ലാൻ കാത്തിഡിപ്പുഠഞ്ചാകം;
കമ്പുഷമകലയാക്കാൻ കുമ്പിടം കാത്തൾിക്കുഷം. 12

വിദ്വാഃ—അങ്ങൾക്കു തിരി ധാരാളം സംഗതിയുണ്ടായി
ക്കൊള്ളുന്നു.

രാജാവു്—കാത്തുസിലബി കാണുന്ന കത്തത്തുചു ശ്രാവം
ണാന്നെന്ന വാക്കും ഏതരാതെ ധർമ്മിക്കേഞ്ച്.

[അയനരം മദ്വിവശയായോ തുരാവതിയും, അവളുടെ
ചേട്ടി യാപ്പനികയും പ്രയോഗിക്കണം]

ഇരാവതിഃ—നോാഃക്കോ, നാപ്പണക്കോ സ്രോകരക്കു മദംനേര
വിശ്രൂഷണപ്പെട്ട അലക്കാശമാരണാണോ പഘസ്ത്രാം

പരിത്തു കേട്ടിട്ടിട്ടോ; അതു ചലാകവാദം സത്യം തന്നെയോ?

നിപുണിക:—ഈതുവരെ ലോകവാദം മാത്രമായിരുന്നു; ഇപ്പോൾ സത്യമായി.

ഇരാ:—ഒസ്ത്യശത്രിവുംഖണ്ഡി പുകാര്ത്തിണി; അതുടു, അതു പുതു ഉംഗത്താൽമണ്ഡപത്തിലേക്കു പൊജ്ഞുച്ചി എത്തു എന്ന നീ എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു?

നി.പു:—തിരമേനിയുടെ പ്രണയപ്രാത്മകരക്ക് ഇരുവരെ തിരുവാടം ചെയ്യുംഖണ്ഡിട്ടില്ല; അതുകൊണ്ടു തന്നെ.

ഇരാ:—ഒസ്വ പരയേണ്ട; മധ്യസ്ഥവർ നിലയിൽ പറയു.

നി.പു:—വസന്താപമാജദളിൽ കൊതിയുള്ള ഗൗതമൻ സപാമി പരിത്തരിഞ്ഞു; അതുകൊണ്ടു വേഗത്തിലേഴുന്നുള്ളൂ.

ഇരാ:—(മദാവസ്ഥയും ചേർന്ന ചുംബി യടന്നിട്ടോ) മദാവേശം കൊണ്ടു അതുപുതുരുന്നുക്കണക്കാണും എന്നേഴു മനസ്സും പബലജ്ഞപ്പെടുന്നു; കാലുകളും നീജങ്ങന്നമില്ല.

നി.പു:—നാം തിരുത്താൽമണ്ഡപത്തിൽ എത്തിക്കഴി എത്തുപാ.

ഇരാ:—നിപുണികെ, ഇവിടെ അതുപുതുരുന്നുക്കണക്കാണി സില്ലോ.

നി.പു:—ഈവിടെ എല്ലാക്കത്തും തിരഞ്ഞെടു നോക്കണം; തിരമേനിയെ കളിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിവള്ളുവള്ളിക്കെട്ടില്ലോ

തന്ത്യം ഒഴിച്ചിരിക്കുയായിരിക്കണം. അടീയൻ ശ്രദ്ധാലുത് ചുററിയിട്ടുണ്ട് ഈ അഭ്യാക്കത്തായിൽ കയറി നോക്കാം.

[ഹരായതി അപ്രകാരം തിരയുണ്ട്]

നിപു:—(മുംബിനാക്കീടു) തിരമേനി നോക്കണം—മാനൃതേടിപ്പോയിട്ട് നാഥക്ക് ഉറുന്മുകടിയാണോ കിട്ടിയതു്.

ഇരാ:—അതെന്താണോ?

നിപു:—ഈതാ അഭ്യാക്കത്തിക്കുന്ന അനാലിൽ ഇങ്ങനും വകുളാവലികു മാളിവികയുടെ കാലിൽ ആര്യരണം ഇട്ടവിക്കുന്നു.

ഇരാ:—(ഒക്കാഡാവണ്ണാടക്കരം) ഇവിടെ മാളിവിക വരാൻ സംഗതി ഇല്ലപ്പോ; നിന്നുക്കുറു തോന്നുന്നോ?

നിപു:—ഉണ്ണതാലിൽ നിന്നു വീണിട്ടു് തുക്കാലുള്ളക്കു യാൽ ദേവി അഭ്യാക്കദോഷം നടത്താൻ മാളിവികയെ കല്പിച്ചയച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണടിയുണ്ടു് ഇംഗം. അഭ്യാക്കിൽ തുക്കാലിൽ ചാത്രനു ചിലകു പരിജനങ്ങളുടെയോഗിക്കാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അനവർദ്ദിക്കുമോ?

ഇരാ:—ഈരും ഇവർക്കു് ഒരു ദലിയ ബഹുമാനമായപ്പോ.

നിപു:—നാഥക്കു തന്ത്യം അഭ്യന്തരപ്രശ്നങ്ങൾമോ?

ഇരാ:—എൻ്റെ കാലു മുഖ്യാട്ടുക്കാൻ പൊതുനില്ലോ; മനസ്സിൽ ചില ചുറുക്കയും ഉണ്ടിക്കുന്നു, അതിന്റെ അവസ്ഥാനും കാണിട്ടു പോകാം (മാളിവികയെ സൂക്ഷിച്ചു ക്കാക്കീടു ചിഹ്നം) എൻ്റെ മനസ്സിൽ തോന്നുന്ന പ്രക്രിക്കേല്ലും വകയുണ്ടു്.

ബൈക്ക്:—(കംലു ചുണ്ണിക്കാണ്ട്) ചുമസ്തുവരകൾ ഇതു നിന്മക്ക രസിച്ചേരും?

മാളി:—സപന്തം കാലിലാണെല്ലാ ഏതുവെച്ചും എന്നിക്കു പുംസിക്കാൻ ലജ്ജയായിരിക്കും; പറയു—ഈ വക രസിക്കത്തവേല എതാരാനാണോന്ന് നിന്നു അശ്വിനിച്ചുതുറു?

ബൈക്ക്:—ഈ വില്ലയിൽ ഞാൻ തന്മുഖാന്തരം ശിഷ്യരാണി.

വില്ല:—ഇതുക്കുണ്ടാണ് വേഗതരിൽ ചെല്ലു.

മാളി:—നീ ഗ്രൂപ്പ് ഭാവിക്കാത്തതു ഭാഗ്യം തന്നെ.

ബൈക്ക്:—ഉപദേശത്തിന് ചേറ്റ് കാലുകൾ കിട്ടിയുള്ള കൊണ്ട് ഇന്നി എന്നിക്കു ഗർഭവാഴാക്കം. (കംലിലെ ചുമസ്തു ദോക്കീട് വിഹാരം) എന്നും മുത്തു പലിച്ചു. (യെല്ലിഡായിട്ട്) തോഴി, നിന്തു ഒരു കാലിൽ ചുംബം ഉഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു; ഇനി ഉംതി ഉന്നക്കേണ്ണലു മാത്രമേ ഉള്ളിട്ട്. അഭല്ലുകിൽ ഇവിടെ നല്ല കാരണ എല്ലോ.

രാജാവു്:—തോഴിരേ, നോക്കോ—

ഇരുപൊഴിക്കുളിഞ്ഞു
കത്തിങ്ങം ചെമ്പായനുറി വലിയാതെ
ഉട്ടതിയിണക്കി നടാടെയാ—
അതവിധിവരിക്കേക്കവാൻ തരം കിട്ടി.

13

വില്ല:—ഈതു തച്ചിക്കന്നതെന്തിനും? താഴസ്തിയാത, ഈ സുവം അഞ്ചലയ്ക്ക് ദീർഘം കാഥം അനുഭവിക്കാൻ സംഗ്രഹിയാക്കം.

വൈകഃ—നിന്മാണ കാലു ചെന്നാമരുപ്പോലെ ശോശിക്കുന്നു; എല്ലാംകൊണ്ടും നീ നാമത്തിനു മടക്കിയും കളിയാടേണ്ടവള്ളാണോ.

[ഹരാവതി നിപുണികയുടെ ഫേരം ദോഷങ്ങൾ]

രാജാവും—ഈ അരുൺില്ലെനിക്കാണോ.

മാളി—നീ പാഠത്തുത്രട്ടാജത്തു പറഞ്ഞുണ്ട്.

വൈകഃ—ഞാൻ പരയാവുന്നതെ പാഠത്തുള്ളിൽ.

മാളി—ഞാൻ നിന്മക്കു പ്രിയപ്പെട്ടുവളിപ്പേ?

വൈകഃ—എനിക്കു മാത്രമല്ല.

മാളി—ചിന്ന വേദേ അരുക്കാണോ?

വൈകഃ—ഈണാം ഗ്രഹിക്കുന്ന തന്ത്രം.

മാളി—നീ പൊഴി പറഞ്ഞുണ്ട്; അനുതന്നു എനിയും ഇല്ലാലും.

വൈകഃ—ശരി, നിന്മിലില്ലായിരിക്കും; തന്ത്രം ഉണ്ടാണെന്നു ചെണ്ടുവിളരിയ തിരുമ്പുനിക്കിയിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

നിപുണി—ക്രാന്തിക്രൂട്ടി ചാണകത്തുപാലെക്കിരിക്കുന്ന ഈ ഭ്രാഹ്മിയുടെ മരഹട്ടി.

വൈകഃ—ശരംതാഗം അരംരാഗംകൊണ്ടു വെന്നും പരീക്ഷിപ്പാൻ എന്നുള്ള സംജ്ഞാമന്ത്രം പ്രഥാനംബാക്കിക്കൊള്ളുക.

മാളി—നീ സപ്തമധ്യായിപ്പുറയുന്നതാണോ ഇതു?

വൈകഃ—ശാഖ, ഇതു തന്ത്രം ഉണ്ടാണെന്ന് പ്രായസങ്ക്രമാണോ; ഇതിൽ കാഴ്ച നുക്സാവും തിരുവായിൽ നിന്നു ചുറ്റുപ്പറ്റി എന്ന് ഇവർത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചതാണോ.

മാളഃ—സവി, ഭേദിയെ വിചാരിച്ചിട്ട് എൻ്റെ ഏതെങ്കിലും തിന്റെ പ്രസ്തരപ്രവൃത്തി അനുവദിപ്പാൻ താനാളും കന്നില്ല.

ബുക്കഃ—എൻ്റെ പാ ബാമി, ഭൂരിബാധ ഒയപ്പേട്ട് ചുത്തു വസന്തത്തിന്റെ കാതലായ സംഗ്രഹിതിൽ ആ നാങ്ങിലും മുടംതിരിക്കാം ണ്ണാ?

മാളഃ—വല്ല അപകടങ്ങളിൽ നാനുവേചന്നാൽ നീ എന്നിക്കു നല്ല തുണ്ണായായി നിൽക്കുണ്ടോ!

ബുക്കഃ—മർദ്ദിക്കംഡത്താട്ടം ഉണ്ടെന്നു ബുക്കളാവലിക്കും ഓജ്ഞാ താൻ.

രാജാവും—നന്ന് ബുക്കളാവലികേ നന്ന്; നിന്റെ കൂത്തു കേടുമായി.

സാമാന്യമായും മനറിഞ്ഞു ചറഞ്ഞതു കാഞ്ഞും;
സാമർപ്പമോട്, മടിച്ചൊന്നതെത്തിരുത്തു നാം;
വാമാക്ഷിയാളും ഇരുംതാതിരി പാട്ടിലാക്കീ;
കാമിക്കു കൂത്തി തുണ്ണൈയും ചറഞ്ഞു തായം. 14

ഇരാഹഃ—നോക്കു നിപുണിക്കു, ബുക്കളാവലികു മാളവിക്കുയെ ഇളക്കിപ്പുറപ്പേട്ടവിച്ചു കഴിഞ്ഞതല്ലോ.

നിപുഃ—തിരഞ്ഞെടു, വികാരമില്ലാത്തവക്കുപോലും ഉച്ച ദേഹം കേട്ടാൽ ഇളക്കിപ്പോകും.

ഇരാഹഃ—എൻ്റെ മനസ്സു ശക്കിച്ചുരു ചുരുതേയല്ല; കാഞ്ഞു മെഡ്യാം മനസ്സിലാക്കിയതാൽ പിന്നെ ആലോ ഫിക്കാം.

ബാഃ—ഈ താനിനാലും മരുപ്പാലിച്ചും ചൊരുചിന്തയും കഴിഞ്ഞു; ഇന്തി റെഡിലും വിലക്കയിട്ടിവിയും കെട്ട് (വിലക്ക ഒരു ചീഞ്ഞിട്ട്) തോഴി, എന്നീങ്കും ഇന്തി അരും കുത്തിനു പൂച്ചും വാശാനിൽ ദേവിയുടെ ക്ലൂസ് അനുവദിക്കാം.

[റണ്ടിച്ചേരം എഴുന്നേൻക്കുന്ന]

ഈഃ—ഒരവിയുടെ ക്ലൂസെയും പറഞ്ഞും കേട്ടില്ലോ?
ഈന്നും ഒരു തിരുവ്വിപ്പിക്കുക്കെട്ട്.

ബാഃ—ഈ രാഗം വർഖിച്ചും ഉച്ചേരാഹയോഗ്രഹായ
അവസ്ഥയിൽ നിന്നേറ്റു മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നു.

മാളഃ—(സന്ദേശരഹാഥകുട) തന്ത്രാനന്നാ?

ബാഃ—(ചായുമിറിയാട) അല്ലോ; അംഗോക്കണിനാല്ലോ കൊ
മുഖം തുജ്ജിക്കിക്കുന്ന തജ്ജിർഹതാത്താമും; പരിച്ച
പ്രട്ടിക്കൊള്ളു.

വിദ്യഃ—ശാഖ കേട്ടില്ലോ?

ഈജാവുഃ—ഈ രാജും കൊണ്ടു കാമകക്ക് മുള്ളിപ്പുടാം.

മധ്യസ്ഥായ തങ്ങാനിൽ അണക്ക് യോഗം
സിലിപ്പിപ്പുതും വിരസമമന നിന്നപ്പുവൻ ഞാറ്റം;
തല്ലും മനോമഹം ലാള്ക്കിലിലാശേയങ്ങൾ
അല്ലാഹരാഗർ മുലയുന്നതുമൊള്ളുക്കൊള്ളും।

15

[മാളവിക തല്ലിക് പഠിച്ച ശുഭേക്ഷ ദിവാസം രഹാഥക
അംഗോക്കണിൽ കാവെച്ചു പതിക്കുന്നു]

ഈജാവുഃ—എന്താഴേ, ഒന്നാഞ്ചി—

ചുടാരാജ തളിപ്പിൽ നി—

നൊട്ടത്രുക്കാണ്ടിവരുക്കൊട്ടത്രു കഴലിതിനായ്;

ഇടപ്പം ശരിക്കണ്ണൻ—

പ്രടിചെയ്യാരിവാൻ; മുനിക്കതാൻ ചേതം. 16

ബഹഃ—സവി, നിന്റെ പേരിൽ ദോഷം വരികയില്ല;
ഈവിധമിൽ ചരണസ്ത്രക്കാരം ലഭിച്ചിട്ടും ഈ
അംഗോക്കര ചുക്കാൻ താമസിക്കയാണെങ്കിൽ അതു
ഒരതിന്റെ നിർണ്ണാതയാണെന്നെന്ന വരു.

രാജവു്:—തദ്ദോദരി സദ്രാജഃകാമള്ളത ആകാല—
മിക്കാലിനാൽ

ചിലകകര ചിലനൃമാരെളി നല്ല
ഡാംഭാവന;

നിരാപ്യയിനി നീയങ്ങാക, ഷുത്രാഖാഞ്ച്
കാട്ടായ്യിലോ

യരിപ്പു വുമാ ഭോൻ ലളിതക്കാമി—
ഇല്ലും വള്ള. 17

ഒരാഴ്വര, വല്ല പ്രസാദവുഥണാക്കി നമ്മുടെ നേര
ചെല്ലാം.

ചീറ്റി:—അതാഴു വരണ്ണ; നമ്മുടെ ചെന്നിവരപ്പരിമ
സ്വിക്കാം.

[രണ്ടിപ്പങ്ങൾക്കു മുമ്പുന്ന]

നിപ്പ:—തിരമേനി, ഈതാ തന്യർജാൻ ഇവിടെ എഴുതണ
ക്കുന്ന.

ഇരാഃ—ഈ തൊന്ത് ദന്പുതനെന അരലോച്ചിച്ചിരിക്കുന്നു.
വിഴു:—(ശാഖയും ചെണ്ടു) ഭേദം, മഹാരാജാവിനേന്റെ പ്രധാന
ദേപ്പട്ട ഇതു അംഗീരാക്കവെന്നെന്നും പ്രധാന
വവിട്ടിരിക്കു ശരിയായില്ല.

മാളവികയും, ബൈകളാവലികയും:—(സംസ്കാരം ദിക്കും) അ
ല്ലാ! മഹാരാജാവും.

വിഴു:—ബൈകളാവലികെ, നീ കാൽം ഗ്രഹിച്ചിട്ടണ്ണല്ലോ;
അനീമതി ഇതു അവധിനയം പ്രവർത്തിച്ചേപ്പാരോ നീ
എന്നാണോ തടയാത്തതും?

[മാളവിക ദയപ്പേണ്ണ]

നിഡി:—തിരുമേനി, ഗണ്ഠമൾസപ്താമിയുടെ അരംഭം
കണ്ണില്ലോ?

ഇരാഃ—ഈല്ലെങ്കിൽ ബ്രഹ്മണ്ണനെന്നും പറഞ്ഞു നീ
ക്കുന്ന ഇതു തീരിറിപ്പുണ്ണം എങ്ങനെന കാലക്കേഷ്ഠപം
ചെയ്യും?

ബൈക്ക്:—സപ്താമീ ഇവരു ദേവിയുടെ നിഃയാഗം അന്നഞ്ചീ
ചൂഢേതു ഉള്ളി; ഇതു പ്രസ്തരിക്കും അവരു ഉത്തരവാ
ടിയല്ല. തന്നുംനു തിരുവുള്ളേക്കാട്ടണാക്കത്രും.

[തൊന്ത് ധമാംകരിച്ചും കൊണ്ടു മാളവികയെ
കുറുപ്പിക്കുന്നു]

രാജാവും:—ശാഖാനെന്നും സൗഖ്യിലും തന്നറിപ്പിലും; ഭേദം, ഒരു
സീക്കി; (ബൈക്കാണ്ടു പിടിച്ചത്രുമെന്നും)

വിഴു:—ശാഖാനെ, ദേവിയെ ദായുള്ളാൻ കണ്ണിരിപ്പും.

രാജാവു്:—സംസപ്ലവക്കാശളമായ നിന്ത—
ചരണത്വാർഡ പബ്ലിക്കേഷൻ,
പഞ്ചവത്ര മഹത്തിലഖയ്ക്കും
പാക ചോറരായ പേരു പററിയോ? 18

[മഹാവിക്ര ലഭ്യക്കണ്ണ]

ശ്രീരാഃ—(ഉർക്കപ്പറയോടു കൂടെ) അഞ്ചും അതുപുതുനീറ
മനസ്സു് വെണ്ണുനന്തരു് പോലെ ഉണ്ടെന്നു.

ഡാക്കു:—ബാകളുാവലിക്കു, വരു നൗക ചെന്നു് കല്പന
നടത്തിയ വിവരം ഓവിയോടു് തിരുമനസ്സുറി
യിക്കാം.

ബാകു:—എന്നാൽ പോകുന്തിനു തന്ത്രം തിരുമന
സ്ഥിരിച്ച അട്ടക്കണ്ണ അനന്വാദം ചോദിക്കു.

രാജാവു്:—ഒക്കു, പോകാം; എന്നാൽ ഈ അവസര
തതിൽ നടത്തിത്തുണ്ടെന്നും നേപോക്കു എന്നിക്കു
ഈ തു കേരിക്കണം.

ബാകു:—ഗ്രാഹിച്ച കേരിക്കു. തിരുമെന്തി അങ്ങളില്ലെന്നും.

രാജാവു്:—ഈ ചൊച്ചതീച്ചള്ളത്വനം
പതിച്ചിൻ്റെ പടിയേൽപ്പുതില്ല ധൂതിപ്പണ്ണം,
സംസ്കർണ്ണാധാരമത്താൽ
തുപ്പിവരുത്തേണ്ണമത്തിനാമിവനം. 19

ശ്രീരാഃ—(പെട്ടെന്നും മുട്ടെന്നും) തുപ്പിവരുത്തും തുപ്പിവരുത്തും
അരംഭാകം പുണ്ണിച്ചാലായി; മുദ്രേഘരാകരട്ട്-പുണ്ണം
മാത്രമല്ല ഫലഭൂമം ഉടനെ കാണിക്കാം.

[എല്ലാവകാശരാവതിയെ കണ്ടിട്ട് പരഞ്ഞാണ]

ഇരാഹഃ—ബകളാവലികേ, നീൻറെ ശത്രംഡം നന്ന്; മാളിവികേ, നീ എന്താണോ “ആത്മചത്വരാഖാര അപേക്ഷ സാധിച്ചുകൊടുക്കാത്തതു”?

മാളിവികാശം ബകളാവലികയും } തിരഞ്ഞെനി, പ്രസാദിക്കണ, :—തന്മുഖാഖാർ അപേക്ഷ സാധിക്കാൻ ഏതുപറ്റി ആരുളാക്കുമോ.

[പോതി]

ഇരാഹഃ—പുരാജന്മാരെ ദരിക്കലും വിശ്രപാസിച്ചുകൂടാ. ഞാനാക്കട്ട് എന്നും നേരംബുദ്ധികൊട്ടു, വേദനായട പാട്ടുകുട്ട് മയങ്ങന്ന പേടമാൻ എന്ന പോലെ, വണ്ണനായുള്ള ആരംഡം അറിവത്തില്ല.

വിഭി:—(സപകാഞ്ചമായിട്ടും) മോ എന്തെങ്കിലും ഒന്ന് മരഹട്ടിപരയു. കള്ളൻ കന്നൽക്കാലും തൈയുമായി പിടിക്കിപ്പോയായി ഉഭാദ്ദേശനാഭിയി പ്രജ്യാഗിച്ചുനോക്കിയായിരുന്നു എന്ന പരംതു നീൽക്കണം.

രാജാവും:—ഓരോ സുന്ദരി, എന്നിങ്കു മാളിവികയുടെ ആട്ടക്കാരു കയ്ക്കുന്നുവെന്നില്ല; നീ വരാൻ താമസിച്ചിട്ടും കാത്തിരിക്കുന്നോരാ വച്ചു നേരംപോകണം ആകട്ട് എന്ന വിവാഹിച്ചുതേയുള്ളത്.

ഇരാഹഃ—ശരിതനു, എന്നിങ്കു വിശ്രപാസമായി; ആത്മചത്വരാഖാര എ വിശ്രാംതിലാ ചക കിട്ടിയതു ഞാനു അറിവാത്തില്ല; ഓരോപ്പുക്കിൾ തും വിധം ശല്പപ്പെട്ടതുകയില്ലായിരുന്നു.

വിളി:—ഗ്രീച്ചതി; മഹാരാജാവിന്റെ ഭാക്ഷിണ്യത്തിന് തന്റെ പാക ശരിയല്ല. ഒവിയിടെ പരിജനങ്ങൾ എഴുച്ചേരുന്നു കൂടിയെന്നതിനാൽ, അവരോടു ഭൗതിക വൈദിപരകപോലും പാടിപ്പേണ്ടി വിധിക്കും അ വിഭാഗത്തെ പ്രമാണം.

ഇരാ:—ഓമേഹി വൈദിപരകയായിട്ടുതനെ ഇരിക്കും;
തൊൻ എന്തിനെ വെരുംത ഗ്രമപ്പുട്ടുണ്ടോ?

[ദേശപ്പെട്ടിപ്പാടനം]

രാജാവു്:—(പിന്നാവെ ചെന്തിട്ടു്) ഒന്നല്ലോ—ദേശപ്പെട്ടില്ല.

[ക്രഹവതി കല്യാണം ഉണ്ടായിരുന്നു കുറവിൽ തന്ത്രിട്ടി
ആക്കാക്കാതെ യടക്കണ്ണ]

രാജാവു്:—സുഖരി, പ്രഥമപ്രാത്മന ഗണിക്കാതെ
പോക ശരിയല്ല.

ഇരാ:—ഈ, അങ്ങെ വിശ്വസിച്ചുകൂടാണു.

രാജാവു്:—മിരപരിമിതനാഭയെരെന്നു ദ്രോഹ
ശംനിവനെനു കയറ്റുകൊടുക്കുംബണ്ണി;
കനകരഗന കാൽക്കെൽ വീണിരന്നാൽ
കനിവു നിനക്കതിലും വരാത്തതെന്തേ?

ഇരാ:—ഈ ശനി മും അങ്ങേക്കതനെ അനന്ത്രിക്കുവായിരി
ക്കുന്നാലല്ലാ. [കല്യാഘനാട്ടായി രാജാവിനെ കുടിക്കണമെന്ന് ഭാസ്തുന്നു]

രാജാവു്:—ഈ വരി ഇതോ—

കണ്ണിൽ പൊഴിച്ചു മഴപോലുംനുരിവിനു
കാഞ്ചിത്രനാം കല്പംമോടു കരഞ്ഞിലേന്തി

ഓങ്ങന്ന് തനിൽ: മുകിൽമാല ദൃതിൻ തുംഗ-
ദംഗ്രം തടിൽക്കാടിയ വിസ്യുനിലെന്നപാലെ.

21

ഇരാ:—ഈനിയും അങ്ങ എന്നെന്നതെന്ന കരശാരിയാ
ക്കകയാണോ?

[ബാംഗിയ കൈ പീംഗലിക്കണ്ണ]

രാജാവു്:—

കരാത്തിനൊന്നതുപടി റിക്ഷയെന്നിക്കു നൽകാൻ
ചെരുറെ നീ കടിലക്കേണി, മടിപ്പുതിപ്പോരു?
എററിടിലും ചട്ടലക്കോപമിവന്നു നേരേ-
യെറരും നിനക്ക വള്ളുന്ന വിലാസജാലം. 22

(യിമാം) ഇപ്പോരു ഒരുവിധം സമാധാനപ്പെട്ടിരി
ക്കണം. [കാൽക്കൽ വീഴ്ഞം]

ഇരാ:—ഈ മാളവികയുടെ കാലപ്പു; 'അതപ്പുഡോ' അര
ക്കോയും ക്കുപ്പും ദോധരം തന്നെന്നതു?

[യിച്ചുകൂടിക്കും നന്നിച്ചുപോകി]

വിഞ്ഞ:—ഓമോയി! ഇനി എഴീക്കാം എഴീക്കാം; പ്രസാദം
കീടിക്കഴിഞ്ഞതു.

രാജാവു്:—(എഴുന്നേറ്റ തരായതി പോയതം സ്ഥാനിക്ക്) എന്ന്
പ്രിയ ചൊയ്യുക്കുണ്ടു?

വിഞ്ഞ:—നമ്മുടെ ഭാഗ്യം; അധികപ്രസംഗം ഇഴത്തിട്ട്
സമാധാനപ്പെട്ടാൽ തന്നെ പോയി. നാഡിക്ക

ବେଗତତିରୁ ହୁବିଟ ନିର୍ମାଣ କରିଛିଲୁଯାଏ; ପରିଷଦ
ଚର୍ଚାଯେଷ୍ଟାଲେ ଅରାଧକୁ ଚର୍ଚା ମରକାରୀ
ପରେଣ୍ଯୁଛା.

ରାଜ୍ୟାବ୍ୟଃ—କାହାରେଣ୍ଟର ଯିପରୀରଙ୍ଗରେ ଅତ୍ୟନ୍ତରଙ୍ଗରେ—

ଅକ୍ଷାଂଖ୍ୟାବ୍ଲୀ ନିର୍ମାଣକରିବ, ଏହି ପ୍ରଣାମ—
ଓହେବୁକାରେତିକିମନି ପୋଯିଥିରୁଛା ରାଜ୍ୟ;
ଯିକାରାତ୍ରିତ୍ରମିତ୍ର କାରଳମାକିବେଳୁ
ତତ୍କାଳମିଲିପ୍ରଣାଯବଣ୍ୟିତରେ ରୁଜିକାମ. 23

[ଏହିପାଇଙ୍କ ପୋଯି]

നാല്പത് അർക്കം

[അയൽരം മനോഹരാവഞ്ചിൽ രാജാവും പ്രധാനിക്കൻ
അരികിലായിട്ടും പ്രാർപ്പാലികയും]

രാജാവും:—(വിചാരം)

മനം കേരംവികരംകാണറിഞ്ഞാരവാളെ—

പുറരീടു വേദന്നിപോൽ;
പിഞ്ഞക്കണ്ണയു നേരമേരിയുടനെ

രാഗപ്രവാളം; രം

മനം പൂന്തി, കാരണപരംകൊണ്ടി തൊടവേ

രോമാനുച്ചിസ്ത്രായിഗമഃ;

നന്നായും മനമുക്കശമകനായറിക്കണ്ടെ
മലത്തിൻ അപി!

1

(ഒവളിമായിട്ടും) സദൈ ഗൗതമ,

പ്രാർപ്പാലിക:—തന്ത്രാം വിജയം, ഗൗതമൻ ഇവിടെ
ഇല്ല.

രാജാവും:—(വിചാരം) അയാളെ മാളവിക്കുംപെ വത്തമാനം
അരിന്തുവരാൻ പരഞ്ഞയുള്ളൂ.

വിഴു:—(പ്രധാനിച്ചിട്ടും) തോഴക്ക് വിജയം.

രാജാവും:—ജയങ്ങൾനു, ഒവി എവിടെ ആളെന്നും,
കാലിന സുവക്ഷണകാകയാൽ എത്തുവിയം നേരം
പോക്കുംവെന്നും ചെന്നറിത്തുകൊണ്ടിവരു.

ഇഹസേനഃ—ക്ലുന്പോചല.

[പോതി]

രാജാവു്:—അങ്ങേങ്ങന്താഴിയുടെ സമിതിയെന്നാണോ?

വിദ്വാ:—പുഞ്ച പിടിച്ച ക്രമിലിംഗം തന്നെ.

രാജാവു്:—(വിഷാദംശാംക) എങ്ങെന്നേ?

വിദ്വാ:—ചാവപ്പുട്ടെന്നായും വിശ്വാസിച്ചു മുത്തു ഭവത്തുല്യമായ ഇന്ദ്രവർഷ്ണമുറിയുടെ ക്ലുന്പയിൽ അടച്ചിരിക്കുന്നു.

രാജാവു്:—എൻ്റെ സ്ഥാപനം ലഭിച്ച വകയേണ്ടോ?

വിദ്വാ:—അതെന്നു.

രാജാവു്:—ഗതത്തു, അതും എൻ്റെ പേരിൽ വിശ്വാസം മുഴുവനിട്ടു് ദേവിന്റെ മുഖ വിധം പറഞ്ഞിളക്കി വിട്ടുമോ?

വിദ്വാ:—അങ്ങളുടെ കണ്ണം പരിപ്രാജിക എന്നോടു പറയുന്നതാണോ— ഇന്നുബെ ദേവിയുടെ തുകാലിലേ അതല്പും അംഗപ്രാജ്ഞന്തിരം ശ്രീമതി ഇരാവതി ശ്രീനാരായണൻ.

രാജാവു്:—എന്നിട്ടു്?

വിദ്വാ:—അങ്ങളുടെ ദേവി ക്ലുച്ച ചോഡിച്ച—‘വലുകെന്ന കാണാറില്ലോ?’—എന്നു് അവരു ഉത്തരം പറഞ്ഞു. ‘ഈ ഉചച്ചാരം നിസ്സാമാണോ; അവിട്ടേന്തെല്ലാം ഒന്നിനും വലും സമാനം അവിടെ അറിഞ്ഞില്ലോ വയ്ക്കോ?’—എന്നു്.

രാജാവു്:—തുറന്നപറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും ഇതു വാക്കു മാളവി കയ്യപ്പറ്റി ശ്രീജനിപ്പീക്കമെല്ലാ. അടട്ട, എന്നിട്ടു്?

വിളഃ—അനന്തരം ദേവി നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ അങ്ങുളിച്ച അവിനയത്തെപ്പറ്റിരിയെല്ലാം പറത്തു കേരംപ്പിച്ച.

രാജാവു്—അസ്യി ഇരാവതി മനസ്സിൽ ഇതു തല്പംവച്ച കൊണ്ടിരുന്നേല്ലോ. അതിൻ്റെ ശ്രദ്ധം പറയു.

വിളഃ—അതിൻ്റെ ശ്രദ്ധമെന്നാണോ? മാളവികയും പൈക്ക ഇവലികയും കാലിൽ വിലങ്ങിട്ടു്, സൗത്രജ്ഞി കാണാതെ നാഗക്കൂക്കക്കൂപ്പാലെ ചാതാളിവാസം അന്നഭവിക്കും.

രാജാവു്—കഷ്ടം!

മധുകരി പെൺകയിൽ താനം
മധുരം ശമ്പളിച്ച മാവിൽ മേധുദേവാഡ
വിടവിലവരക്കുരുത്തിൽ
കൊടിയ കൊട്ടംകാരിലേറ്റരു പേമാരി. 2

തോഴ്രേ, വല്ല ഉപായത്തിനം വഴിഞ്ഞാക്കുമോ?

വിളഃ—എങ്കാണയുണ്ടാകം? ഇംടവെച്ചുമുറി—സുക്ഷിപ്പ് കാരിയായ മാധ്യമികാഡാട്ട ദേവി ചട്ടകേട്ടിയിട്ടുള്ളതിങ്കാനയാണോ—‘എൻ്റെ മുദ്രമോതിരം കണ്ണ ലൂതെ ആ അസ്ത്രത്തു മാളവിക്കും നീ വിടരു’—എന്നോ.

രാജാവു്—(ഹെടവീൾപ്പുത്തി ഓർത്തു കാക്കീട്ടോ) ഇന്നീ എന്താണോ പ്രതിവിധി?

വിളഃ—(അശോച്ചിച്ചിട്ടോ) ഉപായമുണ്ടാക്കാം.

രാജാവു്—എത്രമാതിരി?

വിദ്വാഃ—(ചുംഡം യോക്സിംഗ്) വള്ളവയം ഒളിത്തെന്നിനു കേട്ടേ
യും; അതുകൊണ്ട് ചെവിയിൽ പറയാം.

[അടങ്കുചേന്നിന്നു ചെവിയിൽ പറയുന്നു]

രാജാവും—നല്ല അതുപോചുന; മുഖ്യാഗ്രിത്തും; നുഹി
ക്കെട്ട്.

ഇയഃ—(പ്രവേശിച്ചിട്ടിട്ടും) തന്മുരാനെ, മഹാരാജ്ഞി പ്രവാത
ഗയനത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നു; തുകാലിൽ
രക്തചുമ്പുനു തേച്ചിട്ടും പരിജനങ്ങൾ കൈക്കാണ്ട്
താങ്കിയിരിക്കുന്നു; ഭഗവതി അരികില്ലിയുണ്ടും കൂടു
പറത്തു വിശ്വാസിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

രാജാവും—നാമക ചെപ്പും നല്ല അവസ്ഥമാണ്.

വിദ്വാഃ—അങ്ങോട്ടുള്ളനുള്ളിലും; എന്നാം ദേവിയെ സന്ന
ർക്കുന്നതിനു വല്ല ഉപധാരവും സന്ധാരിക്കുന്നു.

രാജാവും—ജയസേനയെ സംഗതി ഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടും പോ
ക്കും.

[വിദ്വാഃക്കൾ ജയസേനയുടെ ചെവിയിൽ സപകാത്തം
ചരഞ്ഞിട്ടും പോകി]

രാജാവും—പ്രവാതഗയനത്തിലേക്കു വഴി കാണിക്കു.

ഇയഃ—ശ്രതിയേ എഴുന്നുള്ളാം.

[അയനരം മെന്തയിൽ ശ്രദ്ധനംകൊണ്ട് ദേവിയും
അരികിൽ പരിപ്രാജികയും, പരിചയങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു]

ദേവിഃ—കൂടു വളരെ സ്വഭാവികിക്കുന്നു;—ഈ—പിന്നെ,
ക്കീ(കണ്ണിക്കാനിച്ചിട്ടും) ശ്രതിനു ശേഷം പിന്നെപ്പറ
യാം; ശ്രതാ മഹാരാജാവു വരുന്നു.

ദേവി:—എ? അതുചുതുനോ? എഴുന്നെല്ലാം ഓവിക്കുന്ന)

രാജാവു്:—ഒബ്ദേ വേണു, ഉചചാരമാവശ്യമില്ല.

ഗീലായ്യയാൽ ഗീലിതപ്പുറ്റമായ
വിലക്കയും കിന്നനക്കുസന്തരതിൽ
അപ്പിച്ച ചാഭത്തിലുമെന്നിലും നീ—
യേല്ലിക്കൊല്ലാ നനാസ്വലമല്ലുല്ലാക്കി... 3°

ദേവി:—അതുചുതുനു വിജയം.

പരി:—ദേവന വിജയം.

രാജാവു്:—(പാഠിലാജികക്കയ യാമിച്ചതിനു ഞേഷം ഇങ്ങനീട്ട്)

ദേവി, വേഭനയുടു് ആര്യപാസമുഖിജാ?

ദേവി:—ഇപ്പോൾ കരെ ദേഹമണ്ണം.

[ഞയനം പെത്തവിംശ പുണ്ണന്തുലുക്കാണ്ട്. ദിശുക്കട്ടി
ക്കാണ്ട് സംഭ്രമഭേദാട്ട, ഡിച്ചിഷ്ടകൾ പ്രധിഗിക്കുന്നു]

വിദ്ധി:—അയ്യേം എന്നെപ്പാണു കടിച്ചേ!

എപ്പോയും ഡിഷ്ടിക്കുന്നു]

രാജാവു്—കാഴ്തം! അങ്ങവിടെയാണു് പോയതു്?

വിദ്ധി:—ദേവിയെ സന്ദർശിക്കുന്നതിലേയും “ഉപമാർ
ത്തിനു പു ചരിക്കാൻ പ്രമദവനതിൽ പോയി
അനു. എന്ന രക്ഷിക്കണം രക്ഷിക്കണേ!

ദേവി:—ഗിവി ഗിവി മൃഥമന്നു ജീവിതസ്വരൂപം. വര
അനിവാര്യമാതിൽ നൊന്നു യേദ്ധവായതു്?

വിദ്ധി:—രവിടെ ശാഖാകത്തിൽ നിന്നും പുക്ക
ക്കായ്ക്കു നൊന്ന് കൈക്കയ്ക്കി. നീട്ടിയേല്ല.

പൊട്ടിൽ നിന്ന സ്വീതപനായ കാലൻ എന്ന
കട്ട് തു ഇതു രണ്ട് ചല്ലേൻറ പാട കിടക്കുണ്ട്.

[രഹിയൈട്ടിക്കാനിട്ടുണ്ട്]

പരിഃ—എന്നാൽ കട്ടിച്ചിടം വെച്ച മറിച്ചുകളയ്ക്കുമെന്നു
നാണ്ട് വിധി; അതു ചെയ്യുതനെ.

ദേഹം ദേഹലിയ്ക്കു, പൊത്തി സി,
മറിച്ചിൽ വോര ചോത്തും;
കട്ടിച്ചുമാതയിൽ ചെയ്യാ—
ലിന്റു മുന്നം ഫലപ്പെട്ടും.

4

രാജാവു്:—ഈനിയെ ഞ ക്രിയ വിഷവെവലും വെയ്ക്കുണ്ടു്
നാണ്ട് ജ ചസേന, വേഗത്തിൽ യുദ്ധസില്പിക്കു
ആരുയക്കി

ഇയഃ—കല്പനഫോല.

[പൊയി]

വിഴു:—കശ്മീരി! ക്രൂരനായ ദുരു എന്നെപ്പറ്റിക്കിട്ടും;

രാജാവു്:—ഭയപ്പെടും; പാഡു കട്ടിച്ചാം വിഷപ്പുല്ലു
പെട്ടാണ്ടു വിഷചുള്ളു.

വിഴു:—ഞാൻ എങ്ങെന്ന ഭയപ്പെടാതിരിക്കും? എൻ്നെ
രീം ആസകലം വിശിച്ചിരിക്കും എന്നു തനിക്കുണ്ട്.

[വിഷവേശം ഓവർ കുണ്ട്]

ഒവി:—ഹാഹാ! വിഷവു കാം മുൻചുവിക്കുണ്ട്; നോ
ക്കിൻ! ശ്രദ്ധാജീവനാണ്ടിക്കുംവിനി.

[പരിജനങ്ങൾ യാദുഷകയെ താണ്ടിപ്പറ്റിക്കുണ്ട്]

വിളി:—(രാജാവിശൻറെ നേരു നോക്കീടും) സ്വാല്പം മുതലേ എന്താൻ സാങ്കേതിക ഇഷ്ടങ്ങളാണ് എന്നെല്ലാ; അതു വിവാഹി തുടർച്ചയും ഏതൊരു പാവസ്ഥ്യത്തും അമ്മയെ നോക്കിക്കൊ ഇളി ചേരാം!

രാജാവു്:— പ്രേടിക്കേണാ; വിഷദവദ്ധുന്ന് ഇപ്പോൾ സാങ്കേതികക്കാം; ദൈയത്തുമായിരിക്കു.

ജഹഃ:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടും) യുംവസിലി വിജയാപനം ചെ യുന്ന ‘ഗൗതമാചന ഇക്ഷ്വാക്ഷതനെന അധ്യക്ഷനം’— എന്ന.

രാജാവു്:— ഒന്നാൽ അന്തിപ്പുരത്തിലെ പരിചാരക മാരകെണാഞ്ചുപ്പിച്ചു് ഇദ്ദേഹത്തെ വെല്ലെന്നു അട്ടക്കൽ കൊണ്ടു ചുന്നാക്കു.

ജഹഃ:—ഇരാൻ.

വിളി:—(ദേഹിയെ കേരു നോക്കീടും) ശ്രീമതി, എന്നു ജീവി ത്രുക്കിലുമായി, ഇല്ലക്കിലുമായി. മഹാരാജാവിന്റെ സേവനിമിത്തം എന്നു എന്തെങ്കിലും അവിടേയ്ക്കു അപരാധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതെല്ലാം ക്ഷമി യ്ക്കേണാ!

ദേഹി:— ശാഖ ദിർഘായസ്തായിരിക്കും.

[വിളിപ്പക്കണം പ്രാംപാലിക്കണം പോയി]

രാജാവു്:— ഭീകസപ്താവം ഇന്ന സാധുവിനു ജനസിലു മുണ്ടും; യദ്മാത്മനാമയേഴുനായ യുംവസിലിയെ ദ്രുപ്പാലും ഇയാർക്കു വിശപാസബ്ദിപ്പു.

ജയഃ—(പ്രഖ്യാതിച്ചടി) തന്മുരാൻ വിജയം. മുവസിലി ഉണ്ടത്തിക്കുന്ന—വൈള്ളം ഭോഗി ശ്രീക്കുന്നതിന് ഒരു സ്ഥലം തേടിക്കൊണ്ട് എക്കാട്ടക്കുന്നം—എന്നോ.

ദേവി:—ഈതാ സർപ്പമുത്രയുള്ള മോതിരം; അതുവരും കഴി ഞതാൽ എൻ്റെ കൈയിൽ എല്ലിക്കുന്നം.

[ഉന്നരിക്കുന്നതുകുന്ന; ജയസേയ വാങ്ങുന്ന]

രാജാവും:—ജയസേനേ, കാര്യം ഫലിച്ചുതു ഉടൻ വന്ന റിവതരണം.

ജയഃ—കല്ലുന്നപോലെ.

[പോയി]

പരിഃ—എനിക്കേ തോന്നുന്ന ഭ്രംതാദയം ഗൗതമൻ വിഷം പിടിപെട്ടിട്ടില്ലെന്നാണ്.

രാജാവും:—അരണ്ണതെന്നതുനു ഫലിക്കുട്ട.

ജയഃ—(പ്രഖ്യാതിച്ചടി) തന്മുരാൻ വിജയം. ഗൗതമൻ വിഷ മിറങ്കി, പതിവു മട്ടിലായി.

ദേവി:—ഓഹ്യം, എനിക്കും അപവാദങ്കുടാതെ കഴിഞ്ഞു.

ജയഃ—ഈതാ മന്ത്രി അപവർക്കു വാഹതവൻ യജമാനന്ന ഉണ്ടത്തിക്കുന്ന—രാജുകാര്യം പലതും ബോധിപ്പി കുണ്ഠത്തുണ്ട്; അതിനാൽ ദർശനാ കിട്ടുന്നതിനാ തിരുവുള്ള മജാക്കുന്നം—എന്നോ.

ദേവി:—എന്നാൽ അതുപുതൻ അഞ്ചോട്ടുവെല്ലുണ്ട്, കാര്യസിലിയുണ്ടാക്കുട്ട.

രാജാവും:—ദേവി, ഇവിടെ വെയിലിന്റെ ഉച്ചദ്രവം വരുന്നു; ഇതു സുവക്കേടിനു വേണ്ടതു ശീതോപചാരവു മാണോ; ശാരതിനാൽ കിട്ടു ഇവിടെ നിന്നു മാറ്റുണ്ടോ.

ദേവി:—ചെപ്പുന്ന പദ എല്ല, അതുപുതുൻ ചാരണയ്ക്കും പോലെ
ചെയ്യിനു.

പരിജനങ്ങൾ,—ഈ വാൻ.

[വേദിക്ഷാ പരിശയം പരിപ്രാജ്ഞികയം പോതി]

രാജാവു്:—ഈ ലഭ്യസ്തന, എ റിക്കു് ഉള്ളവഴിയായി മുക
വന്നതിലെ ഒരു പോക്കണം.

ജയ:—ഈ താ ഇതിലേ എഴുന്നാൽ തിംബാം.

രാജാവു്:—(ചുറ്റിടക്കണക്കുണ്ടോ) ജയസേന, സൗതമൻ
കാര്യാഖാക്ഷര ദ്രോഹിയോ?

ജയ:—ഈ വാൻ.

രാജാവു്:—ചിന്തിച്ച കാര്യാഖാക്ഷര ചെയ്യു ചാര-
തന്ത്രം ധർമ്മിക്കന്നതില്ലെ തക്കം;
എന്നാലുമാരുക്കുകയും ചൂണ്ട ചിത്രം
സരിപ്പില്ലെങ്കിൽ സില്പിരൈയേംതിട്ടണ. 5

വിദ്വാ:—(പ്രയോജിച്ചിട്ടി) സാങ്കേതിക വിജയം. എന്നു മംഗള
കാര്യാമല്ലോ സില്പിച്ച.

രാജാവു്:—ജയസേന, നിഃന്ത്രി ജോലിക്ക ചൊണ്ടും തിളി.

ജയ:—കല്പനപോലെ. [പോക്ക്]

രാജാവു്:—ഒത്താഴേര, മാധവിക! അന്തസ്ഥാരമില്ലാത്രവ
ശ്രാംകം; അവരുക്കൊട്ടം ശൈ ദാനന്മില്ലാണു.

വിദ്വാ:—ദേവിയുടെ ദ്രോഹാതിരം കണ്ണാർച്ചിനൊ ഒക്കെ
ക്കാൻ വല്ലതുമണ്ഡാ?

ശജാവ്:—മുദ്രായപ്പറ്റിയല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞതും; തട വിൽ പാർപ്പിച്ചിരുന്നവരും മുതിരാനിങ്ങനെ വിഥവിക്കേണ്ടതും? സപ്രതം പരിജനശപ്തിള്ളിപ്പോരും അവരുടെ വിട്ടുവച്ചു് എപ്പോൾ അങ്ങേ പറഞ്ഞയു കണ്ണ സംഗ്രഹി എത്തു് എന്നും ഭരം അവരുടെ ഒപ്പാലിക്കാൻ വകയുണ്ടെന്നും.

വിഡു:—എന്ന ചോല്ലുമാലയാല്ലോ; എനിക്കു് അതിനു തന്ത്ര കാലം കണക്കാക്കിട്ടുതോ തോനി; പരകയും ചെന്തു—“ജാസ്തപ്പുരാഖ് മഹാരാജാവിനെ ഉണ്ടാക്കി ചു്-തിരഞ്ഞീല ജന്മനക്ഷത്രത്തിനു് ഇപ്പോരും ചാരവരാൽ ദോഷപ്പൂച്ചമാണ്”; അതുകൊണ്ട് സ്വർഘ ബന്ധാദാക്കി താരി കല്പനകാട്ടക്കണ്ണാ്-എന്നു്. അതു കേട്ടു് ധാരിണിക്കുവാ അഞ്ചും ചുത്തു്-മും വത്ക്കു വല്ലായു തോന്തിയേയും; മഹാരാജാവു്, ചെയ്യന്തയ്ക്കിരുന്നോടു; അതുകൊണ്ട് അങ്ങേ തന്നെ ചെന്ന വിഥവിച്ചേയും-എന്നു്. ഇതാണു് എന്നെ കല്പിച്ചയക്കാനുള്ള കാരണം.” അവരും ഇതു കേട്ട ശരി എന്ന പറഞ്ഞു കാണ്റുവും നടത്തി.

ശജാവ്:—(വിഡുകക്കെ ആവിംഗമം ചെങ്കിട്ടു) തോഴേരു, അ ഒരു എന്നു് എന്നെന്നു് മുണ്ടുമുണ്ടിന്നല്ലേയോ?

മേധാവുലം മാത്രാല്ല
സാധകാ കാഞ്ഞ സിലവിയിൽ;
സൈമുഖം വച്ചിക്കാനിക്കും
സൂഹ്രയകാഞ്ഞങ്ങരു നേട്ടവാൻ.

വിദ്വാഃ:—വേഗത്തിലാക്കട്ട; മാളവികയെ സവിധം കനിച്ചു
സ്ഥാൻ സമുദ്രത്തിലാക്കിട്ട് അങ്ങെ എതിരെ
ലൂംനായി ഇങ്ങോട്ട് വന്നതാണ്.

രാജാവു്:—സ്ഥാൻ അവരെ ചെന്ന സത്കരിക്കാം; മുഖം
നടക്ക, നമ്മക്ക പോവുക.

വിദ്വാഃ:—എഴുന്നള്ളണ (ചുറ്റിയടന്നിട്ട്) ഇതാ സമുദ്രത്താം.

രാജാവു്:—(അടക്കയോട്) ഇതാ ഇരാവതിയുടെ പരിപാ
രികയായ ചത്രികയാണെന്ന തോന്നും; ഒരു പറി
ചൂക്കാണ്ട് ഇം വഴി വരുന്നു. നമ്മക്ക് ഇം ദിന്തി
യുടെ പിൻവശത്തു മരഞ്ഞു നിൽക്കാം.

വിദ്വാഃ:—കൗൺസിൽ കാമുകനായം ചത്രികയെ പരിഹരി
ക്കണമല്ലോ.

[രണ്ടുപേരും മരഞ്ഞുയിട്ടുന്നു]

രാജാവു്:—ഗ്രാതമ, എത്രവിധമായിരിക്കും അങ്ങേസ്സുവി
വുനെന്ന കാര്യത്തില്ലെന്നതു്? വത്ര, നമ്മക്ക് ഇം ജനാ
ലയിൽ കൂടി ഉള്ളിരുത്തുനോക്കാം,

[രണ്ടുപേരും ധ്യാക്കിവരക്കണ്ട കൈക്കണ്ണു]

[ഒന്നുനംബരം മാളവികയും യൈക്കളായവർകയും പ്രവേശിക്കുന്നു]

ബാക്കഃ:—സവി, തന്മുരാനെ വരുത്തിക്ക.

രാജാവു്:—എൻ്റെ പിതും കാണിക്കയാണെന്ന തോന്നും.

മാള:—[സംശയംപുന്നം] തിരുമെന്നിക്കു നമസ്കാരം.
(വാത്രക്കാലേക്കു ധ്യാക്കിട്ട് യിങ്ങാഭന്നോട്) തന്മുരാനെവി
ടെ? ,നീ എന്നൊക്കളില്ലിപ്പിക്കയോണു്.

രാജാവു്:—തോഴുരേ; ശ്രീമതിയുടെ സദേശാശ്വവിഷ്ണു
ഡേര കണ്ണിട്ട് എന്നിക്കു പ്രീതിയായി.

സുര്യോദയസമയത്തും
സുര്യാസൂര്യത്തിലും സഞ്ചാരജ്ഞത്തിൽ
ഉള്ളവാമവസ്ഥ രംഗം
വെളിവായ് സുമ്മവീഡ്വത്തു നിമിഷത്തിൽ. 7

മാളി, } :—[ചീത്രണ യമസൂക്തിച്ചിട്ട്] തന്മാന വിജയം.
മാളിക് }

മാളി:—ഈതാഴി, ഇന്നിപ്പൂർബ്ബ വിത്രത്തിൽ നോക്കി രസി
ക്കംപോലെ അനു നേരേ കണ്ണിപ്പൂർബ്ബ സംഭ്രഹം
കൊണ്ടു തന്മാനൻറെ സ്വന്തുചപസന്ധത്തു സുക്ഷിച്ചു
നോക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല.

വിശ്വി:—ഈങ്ങു ഒക്കെന്തോ? വിത്രത്തിൽ കാണാനുള്ളപോലെ
ആമിതി അങ്ങോ നേരേ കണ്ണിലെന്നാണു ചരയു
ന്നതു്. പെട്ടകു കല്ലുവാച്ചു ഉയ്പുട്ടിക്കറ ധരിക്കം
പോലെ അങ്ങു യഥവന്നാം വഹിക്കുന്നതു വെരു
തേ തന്നെ.

രാജാവു്:—കൗതുകമിങ്ങനാലും സ്കീകരിക്കു സങ്കോചം
സഹജമാണു്. നോക്കു—

ഓർഹ്ലാക്കുമാർമ്മിച്ചികളാളുസമാഗമത്തി—
ലേഖംനു കാണുവകാനി മഴക്കു നോക്കാൻ;
നോട്ടങ്ങൾ പിന്നതുവഴിക്കു വിടാനവയ്ക്കു
കഞ്ചിച്ചുപോലുമാരു ശേഷിയതില്ലതാണു. 8

മാളി:—ഈതിൽ കരാത്തുനാം ഇപം തിരിച്ചു നോക്കുന്ന
മട്ടിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന അള്ളിത്തുനാണു്? അവാളു
തന്മാനൻ മേഖലദ്വാരിയാടെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കു
നാല്ലോ.

ബക്ക്:— ശരീരം? പാർപ്പലാഗത്തു നിൽക്കേണ്ണ ഇരാവതി താനോ?

മാളു:— ഇതു ഒന്നുംരാണീറ മാക്സിസ്റ്റുത്തിനു ചേന്ന്‌ല്ലും; എല്ലാ ഭദ്രിമാരും ഒന്നില്ല നിൽക്കേണ്ണും ഒരാ ഭടക ഇവരുത്തമാത്രം ഫ്രാദുകരായി പ്രജ്ഞി പതിപ്പി കാണും?

ബക്ക്:— (ധിമാരം) വിത്രത്തിൽ കണ്ണ സംഗതി വാസ്തവ മെന്ന വിചാരിച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ്യുപ്പട്ടകയാണോ. ഇരി ക്കട്ട്, ഇവാളു ദൗണ മുണ്ടിയെടുപ്പിക്കാം; (വൈഖിവാ അടിക്കും) ഇവരു തന്നുംരാണീറ വല്ലഭയപ്പെട്ടയാ?

മാളു:— എന്നാൽ ദൗണനെന്തിലും പം കൊ ശ്രദ്ധപ്പെട്ടുന്നു?

[ഇംഗ്ലീഷ്യേഴ്സ് ട്രിബീൺപോക്കന്ന്]

രാജാവു്:— ദേശാംഗം, അങ്ങേല്ലുവിശ്വാദ് മുവക്കത്താനു നോക്കി—

വിജ്ഞിക്കോട് മുളിവതിൽ തിലകം തകാൻ,
മുഖം മുടിച്ചു് മുവമിഞ്ഞു തിരിച്ചുനേം,
കുന്നിച്ചിതോ സുഖവ് നടപ്പെന്നും മുളി
കാറ്റാപരായകലഹാം നയസപാംബം? 9

വിജ്ഞി:— ഏവാം സമാധാനപ്പെട്ടതാണ് തെയ്യാംബി ക്ഷേണ്ടു.

മാളു:— ഗാഗതമന്നസപാമായും ഇവരുടെ ഒസവനായി നില്ക്കുന്നുണ്ടു്.

[ധിമിപ്പോക്കൻ ഓവർക്കന്ന്]

മീസ്ട്രിക്കലറ്റിച്ചുള്ളിവരീൽ തിവക്ക തക്കൻ,
മുണ്ടാ ഇരിച്ച ദിവഡിജ തിരിച്ചുരന്നോ
കാനാറിച്ചിരോ സുഖവി നേപാരാജ്യസിച്ച
കാസ്തിവരയ മഹിംഗിനയസ്പദിവം.

വൈക്ക്:—(മാളവിക്കുയ തടങ്ങിട്ടു്)നീ ലേഖ്യപ്പെട്ടുണ്ടോ?

മാള:— നിന്നൊക്കെന്ന മുള്ളിയെടുപ്പിക്കണമെന്നാണെന്നും അതിൽ അഞ്ചുപുന്നെന്ന തന്റെ അനുയിക്കുന്നും.

രാജാവു്:—(ധേരാഞ്ചാളുംചെന്നിട്ടു്)

ചിത്രത്തിലർപ്പിച്ച ഉദീയചേഷ്ട
പാത്രത്തിട്ട നീരെയെത്തു ക്കുത്തരിട്ടുന്നു?
നീനുക്കുതിയാ താമരസാക്ഷി, സാക്ഷി—
ലന്തുസാധ്യാരണമാശനീ തൊൻ.

10

വൈക്ക്:—തന്മുരാന വിജയം.

മാള:—(വിചാരം) എന്തു്! ചിത്രത്തിൽ കണ്ണ തന്മുരാൻറെ
നേരേ ആരുംനൊം തൊൻ ഇരപ്പെട്ടുപ്പെട്ടതു്?
[വജ്രാച്ചു മും തംഴുംനീട്ടു് ഓജ്ജവിഡ്യംചെയ്തുണ്ടു്;
രാജാവു പരഞ്ഞാണു്]

വിശ്വാസി:—അംഗങ്ങൾനാശാസ്പിനും ഭാവിക്കണതു്!

രാജാവു്:—അംഗങ്ങളുംവിയിൽ എന്നിക്കു വിശ്രദ്ധാസം വരാ
യുകൊണ്ടു്.

വിശ്വാസി:—ആരീമതിയിൽ അംഗങ്ങളും അവിശ്രദ്ധാസം വേണാം.

രാജാവു്:—കേട്ടുകൊള്ളു—

നീയുംകും കണ്ണിനുനേരുക്കും; നേരുക്കുമുള്ളവിൽ
ചീനാഞ്ചേ കാണാതെയാം;
കൈക്രൂട്ടിനും പിടിയിൽ പെടാതെ വഴുതും
ചുരുത്തണബന്ധിട്ടും,

ഈ മട്ടിൽ പല ചട്ടങ്ങൾനും വെരുതേ
നിൻ തോഴി യണ്ണിപ്പുത്തു—
ഞീ മാധവവിന്നിപ്പരിലെപ്പറന്ന വരം
വിശ്രദാസമൻ തോഴരേ? 11

ബക്ക്:—എതാഴി, തന്മാരാനു നീ പലപ്പോഴും യണ്ണിച്ചിട്ടു
ണ്ണിപ്പാലും, ദ്രോഗതിൽ വിശ്രദാസം വരുത്തിക്കൊ
ടുക്ക.

മാളി:—കാഗ്രാകെട്ട് എന്നിങ്കൊ പിന്നു തന്മാരാൻറെ
സമാഗ്രമം സപ്രക്ഷേത്രത്തിൽ പാലും ഭർഖമോഹപ്പു.

ബക്ക്:—തന്മാരാൻ താനു ഇതിന്റെതു മരുളിചെയ്യുണ്ട്.

രാജാവു്:—

ഉത്തരം വേണ്ട, തൊന്നെന്നു—
പ്ലഞ്ചുവാണാഗറി സാക്ഷികം
നിൻസവിക്കേക്കിനേൻ, മേലാൽ
സേവകൻ, സേവ്യന്മുഖിവൻ. 12

ബക്ക്:—എനിക്കെന്നറമ്മായി.

വിഞ്ഞ:— (ചുംബിക്കുന്നിട്ടും സംഘരണാം) ബക്കളാവലികേ,
ഈ താ അരഞ്ഞൈക്കത്തുണ്ടിനേൻറെ തളിർ മാൻകട്ടി കടന്ന
മേയാൻ ഭാവിക്കുന്ന; നമ്മുടെ ചെന്ന തടയാം.

ബക്ക്:—അരഞ്ഞൈനെ തന്നു.

[പംപ്പുട്ടന്ന]

രാജാവു്:—തോഴരേ, വേണ്ടംവെന്നും കാത്തരുതെക്കാളിട്ടുണ്ട്

വിഞ്ഞ:—ഗൗതമനോച്ചും അതു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ട
ആണോ?

വൈക്ക്:—ഗൗതമസപാമികളെ, ഞാൻ മറവിൽ നിൽക്കാം;
അങ്ങളും വാതിൽ കൂത്തുകൊള്ളി.

വിദ്വാൻ:—ശരി.

[വൈക്കംവലിക പോയി]

വിദ്വാൻ:—(ചുംബിയോക്കീട്ട്) ഈ സ്വർഗ്ഗിക്കരിയിൽ ഈരി
ക്കാം. (ഇരുന്നിട്ട്) ഈ കൂലിൽക്കല്ലിന്റെ മിന്ദം കേൾം
തന്നെ. [ഉംഖണ്ണ]

[മാളവിക പങ്കാലിയിൽക്കണ്ണ]

രാജാവു്:—തൃജിക നീ സാധപസമേര നാളായു്
ജീവിതിനേന്നും പ്രണാശയാത്സുകൾ ഞാൻ;
ചൂതം കണക്കിപ്പോന കാക്കമെന്നിൽ
ചെയ്യീരട്ടേ മാധവിത്തൻ വിലാസം. 13

മാള:—ദേവിയെ ഒരപ്പുട്ടിട്ടു് തന്നിഷ്ടം പ്രവത്തിപ്പാൻ
പോലും ഞാൻ ശക്തയല്ല.

രാജാവു്:—യേ ഒന്നാക്ക, ഒട്ടം ദയപ്പുടിംബ.

മാള:— ഓഫോ ഒട്ടം ദയമില്ലാത്ത തിരഞ്ഞെടിയുടെ
ഡെയന്ത്രമെല്ലാം കെട്ടില്ലമ ചാടിക്കേരി വന സമ
യം ഞാൻ കണ്ടി.

രാജാവു്:— ബിംബോധ്വി, കേരിക്ക ദാക്ഷിണ്യം
ബൈംബീകക്ക കലവരതം;
ഇന്നെന്നെന്ന ജീവനാലംബം
നിന്നില്ലിട്ടാണയോന്താൻ. 14

അതുകൊണ്ട് പിരാന്നരക്കുന്നായ ഇംഗ്ലീഷ് വന്ന്
അന്നറഹാ ചെയ്യുന്നു.

[ഒരു മുച്ചല്ലുന്ന, മാളിക മാർക്കറ്റിലുണ്ട്.]

രാജാവു്:— (വിചരം) മുഖ്യാധനമാരിൽ മുമ്പാക്കി
പ്രമുഖവാദാരം രഘുനീഥം തന്നെ—

പോൽക്കാഡിപ്പയ്യുതിരായു് വരിപ്പോയ കരം
ഞൈട്ടിത്തടങ്കത്തിട്ടുമേ;
പുൽക്കാനോജ്ഞകിൽ മാറിടം മുഴവുനേ
പൊത്തും സപ്പറസ്സുപ്പള്ളാൽ;
എൻകാനുണ്ണാഡാനുതം തുനിവെനി—
ക്കന്നാകിൽ നീക്കം മുവം;
നഞ്ഞകാതിലു നിനച്ചിട്ടുന സുവദമാ
പിന്നീഡിച്ചുകിലും.

15

[അന്നനും ഇരാവതിയും നിപുണികയും പ്രയോക്കണ്ണ]

ഇരാ:—ഒന്നാക്കട്ടീ നിച്ചണികേ; സജുദ്ദുഹണ്ണിണ്ണു
തിന്നുകയിൽ ഗതതമന്ത് എക്കാ കിയായിട്ടിരിക്കുന്ന എന്ന
വദ്ധിക പരഞ്ഞയച്ചതായി നീ പരഞ്ഞതു സത്രം
തന്നെയോ?

നിപു:—അപ്പെട്ടുകും അടക്കിയൻ തിരുമനസ്സുണ്ടത്തിക്കുമോ?
ഇരാ:—എന്നാൽ അങ്ങോട്ട് തന്നെ പോകാം. ആത്രുചു
ത്രാക്കി മുഖ്യവയസ്യനായ ഗതതമനേനാട് വിഷം
തീണ്ണി രക്ഷപ്പെട്ടതിൽ അനുമോദനം പറകയും
ഭവണമെല്ലാ.

നിപു:—ജീവനാ വല്ലിട്ടുട്ടി അവിടെ: ചേരുമ്പോൾ ഒരു ശണ്ടാ?
കമ്പിച്ചു മഴവനായില്ലെന്ന തോന്നന്നല്ലോ.

ഇംഗ:—ഉണ്ട്; ചിത്രത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന അതു
പുതുവൻറെ അട്ടക്കയ്ക്ക് പെൻ ക്ഷമാധാവനം ചെ
രുണ്ടോ.

നിപു:—എന്താണോ? നേരേ ഉജ്ജീ തന്മുഹാൻറെ അട്ടക്കയ്ക്ക്
തന്നെ അരയുള്ളതാ?

ഇംഗ:—എടു വിധം സ്ഥിരി, മരുരാഖവഴിൽ അരു സക്കവും
യന്നായ അതുപുതുവൻറെ ഇഴപ്പാഴിത്തെ അവസ്ഥ
ചിത്രത്തിനു തല്ലുതെന്നയാണോ; എന്നു ഉപദാ
രാതികും ചെന്തുചോയതിനു പ്രതിവിധി ചെയ്യുണ്ട്
മെന്നു മാറ്റുമെ കൈതുന്നുള്ളത്.

നിപു:—ഹതിലേ എഴുന്നെന്നുള്ളം. [രണ്ടുപേരും ചുറ്റിയടക്കുന്നു]

ഒപടി:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടോ) തന്മുഹാട്ടിക്കു വിജയം. മഹാരാ
ജതി തിങ്കമന്ത്രിക്കൊണ്ടു് അരയുള്ളിച്ചെല്ലാം കുറഞ്ഞു—
“എനിക്കി ദ്രോഹം മതാശതിനുള്ള കാലമല്ല; നിങ്ങ
ളിടു അന്ത്യസ്ഥിം ശംകുമാനത്തിനും കരവു വരുണ്ടോ
എന്നു് കുറതി മാളവിക്കുയും’ അവളുടെ സവി
ഡേയും വിലജ്ഞിട്ടു തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.
നിങ്ങൾക്കു സമ്മതമാണെന്നും അതുപുതു
പ്രിയം ചെയ്യും എന്നും പരംതയക്കണ്ണു്”—
എന്നു്.

ഇംഗ:—നാഗരികെ, മഹാരാജതിനെ ഉണ്ടത്തിക്കണ്ണും—
“തിങ്കമന്ത്രിലേ അട്ടക്കയ്ക്ക് അഭിപ്രായമറിയിക്കാൻ

തെങ്ങൾ അതുകൊമോ? പരിജ്ഞാനപരമ അമർത്ത്
വെയ്യുതുകൊണ്ട് എന്നറ പേരിലുണ്ട് അനാറുമ
ബുദ്ധി വെളിച്ചേട്ടു. മറ്റാരോട്ടാണോ തെങ്ങൾ സ
ക്കട്ട പറഞ്ഞുമെന്തു?"—എന്നോ.

ഫേട്ടി:—ഇരാൻ.

[പോയി]

നിപു:—(മുംഖിന്തനം ചോക്കീടു) തിരമേനി, ഈ സമുദ്ര
ഗ്രഹം തിന്നുന്ന വാതൽപട്ടിയിൽ ഗൗതമൻ സ്വാമി,
തെരവിൽ അലയുന്ന വിത്രകാഴ്ചയപ്പോലെ, ഈ
നാശങ്ങൾ.

ഇരാ:—ഈരു ദൈവദേവ വിശാ മുഴവൻ ഇന്നേപിയിട്ടി
ല്ലെന്ന വരുമോ?

നിപു:—മുഖത്തു പ്രസാദം കാണുന്നണ്ട്. മുഖസില്പിയാ
ണല്ലോ ചികിത്സിച്ചതു; അതിനാൽ അഞ്ചുണ്ണക്ക
ജീവനം വകയില്ല.

വിഭു:—(സപ്പോധനയിൽ പുലന്നു) ശ്രീമതി മാളവികെ!

നിപു:—തിരമേനി കേട്ടോ? ഈ വഷ്ടിനും ആരാട്ട
നേരെ ചുക്കിച്ചും കൂടുതോ? ഈ വയറാലി
എന്നും ഇവിടെ വന്നു് കാലുകഴകിച്ചു കിന്നുള്ള കൊഴി
ക്കട്ടയും വിഴ്ചക്കി വയറാവീപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പോയിട്ടു്
ഇപ്പോൾ സപ്പൂത്തിയിൽ മാളവികായ വിളിച്ചു പുല
ന്നുന്നു.

വിഭു:—ഈരാവതിയെക്കവീംത്തു വാഴുക.

നിപു:—ഈ കടന്ന കൈ കേട്ടില്ലോ? പാമ്പിനേപ്പോടി
അഴിച്ച ഈ കുഴിഞ്ഞാവമണ്ണെന്നു, പാമ്പിനേപ്പോലെ.

വള്ളുത്ത അവൻറെ കരവടിക്കാണ്ടിരാനെ, ഇനിനു
മാത്രയും നിന്മം ഒന്നു പേടിപ്പിക്കാം.

ഇംഃ—ഈ കൃതച്ഛായാം അതു വേണ്ടതുതന്നും യാം.

[കുടുംബിക വിദ്യക്കൾക്കും മേൽക്കൂർ കരയടി എഴുന്നിട്ടും]

വിദ്വാഃ—(ശ്രദ്ധിയാം) ശാസ്ത്രങ്ങളും എജൻറു മേൽക്കൂർ ചാന്ദ
വീണോ!

രാജാവും—(ജാടിവനിട്ട്) ഒരാഴ്വരേ, ദയപ്പേജിഡണം, ദയ
പ്പേജിഡണം.

മാളിക—(പിന്നാലെ വനിട്ട്) തന്ത്രാനേം സുക്ഷിത്തുവേണോ
ചെല്ലാൻ; പാരമ്പര്യാനേം പാശനതും.

ഇംഃ—ചെളി ചെളി ഇതൊന്നാൽ കുളിം ആളുള്ളുതും
ഈതാ ഇങ്ങനോട്ടോടിരയായതും.

വിദ്വാഃ—(ഉംഗ്രഹിമിച്ചിട്ട്) അതും “ഈ ഇതു കരവടിയാണോ? തൊൻ
വിചാരിച്ചുചോയയു കൈത്തുള്ളിക്കാണു
കത്തി സർപ്പഭംശം ഉണ്ടാക്കിയതിനും കൈയോടു
ംചലം കിട്ടി എന്നാണോ.”

ബാഖി—(ജാടിക്കോവനിട്ട്) പാരമ്പര്യവിടെ? അങ്ങനോട്ടു
നാളിയതേ! ഇവിടെ ഇതാ പാന്തും ഇഴന്തതു
പോലെ കൂണാനും.

ഇംഃ—(ജാഥാവിഡൻ ദൈവ ചാടിച്ചുനിട്ട്) നിഞ്ഞോടെ രണ്ട്
പേരുക്കേണ്ടും മനോരമേം നിവൃത്തിച്ചും ശായി ഫചിച്ചേം?
[എസ്റ്റാവക്കം ഇലയതിരയക്കണ്ണിട്ടും കഴങ്ങാവിഡാക്കണം.]

രാജാവും—പ്രിയെ, ഈ ഉപചാരവാക്കും പുതുതായിരിക്കു
നാല്ലു.

ഇരാ:—ബുക്കളാവലികെ, നീ ചെയ്ത മുത്രപ്രതിജ്ഞയെ ഒരു വാധിനംകൊണ്ട് നിറവേറ്റിയെല്ലാ.

ബുക്ക്:—തിരുമെന്തി, തിരുവുള്ളക്കെട്ടിണംകുട്ടതോ മുതിയും അടിയന്തരം എല്ലാ ഒക്കയാണിണായിട്ടുള്ളതെന്നും തന്മുരാനോട്ടതനെന്ന കല്പിച്ചു ചേരാൻകണം. തവളും കിടന്ന വിളിക്കുട്ടന്നല്ലോ എന്ന വെച്ചുണ്ടോ മുന്തനും ഭേദിയിൽ പർശ്ചിക്കുന്നതു്?

വിശ്വാസി:—വരചട്ട്, ഏതാനാണുചോദിച്ചുണ്ടാട്ട.— അനീമതിയെ കണ്ണമാറ്റുകയിൽ തോഴക്ക് ഫലിപാതലയുംനും കൊണ്ടിണായ അപ്രിയംതീന്തിന്; അവിടെയുള്ള പിന്ന ഇതുഡയാക്കു അതയിട്ടും കല്പിച്ചു ചോയില്ലെല്ലാ.

ഇരാ:—കോപിച്ചുണ്ടം താൻ വിചാരിച്ചുതു എല്ലാ കഴിച്ചും?

രാജാവു്:—അസ്ഥാനത്തിൽ കോപിക്ക എന്നതു് നിനക്കു സംഭവിക്കുന്നതാണോ?—

രാജാവു്
ബഹുമാനിക്കുന്നതാണോ?
കോപിക്ക എന്നതു്
വിചാരിച്ചുതു കഴിച്ചും
തിരിച്ചിന്നു പരിപ്പാരകമില്ലോ—
തിരിച്ചിന്നു പരിപ്പാരകമില്ലോ—

16

ഇരാ:—അസ്ഥാനത്തിൽ കോപിക്ക എന്നു് അതുംപുതുൻ പറത്തെത്തു ശരിതനെ. തൈലഭാര്യ ദായരുമെല്ലാം മരഠാരാളിയിൽ അതയില്ലോയും സ്ഥിരിയുള്ളു് മുനിക്കും പിച്ചാം ഏതാൻ പരിപ്പാസപാതുമായിതീങ്കും ഉള്ളിട്ടു്.

രാജാവു്:—നീ വേറെ വ്യാവ്യാനമുണ്ടാക്കുയാണോ; എന്നാ
നാകട്ട പരമാത്മായിട്ടു കോപകാരണം മാനം
ഇവിടെ കാണണില്ല. എത്തുകൊണ്ടുനാൽ—

ബന്ധിയേളും പരിജ്ഞാനമേഖലും തുവക്കുക
സന്ധിച്ചിട്ടും പൊഴുതു, ഒരിവർ കാട്ടിയാലും
എന്നാൽ എന്നു വിട്ടതൽവരുത്തു കമാരിമാരെ;
വദിപ്പുതിനാവയൽമനരിക്കത്രണംതു. 17

ഇരാ:—നിപുണികേ, ദേവിയും ചെന്നറിയിക്കു—അവി
തന്ത്ര വിശ്വേഷപ്രതിപത്തിയുടെ ഫലമല്ലോ കിട്ടി
—എന്നോ.

നിച്ചു:—ഈരാൻ.

[പോക്കി]

വിദ്രു:—(വിചാരം) എഴു അനന്തമാം വന്നചെന്നുംല്ലോ. കൂട്ടിൽ
നിന്നും വഴുതിയ മാടപൂവു് ചക്കിപ്പുചുയുടെ വായി
ലാഞ്ചുല്ലോ ചെന്ന വീണതു്.

നിച്ചു:—(പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടോ) തിരുമെന്തി, യദ്ദേശയാ എന്ന്
വഴിയിൽവെച്ചു മാധ്യവികരയെ കണ്ണത്തി; അവരും
വിവരമല്ലോ പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെന്നയാണോ നട
ന്നതു്.

[ചെഹിയിൽ പറയൻ]

ഇരാ:—(ധികാരം) എല്ലാ ഭോജിച്ചു: ഇരു ഭജ്ഞാവും
ഞാഞ്ചു സപ്രനം തൃതിമമാണിതെല്ലാം. (വിദ്രുക്കഞ്ചു
യേശാഹാകീവലിയായിട്ടോ) ഇരു കാലതന്ത്രമന്ത്രിയുടെ
നീതിപ്രയോഗം കുറമായി.

വിദ്വാഃ—ഞാൻ നീതിയാസു തനിൽ ഒരുപണംപോലും പറി ശ്രീജനാങ്കിൽ ശാരതത്തിനുടക്കി മരംനായ്ക്കാം ചിങ്ങൻ.

രാജാവും—(വിചാരം) ഈ ധർമ്മസങ്കടത്തിൽ മോഹന മാർദ്ദം എന്താണോ?

ഇതഃ—(പാഠമേണ്ടാട്ട പ്രവേശിച്ചിട്ടിട്ടും) ഒവ; പത്ര പിടി യുട്ടാണൊടുവോരു വസ്തുക്കൾക്കുള്ളതുനുരാട്ടിയെ പിംഗളുവാനരം ചാടിവീണു കടിയ്ക്കാൻ ഭാവിച്ചു— പുഞ്ചലപോലെ വിശ്വാസംകാണ്ട് ഭാവിയുടെ മട്ടി തിന്റെ കിടക്കുന്ന—ഇപ്പോഴിലും കൂടുതലും മുട്ടു നാണ്ട്.

രാജാവും—ബാല്യപയസ്സുിൽ പേടിയ്ക്കു വകയാരാളുന്നുണ്ട്.

ഈരാഃ—(സംഭ്രമമേണ്ടാട്ട) അതുപുതുന്ന വേഗം ചെന്നു കട്ടിയെ സമാധാനപ്പെട്ടതുനും. ഒരു മുൻവശിച്ചു വല്ല അപകടവും വന്നുകൂടാൻ ഇടയാക്കുന്നതു.

രാജാവും—ഞാൻ ചെന്ന ഷേട്ടി മാറ്റാം.

[വല്ലപ്പെട്ടി ചുംബിയടക്കണ്ണ]

വിദ്വാഃ—(വിചാരം) നാനുണ്ടു പിംഗളുവാനരാ നന്നാം; നീ കുട്ടകാരനെ രക്ഷപ്പെട്ടതി.

[വിദ്വക്കരണനാിച്ച രാജാവും, ധീപത്നാികരണനാിച്ച ഉം വതിയും തയിയെ ജയസേനയും പോയി]

മാളഃ—ഒത്താഴി, ഭേദവിശയ ഓൺതിട്ട് എന്തെന്തു പിടിയുണ്ണു; ഇനി എന്തെല്ലാമാണും അന്തിവിയ്ക്കാനു കൂടിയും എന്നറിഞ്ഞില്ല.

ഭാഗിയറയിൽ:—ആമുള്ളതുമാഖയ്യും. വള്ളം ചെള്ളിട്ട്
അണ്ണു രാത്രി കഴിയും ദൈവതന്നെ തചനീയാദ്ദോക
തതിൽ മൊട്ട് വീണി; വിവരം ചെന്ന ഒപ്പിയെ
ഉണ്ടത്തിക്കാം.

[മുള്ളപേരും കെട്ടിട്ടു സന്നേരിപ്പിക്കണ്ണ]

ബേക്ക്:—പ്രധിയസവി, ആര്യപസിഇകാളിട്ടി; ദേവി വാഴ്വ
മാറന അളള്പ്.

മാളി:—എന്നാൽ നമ്മൾ മുമ്പാവനപാലികയുടെ പി
നാലെ കുടാം.

ബേക്ക്:—ജനങ്ങൾനെ തന്നെ.

[എല്ലുവയ്ക്കു പോയി]

അറവിപ്പാട് അർക്കം

പ്രവേശകം

[ഓന്നരം ഉദ്ഘാതപാലികയായ മധുകരിക പ്രവേശിക്കണ്ട്]

മധുകരിക:—വള്ളം വയ്ക്കു ഉംഗൈ തപനീയാദ്ദോക്കത്തിന്റെ
തന നന്നാക്കിശ്ശട്ടിക്കണ്ണമന്ന കല്പിച്ച അകാരം
ഞ്ഞാൻ നടത്തിയിരിക്കണ്ണ. ഈ വിവരം ചെന്ന
ദേവിയെ ഉണ്ടത്തിക്കാം. (ചുറ്റി നടന്നിട്ട്) കഹും ആ
മാളവിക്കുടുട നേരു ദേവവത്തിനു കുടണ്ണ തൊന്തു
ഞ്ഞതാണോ. അവഴിടെ പേരിൽ ദേവിയുംപൂരം
കടിനമായിട്ടുള്ള തിരുവുള്ള കേടു “ ഈ അദ്ദോകം
പൂര്ണ വത്തമാനം കേരംക്കണ്ണവും നീങ്ങണ്ണം. എ
പിടെ ആയിരിക്കും ഇപ്പോരം എഴുന്നള്ളിയിരിക്കു
ന്നതു്? (യേക്കിട്ട്) ഈതാ പരിജനങ്ങളിൽ ഫ്രാന്റി
യായ കുന്നൻ സാരസകൾ അരക്കുമ്പുവെച്ചു ദേ
വെട്ടിയും കൈക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടു് നാലുകെട്ടിൽ
നിന്നു് ഇറങ്ങിവരുന്നു. ഈ വരുന്നക്കണ്ടു് മോഡിക്കാം.

[അയനരം പറഞ്ഞപ്പുകുറാ കുന്നൻ സാരസകൾ
പ്രവേശിക്കണ്ട്]

മധു:—(അടിയു ചെന്നു) സാരസക, എങ്കോട്ടുഡ്യൂണിണു്?

സാര:—മധുകരിക്ക, നല്ല ഡാന്സുപരിജ്ഞാനാണു്?
എന്ന ഷൂന്യവും ഉള്ള ബ്രാഹ്മണക്ക് നിത്രഭക്ഷിണ
മാംസാമാസം കൊടുക്കണമെന്തുണ്ടു; ആ വകുപ്പുണ്ണം

പു:ം ചിത്തം തിങ്കമെന്നിവരും എല്ലിക്കാൻ ഹോ
ക്കാണോ?

മധു:—ഇതെത്തായിട്ടാണോ?

സാരഃ:—യാഗക്കതിംരയ രക്ഷിക്കാൻ സേനാപതി തിങ്ക
മനസ്സുകാണ്ട് വസുമിത്രൻ കൊച്ചുതന്നുരാനെ നി
രോഗിച്ച വസൃത കേട്ടതുമതൽ അവിടതേയും
ചീർപ്പലായസ്സിനവേണ്ടി ദിവസം എന്നതിനാലു
കഴഞ്ഞുവീതം സപ്രണം ഉത്തമമ്പാമശ്ശേഷ് കക്ഷിണ
കൊട്ടപ്പാൻ എപ്പും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

മധു:—വേണ്ടതുതനെ. എവിടെയാണു പിന്നെ ഇപ്പോൾ
എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നതോ?

സാരഃ:—തേവാരപ്പരയിൽ തന്നെ എഴുന്നള്ളിയിരുന്നോ,
വിദ്ധിരാജുത്തിൽനിന്നും സദ്ധാരണൻ വീരസേനൻ
എജമാനൻ കൊട്ടഞ്ചെയ്ത എഴുത്തു രാധസംപിശ്ച
പായിക്കുന്നതു കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോ.

മധു:—വിദ്ധിരാജുത്തിലെ വത്തമാനമെന്താണോ?

സാരഃ:—വീരസേനൻ്റെ വത്തിയിൽ ഭണ്ഡാലക്കുറ്റം
ഒന്നും വിദ്ധിരാജാവിനെ പിടിച്ചുടക്കി, അദ്ദേഹ
തതിന്റെ മായാദനായ മാധ്യവസേനനെ വിച്ഛവി
ക്കുയും ചെയ്തു. ആതു മാധ്യവസേനൻ അനവധി വില
പിടിച്ച രതാങ്ങളും, വാഹനങ്ങളും, കലാവില്ലക
ളിൽ സംഖ്യക്കുള്ള അരയക്കണ്ണരെയും മുതൽ വരും
മഹാരാജാവിനും അടിയറ കൊട്ടഞ്ചെയ്തിരിക്കുന്നു.
മുതൽ നാജൂളുച്ചുന്ന മുഖം കാണിക്കും.

മധു:— ശരങ്ങേടെ ജോലിയ്ക്കു പോരയ്ക്കാത്ത; എന്നാൽ
എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നിടത്തെയ്ക്കു ചെല്ലും.

[രണ്ടുപേരും പോയി]

അർക്കാരംഭം

[ഒരു ദിവസം അയച്ചന്ത പ്രഥമരിക്കണ്ട്]

ജയ:— ദേവി തന്യുരാനോടുണ്ടാക്കാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന—
“ആച്ചുപ്പത്രംനാനിച്ചുവേണം എന്നിങ്കു തപഃനീയാ
ദഹാകും ഭംഗിയായി പൂജ്യിച്ചു നിഷ്ടുന്നതു ചെന്ന
നോക്കുന്നതിന്” — എന്ന്. അതുകൊണ്ടു ആ നൂമാന
മണ്ഡപത്തിൽ നിന്ന് എഴുന്നള്ളുന്നതു കാര്യത്വം
നിൽക്കാം.

[ചുംബി യജക്ഷ്യം]

അംഗിയറയിൽ } :— ഭാഗ്യവശാൽ ദേവൻ ശരൂക്കേണ്ട
സൂത്രിപാരകന്മാർ } :— ദിശാഖാപായംകൊണ്ടു മവിട്ടി
ക്കൊ ത്രിയിരിക്കുന്നു.

ദന്താഖം:—

ദന്താഖപ്പുണ്ടു പികാരവത്തിൽ വിഭിശാ—

തീരത്തു ധീരൻ ഭവാൻ

ദേഹാശ്ചിക്കുന്ന ശരീരംശാലവിമലന—

ഗ്രീമാൻ വസന്താത്സവം;

മിക്കനൊന്നുകൂട്ടുത്തുചു തങ്ങവിന്റു—

കുട്ടത്തിനൊപ്പും തള്ളു—

നുംകുടുംബം തല താഴീച്ചനു വരും—

തീരത്തു നിന്ന് ശരൂവും.

രണ്ടായൻ:—

രണ്ടാലേക്ക് തുകത്തോടുക കവികളം
വാഴുന്ന, വീഞ്ഞാത്മകം
കൊണ്ടാടി, കുമ കൈറിക്കപ്പറിപ്പയെ—
ഒന്നാൽപ്പും വീരാഗ്രരായും:—
ബന്ധാനീകമുഖവന ലക്ഷ്മീയെ മഹി-
ചീഥം ഭവാനാദിമാൻ;
രണ്ടാമൻ ഭജദാന്യവികുലവശാൽ
ഭേദാശീമാൻ ഒരതിയും.

2

ജയ:—വിത്തുരോഹാഷം കുകരിക്കന്നതുകൊണ്ട് ഇരുപ്പോടെ
ഫന്നാളം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു; വഴിവിട്ടുകൊള്ളി ഇത്
പൂർഖപ്പട്ടിയിലെക്കു മാറി നിൽക്കും.

[ഒഴിവു തിരക്കുന്ന]

[അനന്തരം റാജാവും വിചുങ്കൻം പ്രവാഹിക്കും] ..

രാജാവും:—

ഒപ്പുംപുഡിയാം ദയിത ചുർല്ലെയന്നുതോർത്തും,
സ്രീമാൻ വിദ്ധപതി നിർജജിതനെന്നുകേട്ടും
പേമാരിയാര വെയിലത്തു പതിച്ചതെററ
പത്മതിനൊത്തുംമിവുമുള്ളിനൊപ്പം. 3

വിചു:—എൻ്റെ മനസ്സു പറയുന്ന — അരുപ്പേയ്ക്കു സമ്മാ
സ്വഭാവതനെ ദേശിക്കും — എന്നും.

രാജാവും:— ശ്രദ്ധപ്പെന്നയാണോ?

വിചു:—ഒപ്പി ഇന്ന പാണ്ഡിതാശ്രിക്കിയോട് പറക്കു
ണ്ണായി—‘ഗവത്തിക്ക ചമയിക്കുന്ന വളരെ മിട്ടക്ക

ഓല്ലോ; അതു് ഇന്നു് വിഭദ്ധാജ്ഞത്തിലെ നടപ്പിന് സരിച്ചു് മാളവികവയ കല്യാണപ്പേണ്ടായി ചമയി ക്ഷേമതിൽ കാണണം—എന്നു്. അതിന്റെകാരം മാളവികവയ വിവാഹാലങ്കാരങ്ങൾ അണിയിച്ചു് ഒക്കും നിരത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഒരവേദ്യ ദേവി അംഗങ്ങാട് എത്രമും സാധ്യപ്പീച്ചതും എന്നും പറഞ്ഞാണെ.

രാജാവു്:—തോഴൻ, അവർക്കുടെ മുൻനടവട്ടികൾ ഓരു നോക്കുന്നും അങ്ങോടെ ഉണ്ടാം ഒരു അസംഭാവ്യ മല്ല. എന്തേ ധിതത്തിനവേണ്ടി അവരിൽ ഇന്ത്യൻഷ്യാ കോപം വകവയ്ക്കാറില്ല.

ജയഃ—(അടിസ്ഥാനം) തന്നുരാനു വിജയം. ദേവി ഉത്തിക്കുന്ന—‘തചനീയാശോകത്തിന്റെ കമ്പമശോക വന്ന കാഴ്ച’ എൻ്തെ ശ്രമത്തിനു സാഹചര്യം വരുത്തിത്തരണം—എന്നു്.

രാജാവു്:—ദേവിയും അവിടെതന്നെ ഉണ്ടാ?

ജയഃ—ഈറാൻ; ഉണ്ടു്. കെട്ടിലമ്മാവക്കുപ്പാം നുദിയം പോലെ സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തു സന്ദേശിപ്പിച്ചു യച്ചിട്ടു് മാളവികമുതൽപ്പേരായ പരിജനങ്ങളും നിച്ചു് തിരുമെന്തിയെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

രാജാവു്:—(സംശയം അണ്ടാടുന്ന വിചുഡക്കണ്ഠം ദേഹം യോക്കിട്ടു) ജയശ്ശേന, മുദ്രേ നടക്ക.

ജയഃ—ഈതിലെ എഴുന്നെടുത്താം.

വിളി:—(മോക്ഷിനി) തോഴ്രേ, പ്രമദവനം കണ്ണിട്ടും വസ
തത്തിന യശവനം ക്ഷയിച്ച തുടക്കപിയത്രുപോലെ
തോന്നണ്ണ.

രാജാവു്:—ശാഖ പരബ്രഹ്മതു ശ്രദ്ധിതനനാ—

കർവകം കൗമുഖപരം കൊഴിഞ്ഞുതേ;
ഇഷ്ടപ്രഭാവല്ലി മാവിന ഭാരമായു്;
കരളിനഃത്തികരാ മധുവിശ്രദ്ധയി—
തത്തണ്ണത്വാപരം സാദഭ്രാതരം.

4

വിളി:—മോ ഇതാ ആ തചനീയാശോകം പൂന്താത്ര
കൊണ്ടു് ആഭിശാമണിഞ്ഞതുറപ്പോലെ നിൽക്കുന്ന.
ശാഖ സൂക്ഷ്മിച്ച നോക്കണം.

രാജാവു്:—ഒന്ന വിവാഹിക്കുന്നൊരു ഇതു പരബ്രഹ്മ
പൂക്കാൻ താമസിച്ചതു നന്നായി; ഇപ്പോഴായതു
കൊണ്ടു് ഇതിനും മെച്ചും കിട്ടി. നോക്ക—

അരിശോകമെല്ലാമുള്ളതുവേററവാക്കേ
സപദോദ കാണിച്ച ധരിച്ച പുഞ്ഞം;
അരശേഷമിങ്ങാട്ട പകർത്താമോ
വിശേഷമായുംചെയ്യുവള്ളം നിമിത്തം? 5

വിളി:—ഓമധായി! നമ്മുടെ ഉംഗം ഫലിച്ചുവെന്ന തോ
ന്നാണ. നാം ചെല്ലുന്നായ കണ്ണിട്ടും അവിമാളവിക്കൈ
അട്ടക്കരൻ തന്നെ നിരത്തിയിരിക്കുന്നു.

രാജാവു്:—(സന്ദേശത്തോടെ) തോഴ്രേ, നോക്ക—

വിസ്‌തുതമണ്ണുകമലയായ്
പിന്തുടങ്ങം കുന്നത്രയാട ദേവികിതാ!
എതിരോറാറ്റുനേരുക്കുന്നു
പുമിവി മുച്ചൻഡിക്കാടു ചുന്നതുപോൽ. 6

[അക്കന്നരു, ദേവ യാം, പാർമ്മാജ സയം, മാളവികയം.
പരിഹാരാഞ്ചിം പ്രവേശിക്കുന്നു]

മാള:—(വിശാം) വിവാഹദശഭ്യം കെട്ടിച്ചുതിക്കുന്ന കാരണം എനിക്കുന്നിയാം; എന്നാലും എന്നുന്ന മനസ്സും താമരയിച്ചിലെ വെള്ളുത്തുട്ടിപ്പോലെ പാല വലിക്കുന്നു. ഇടതു കൂട്ടും മുടിക്കുന്നുണ്ട്.

വിഴു:—ഈതാഴേ, വിവാഹദശഭ്യംകാണ്ട് തുമതി മാള വികയും വിഗ്രഹശിച്ചുായ ശ്രാദ്ധ വന്നിട്ടുണ്ടുള്ള തിന്ന സംശയമില്ല.

രാജാവു്:—ഞാൻ കാണുന്നണ്ട്.

എതാനമാണെന്നിട്ട് വെള്ളത്തെ വന്നും
ഹാഡത്തിൽ മുടിയിച്ചിയാതെ ധരിച്ചു ബാല
എത്തുനു താരകരു തെളിഞ്ഞു വസന്തരാഗി—
കുന്തു ദയത്തിലുള്ളവാം സൂഷംഖ്യിഗ്രഹണം. 7

ദേവി:—(ഈഞ്ഞുചെന്ന) അതുപുത്രനു വിജയം.

വിഴു:—ഈവിഡയും ക്ഷമം വർദ്ധിക്കുക.

പാർ:—ദേവനു വിജയം.

രാജാവു്:—ഒഗവതിക്കു് അദിവാസ്ത്രം.

ദേവി:—(പുഞ്ചിരിയോടെ) അതുപുത്ര, മുഴു അഭ്യോക്തനാർ
അഭ്യോക്തു തയ്ക്കിക്കുള്ളിച്ചു മരിക്കുന്നതിനു് സൈക്കണ്ണമാനഭായിട്ടു ഞാൻ ഒഴിഞ്ഞുതന്നിരിക്കുന്നു.

വിദ്വാഃ—എം, അങ്ങോയ്ക്ക് വലിയ പ്രീതിവെള്ളുതായി.

രാജാവും—[വശക്കാഡയാട അഞ്ചോക്കണ്ണിന ചുംബ യടന്നിട്ട്]

സർക്കാരം നിന്ന് പക്ഷതെ നിന്നിപ്പടിയ്ക്ക്—

ങ്ങേൽക്കാണേക്കിൽ ചാതുമാണീയരോഹം;

ഒ കഠിക്കാതൊട്ടം മാധവത്രീനിയോഗം

‘സംസ്കാരം നീ നൽകിവ ചുംബവല്ലോ. 8

വിദ്വാഃ—ഈ താഴ്രേ, സങ്കോചം വിട്ട് കൗരേതനെ ഈ യഥവനവിലാസം നോക്ക!

ദേവി—ആരുടെ?

വിദ്വാഃ—ചുണ്ണിച്ച തഹനീയാരോക്കത്തിന്റെ.

[എല്ലാപേരും ഹരിക്കുന്ന.]

രാജാവും—(മാളവികയെ യോക്കീട്ട് ദിച്ചം) ഈ അഹികതതി അനിട്ടിച്ചു വേർപ്പാട് സക്കടം തന്നെ.

ഹന്താ തോൻ കോകുസ്തുഡൻ;

കുഞ്ച ഭക്കാകീസമാനയും;

ഇ ജേപരേപ്പിരിക്കേന്നോ—

രിവിനേനാത്തു ധാരിനി. 9

[ഈ തന്നെ കണ്ണുകൾ പ്രവേശിക്കുന്ന.]

കണ്ണു—മഹാരാജാവിന വിജയം. അമാത്രൻ ഉണ്ടാണ്
കണ്ണ—‘വിദർഭരാജുത്ത നിന്നു അടിയറ വന്ന ക്രൂ
തതിൽ കലാവിദ്യകൾ അല്ലെസിച്ച രണ്ട് പെണ്ണുകൾ
ഉണ്ടാവിയനാവരെ മാത്രം വഴിയാതുയുടെ ശ്രദ്ധ
മാറ്റുന്നതിനെതിനാൽ തിക്കുവിൽ അയച്ചില്ല;

ഹരിപ്പാർ അവർ തുപ്പാംഗസേവയും സന്നദ്ധരായി
തീർന്നിരിക്കുന്നു. അവരുടെ അങ്ഗങ്ങാട്ടയും നാതിനു
കല്ലുന കാക്കുന്നു—എന്ന്.

രാജാവു്:—ഈവരെ വിളിക്കു.

കല്ലുകി:—കല്ലുനപോലെ. [പോയി അവരുടെ കുട്ടിച്ചുശാണ്ടി
പ്രവേശിച്ചിട്ടു്]

ഈ താ ഇതിലേ വരുവിന്.

കനാമതവരി:—(രണ്ടാമതവരുടുടർന്നുപോകാഞ്ചം) ഒന്നാഴി രജി
നികേ, ഈ അരമത്തുകയിൽ നടാടയായിക്കേരുകയാ
ണെങ്കിലും എൻ്റെ അന്തരാത്മാവു പ്രസന്നമാണി
താനെന്ന ഇരിക്കുന്നു.

രണ്ടാമ തവരി:— ജ്യോതിഷ്ഗിക, എനിക്കമ്പദാന
തന്നെ; വരാനിപിക്കുന്നതു സുവഭേം ഭിവഭേം എന്ന
ഇളരു് എദ്ദെത്തിച്ചേരു സ്ഥിതിപ്പേംകൊണ്ടു നിശ്ചയ
യിക്കാം എന്നായ ലഭകവാദ്യനാഡ്യു.

ജ്യോതിഷ്ഗിക:—അതു സത്യമായി പരിണമിക്കണ്ട്.

കല്ലുകി:—ഈ ദേവിയെന്നിച്ചു ദേവൻ എഴുന്നുള്ളി
യിരിക്കുന്നു; അടഞ്ഞുതു വല്ലാം.

[രണ്ടുപേരും അടഞ്ഞു ചെല്ലുന്നു]

[മഹിവികയും പാഠ്രാജികയും അവരും കണ്ണിട്ടു് അധ്യാത്മം
ഡോക്കുന്നു.]

രണ്ടുപേരും:—(തമ്മുറിച്ചിട്ടു്) തന്മുഖാനം തന്മുഖാട്ടിക്കും
വിജയം.

രാജാവു്:—ഈതാ ഇവിടെ ഇങ്ങനോളിൻ.

[രണ്ടപ്പേരും ഇരിപ്പുന്ന]

രാജാവു്:—എത്ര വില്ലയിലാണ നിങ്ങൾക്കു പരിചയം?
രണ്ടപ്പേരും:—സംഗീതത്തിൽ.

രാജാവു്:—ദേവി, ഈ ചരിൽ ബോധിച്ചയാണെ തിരിഞ്ഞെ
ടിന്നൊളി.

ദേവി:—മാളവികേ, ഈതിൽ ആ കൊള്ളിയാം നിനക്ക
സംഗീതസവിയായിട്ടിരിക്കാൻ?

രണ്ടപ്പേരും:—(മാളവികയെ ദോക്കിട്ട) അങ്ങും! നമ്മുടെ
കൊള്ളുതന്നുരാട്ടി [നമ്മുടിച്ചിട്ടു മാളവികയോടു ചേന്ന
ക്ലീപ് ചൊഴിക്കുന്ന]

[എല്ലാവകം വിന്റെ ചുഡയാക്കുന്ന]

രാജാവു്:—നിങ്ങളുാരാണു്? ഇവഴിം എത്രു്?

ജ്യോതസ് നികാ:—ദേവ, ഈ തന്ത്രപളിട കൊള്ളുതന്നു
രാട്ടി ആണു്.

രാജാവു്:—അതെങ്കിലെന്നു?

രണ്ടപ്പേരും:—തന്നുരാൻ കേരക്കുന്നു—തിരുന്നല്ലെങ്കാ
ണിപ്പും ദണ്ഡവക്രമാസന്നും അയച്ച വിഭിം
രാജാവിനെ കീഴടക്കി മായവസ്തുകൾ എന്നൊരാളെ
തടവിൽ നിന്ന വിടവിച്ചല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
മാളവിക എന്ന പേരായ അനംജനത്തിയാണു് ഈതു്.

ദേവി:—അങ്ങും! രാജകന്നുകയാണോ ഇവർഡി ചുട്ട
മട്ടിയാണല്ലോ ദോക്കി മെതിയകിയായിട്ടു പറയാഗിച്ച
ക്ലീപ്പിച്ചതു്.

രാജാവു്:—അീമതി പിന്നെ ഈ സ്ഥിതിയിലാക്കേ
അപക്രോ?

മാള:—(കൈയീൽപ്പുവിട്ടു ചിചാരം) വിധിവെലം തന്നെ.

രജനിക:—തിരുമേനി കേരംക്കണ്ണ—തുങ്ങുടെ കൊള്ളു
തന്നുരാൻ മാധവസേനൻ ഭായാദാൻറെ കൈവശ
ത്തിൽ അക്കപ്പെട്ടുപോയപ്പുരം അവിടെതെ (മാധ
വസേനൻറെ) മന്ത്രി സുമതി എഴുന്നാനൻ തുങ്ങും
പ്പോലും പരിജനങ്ങളെ എല്ലാം തള്ളിയുംവെച്ചു്
വേഷം മാറി ഈ കൊള്ളുതന്നുരാട്ടിയെ മുട്ടിച്ചു
കൊണ്ടു് എല്ലാട്ടി.

രാജാവു്:—അരു തനാൻ മുവിൽത്തന്നെ കെട്ടിക്കുന്നു.
അതിനംഗ്രഹണം എത്ര നടന്നു?

രണ്ടുപ്പയം:—ഈ നുതനോളം ദയങ്ങൾക്കുവിധിയിൽ.

പരി:—അതിനംഗ്രഹണംമാണായതു് ഈ ഓർമ്മക്കു തനാൻ
പറയാം.

രണ്ടുപ്പയം:—കൊള്ളുതന്നുരാട്ടി, അീമതി കൗരികിയമു
ഖം ഒരു ഉച്ചപോലെ തന്നുന്നനുണ്ടോ?

മാള:—അവരു തന്നെയാണു്.

രണ്ടുപ്പയം:— സന്തൃപ്തിവേഷത്തിൽ കൗരികിയമുകയെ
കണ്ണാലറിയാൻ പ്രയാസം; ഭഗവതിക്ക ദയങ്ങളും
വന്നു.

പരി:—നിങ്ങൾക്കു നല്ലതുവരട്ട്.

രാജാവു്:—ഈവരെല്ലാം ഭഗവതിയുടെ അപ്പവർദ്ധിത്തിൽ
ഉംപ്പെട്ടുവരോ?

പരി:—അങ്ങാന തന്നെ.

വിദ്വാഃ—എന്നാൽ ഇനി ഗൈതി മാളികയെപ്പറ്റിയുള്ള രൂതാന്തരം വിവരിക്കണം.

പരിഃ—(ധ്യാതിച്ച തളർ ഓവത്തോട്) എന്നാൽ കേട്ടുകൊണ്ട്—മായവശസനന്നർ മന്ത്രിയായ സുഖതി എൻ്റെ ജ്ഞാനാശനണ്ണ ഗ്രഹിക്കണാം.

രാജാവും—അതു ധരിച്ച പിന്നെ—

പരിഃ—ഭ്രാതാവിന് അല്പകൂരമോരു അപരിശീലനായാൽ അനാമയിത്തിന് ഇവരെ അങ്ങുമാ എങ്ങനാബോനിച്ചു കുട്ടണിൽനിന്നു വേശപിരിച്ചു്, അങ്ങുമായുള്ള വിവാഹബന്ധം നടത്താമെന്നു കരി, വിഭിംഗാനഗരത്തിലേക്കെ ഷോകന ഒരു കൂട്ടാവകാശം സംഘത്തിൽ ചെന്നുവന്നു.

രാജാവും—എന്നിട്ടോ?

പരിഃ—അതിനു ഫേശം—

കെട്ടിപ്പിണ്ടു ശരനാഴികരു ദതാളിലേന്തീ—
ഒട്ടാട്ടിച്ച പീലിനിര കരിയുടത്തുടത്തും
പട്ടാളമൊന്നു കലവില്ല കലച്ച കാനായു്
ചെട്ടുനെന്തിനികിലാത്ത വരനുഹോഷം. 10

[മാളിക ഡയപ്പുച്ച വിംജുനം]

വിദ്വാഃ—പേടിക്കേണം; കഴിഞ്ഞ കാൺമല്ലേ ഗൈതി വിവരിക്കുന്നതു്.

പരിഃ—പിന്നീട് കരേനേരം സാത്യവാഹനന്നർ ഭക്തായം തസ്മീരമായം തമ്മിൽ ഭയങ്കരമായ യുദ്ധം നടന്ന തിൽ ഞങ്ങളുടെ കക്ഷി തോറും പായി.

രാജാവു്:—ഉഗവതി, വളരെ കഷ്ടംഥായ അവസ്ഥയാണോ ഇന്നി കേരംക്കാനെത്തിരു്.

പരി:—അതിനീൻ്റെ ദേഹം എന്നീൻ്റെ ഭജ്യപ്പുണ്ണം,

പിണിയിൽ പെട്ടാരിവച്ചേ—
ത്രഞ്ചാഖ്യാനായു് തുനിഞ്ഞതിൽ
ഒത്താവിന്ന കടം വീട്ടി
ഭർത്തു പ്രിയനസുക്കളുായി.

11

ജ്യോതിഷ്മി:—അങ്ങളുാം യജമാനൻ മരിച്ചപ്പോയോ?

രജനികി:— അതിനാലാണോ കൊച്ചുതന്ത്രരാച്ചിക്കു് ഇങ്ങ അവസ്ഥ നേരിട്ടിരു്.

രാജാവു്:— ലോകാത്മകയാറ്റിൽ പ്രാണികൾക്കു് ഇഴവിധ മെല്ലാം അക്കപ്പാടകൾ പറവന്നതാണോ. തിന്ന ചോറ്റിനും നബികാണിച്ചു ആ മഹാശയനെപ്പറ്റി ശ്രാവി കാണിപ്പു.

പരി:—തൽക്കണ്ണത്തിൽ ഞാൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ട വീണാ പോയി; പിന്നീടുണ്ട് ഓനാക്കങ്ങോരു ഇവരെ കാണുന്നില്ല.

രാജാവു്:—വലിയ കഷ്ടപ്പാടാണോ ഉഗവതി അനാഭി ചെയ്തു.

പരി:—അനന്തരം ഞാൻ മരിച്ച ജ്യോതിഷ്മാൻ ദവസം സ്ഥാരം ചെയ്തിട്ട് ഭാതുശോകത്താൽ നവീനതമായ വൈദ്യവൃദ്ധിവത്രതാട അങ്ങോടുള്ളാജ്ഞത്ര കടന്ന ഇന്ന കാഷായവസ്തും സപ്പീകരിച്ചു.

രാജാവു്:—ഇന്ന മാർഗ്ഗം സംഘജനങ്ങൾക്കു യോജിച്ചതാണോ; ആ—പിന്ന—

പരി:—പി.നീറ് ഞാൻ ദേവീഗ്രഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ച
ഔപ്പാർ മുഖം മുവിടെവരച്ച കാണുകയാണുണ്ടാ
യതു്. മുവരം കാട്ടാഴ്ക്ക പക്ഷത്തിനിന്ന് വീരദൈസന്ധനം
കൈവശത്തിലെത്തി, അവിടെനിന്ന് ദേവിയുടെ
അട്ടക്കൾ യന്നും ചന്നതായിരിക്കണം. മുതാണ കട
യുടെ അവസാനം.

മാള:—(വിചാരം) തന്നുരാൻ ഇന്തി ഇപ്പോൾ എന്നാണോ
വോ പറക്കി?

രാജാവു്:— സ്ഥാനലും വരുന്നാതായാൽ ശിരതോടും ചെറാ,
തന്നെ മാനധാനിയും വന്നുചേയ്യം. അതിനാൽ,

ദേവീപദാർഥവിഭാഗം -

സ്നേഹാവൃത്തിക്ക വെച്ചു നാാ;

നേത്രം പിന്നാൽപ്പുചട്ടിയതു്

തൊത്തുഞ്ചായു് ചമച്ചപോത്.

12

ദേവി:— ദേവതി മാളവികയുടെ ആളിജാത്രുത്തെപ്പറ്റി
മുംതവരെ പ്രസ്താവിക്കാനെത്തതു് ശരിയായില്ല

പരി:— ശാന്തം ചാച്ചി എരന്നു ചെരിൽ തെററ ആഴരാ
പിക്കെത്തു്; കാരണം കുടാതെയല്ല ഞാൻ മിണ്ണാതി
അന്നതു്.

ദേവി:—എന്നാണു് കാരണം?

രാജാവു്:— പറഞ്ഞാവുന്നതാണെങ്കിൽ കേട്ടാൽക്കൊള്ളണം.

പരി:— മുവഴ്ച ആദ്യത്ത് മരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം
ദേശഭാഗത്തിൽ വന്നുചേന്ന് ഒരു സിലബ്രേയാഗീരപ
രം ലക്ഷ്യം ചരകു ഉണ്ടായിരിക്കും—; മുവരം ഒരു

സംവശംഖത്വാദം കാലം ഭാസ്യമുത്തിയിൽ ഇത്
നിന്ന് പിന്നീട് ഉ വിത്തായ തെന്നാവിഡന ലക്ഷ്മണ്
—എന്നും. തഴിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത ആ വിധി അവി
ചേരുത് തുപ്പം തുറുതു ചുക്കാട്ട് ഇവരും അന്നവീച്ച
തീക്കഞ്ചു എന്ന ക്രതി തോർ അവസരം കാര്യത്ര
കൊണ്ണിരിക്കയായിരുന്നു. എന്നെന്നു ഇത് മുമ്പുത്തി
യിൽ യാത്രാദ തെന്നാദം പരവാനില്ലോന്നാം
തോൻ വിവാരിക്കുന്നതും.

രാജാവു്:—ഒഹവതി ഉഭാസിനമായിരുന്നതാണു് ശരി.

കമ്പ്യൂകി:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടും) കാര്യം പലതുഖണ്ഡങ്ങളായിരുന്നു
അട്ടംതിൽ ഒരു സംഗതി വിട്ടുപോയി; അതും അമാ
ത്രം ഉണ്ടത്തിക്കുന്ന—വിഭംഗാജൂത്തിൽ ഇനിച്ചു
ഭേദം ഏകപ്രാഥകരും ഒരു വിധം തെക്കരം തീവ്ര
പ്രേരണക്കി; ദേവാന്നു അഭിപ്രായം അറിയേണ്ടിയി
രിക്കുന്ന—എന്നും.

രാജാവു്:—മൃത്യഗല്പ, രാജും ഓഹിച്ച യജ്ഞങ്ങൾക്കുനേരു
യും മാധ്യവദിശക്കുനേയും കൂപ്പോലെ വാഴിക്കുന്ന
മെന്നാണു് തോൻ വിവാരിക്കുന്നതും.

തെക്കം വടക്കം വൈശ്വരേ

വാഴിട്ടു വരായ്ക്കുവൻ:

വീതിച്ചു രാവും പകല്യം

ശീതാജ്ഞാംഗ്രുക്കുന്നുനാഡപോൽ.

13

കമ്പ്യൂ:—വിവരം മന്ത്രിസഭജാട്ട ചെയ്യുന്നുണ്ടാണും.

[രാജാവു് അംഗൂഹവി..ംശേഷം അംഗൂഹവാദം കുറച്ചുന്നു;

കമ്പ്യൂക്കീ പോയി]

ഒഴുംതുംനി:—(സപകമളാക്കിട്ട്) തിരുമെനി, ഇന്ത്യപരാ
ധീനക്കേണ്ട കൊച്ചുതന്നും അല്ലാജും കിട്ടി.

മാളി:—ഇതാണോ വലിയ കാളും?—പ്രാണാപായത്തിൽ
നിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടല്ലോ.

കുഞ്ചി:—(പ്രവേശിച്ചിട്ടിട്ട്) ദേവനു വിജയം. മന്ത്രി ഉണ്ട്
തത്തിക്കുന്ന—ദേവൻറെ സർവ്വഭൂലി കേമം തന്നെ;
തൈപ്പട്ടിടങ്ങ കൂടിയാലോവന്നയിൽ ഉണ്ടായ തിരുമാ
ന്നവും ഇരു തന്നെ എല്ലാ കാണണ്ണനാൽ—

തേരിൻറെ ജോടിക്കുതിരയ്ക്കുതല്ലോ
തിരക്ക നമ്മിൽ മുട്ടരാതെ മേപൾ
നേരേ നയിക്കുന്ന ഭവാൻറെ കീഴിൽ
പിരിച്ച താരം ശരിയായോ വധിക്കും. 14

രാജാവു്:—എന്നാൽ മന്ത്രിസദ്വയ ബോധിപ്പിക്കു—
ഇതിന്റെപ്രകാരം എന്തുപുംചെയ്യുന്നതിനു സേനനാ
നായകനായ വീരസേനൻ എഴുതാം അയക്കും—
എന്നോ.

കുഞ്ചി:—കല്പനപോലെ. (പോകിട്ട സഹായങ്ങളും ഒരുംതും
കൊണ്ട തിരികെ പ്രവേശിച്ചിട്ട്) കല്പനപ്രകാരം എല്ലാം
നടത്തി; മററാൽ സംഗതി അറിയിക്കുണ്ടിയിരി
ക്കുന്നു: ഗൗണാപതി ചുമ്പുമിരുംഘവൻ തിരുമന
സ്ഥിലെ സന്നിധാനത്തിൽനിന്നും സമ്മാനങ്ങളും ഒരു
തിരുവഴുതും വന്നിരിക്കും. അതു മുക്കും ചാ
ക്കുന്നു.

[അങ്ങാടി പെട്ടേന്നുനോടു് ഇപ്പച്ചാട്ടുകൾ സഹായജ്ഞം സ്വർക്കരിച്ചു, കൂദാശയുടു് പരിശയസ്ത്രൈ എല്ലൊരു ക്ഷണം, എഴുത്തുവാഴാക്കിച്ചു് മെഴുഴിക്കുന്നു.]

ദേവി:—എൻ്റെ എഡാഡം അതു വഴിക്കുത്തെന്നയാണു്; ഈ ജനത്തിന്റെ ക്ഷേമ ചത്തമാനം അറിയുന്നതിന്റെ ശേഷം വശസനായ വസ്തുമിത്രം എൻ്റെ പുത്രത്വവും ഗ്രാമിക്കാം. എൻ്റെ പുത്രനെ സേനാപതി ചുമരാ ലപ്പുട്ട് ജാലിക്കാണെല്ലാ നിയമിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

രാജാവു്:—[ഇന്നനിട്ട് എഴുത്തുവായിക്കുന്നു]

“സ പ്രസ്തുതി

യാഗഃകാലക്കിൽ നിന്നും സേനാപതി പുജ്യമിത്രൻ വൈഖിശനഗംഗത്തിൽ താമസിക്കും പുത്രൻ വിരജീവി അന്വിമിത്രനെ സ്ഥൂലപൂർവ്വം ആരബിംഗനം വെള്ള ധരിപ്പിക്കുവാനും യാത്രാവിത്രം—

രാജസ്വയാഗത്തിനു ദീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന നാം വസ്തുമിത്രം മെൽവരത്തിലും ഒരു സംവർശനകാലം ക്രസ്പരാസഭ്യാരം കഴിച്ചു മടങ്ങി വരുന്നതിലേക്കായി അഴിച്ചു വിട്ടിക്കുന്ന കത്തിരയെ സിന്ധുനദിയുടെ തെക്കേ ക്രൈസ്തവ വെച്ചു് യവന്മാരുടെ കത്തിരപ്പട്ടാളം എതിന്തു തടങ്കുകയുണ്ടായി. അനന്തരം രാജ് എസ്റ്റുജോളിം തന്മീൽ ശോരമായ യല്ലം നടന്നു.”

[ദേവി വിശദേശിക്കുന്നു]

രാജാവു്:—എു്! മുണ്ടു വിധാ ഭർഖാടം സാംഖ്യിക്കും?

[ശ്രേഷ്ഠ വായിക്കുന്നു]

“വസ്തുമിത്രസടൻ ചെന്ന
ചെന്ന പോരിലും മിത്രരെ

തൊണ്ടിയാമെന്ന് യപ്പെത്ത

വീണ്ടുകൊണ്ടാൻ ധനർഖരൻ”

15

ദേവി:—എൻറെ എഴുത്തിനിടപ്പാം ആധ്യാത്മായി.

[രാജാവു് ശ്രദ്ധം വാചിക്കുന്നു]

“ഈ സദേതാഷ്ഠിനിന പാത്രതനായ തൊൻ, പണ്ട്
അംഗ്രൂഡാൻറെ സഹായത്താൽ സഗരൻ ചുന്നപോലെ,
പാത്രൻ വീണാഭ്ദത്രു തന കത്തിരയെക്കാണ്ടു യാഗം
ആരംഭിക്കുന്നു. അതിനാൽ താമസിയാതെ ആയുഷ്മാൻ
കചുപ്പമുണ്ടായി കട്ടംവസ്തേതം വന്നിരുന്നു. യാഗം
നടത്തിച്ചുതരികയും വേണം” — എൻ.

രാജാവു്:— ചുനിക്കുന്നറുംബായി.

പരിപ്രാ:—ചുത്രവിജയംകൊണ്ട് ഒന്നതിമാർ ഭാഗ്യവാഹാ
രായി. (ഡേവിക്കു റോക്കീട്ട്)

ഇഷത്തി നിന്നെങ്ങണ ചൻ

വീരപത്രീകലോപരി;

തങ്ങൻ വീരമാതാവിൻ—

വിഞ്ഞും വിഞ്ഞതൻ സുതൻ.

16

വിഴ്സ്:—വത്സ, പിതാവിനമേൻ പുത്രനായി എൻ കേളി
തിൽ സദേതാഷ്ഠായി.

രാജാവു്:—മണ്ണഗല്ലു, കട്ടിക്കണാവൻ ആനന്ദലവബന്നു
വഴിക്കുതന്നു ചോയി.

കണ്ണുകി:— ഇക്കമാരൻ—

ഇത്തുണ്ടിൽ മെത്തിന പരാക്രമയാടിക്കാണ്ടു—
ഭീഷണം വക്കരിയ വിസ്തുംമാനുമേകം; ।

നീർ നീറുമഗ്നിയൽ തു ജ്ഞനന്നപോരല

നീയല്ലയോ പ്രദേശാധിവനപ്രധാനൻ

17

രാജാവു്:—മൗത്തില്ല, ഹജത്തിസനസ്വാലബനാഴികെ ദേ
ഷമുള്ള ബന്ധനസ്ഥിരം വിട്ടുക്കാൻ മുട്ടേക്കട്ട.

കമ്പുകി:—കല്ലുന.

[പോയി]

ദേവി:—ജയാസേന, അന്തിപ്പരത്തിൽചെന്നു് ഇരാവതി
മത്തപേരോട് പുതുന്നു വിജയവുത്താനും അർ
ഗിച്ചു വരു.

ജയ:—കല്ലുന.

[പുണ്യചന്ദ്ര]

ദേവി:—വരചട്ട്, കനക്കടിപ്പുരയാനണ്ട്.

ജയ:—(തീരീകരിക്കുന്നവനിൽ) കല്ലുന കാക്കനു.

ദേവി:—(സപകാംമദയിട്ട്)—അരഭരാക്തത്തിനു വള്ളം ചെയ്യാൻ
നിങ്ങാൻിച്ചുപ്പോരു ഞാൻ മാളവികയും വരു എന്ന
ടക്കാമെന്നു വാക്കു പറഞ്ഞതിട്ടാണ്ടും, അവളുടെ കല
ശുഖി ശുപ്പോരു വെള്ളിപ്പുട്ടും ഞാൻ പറഞ്ഞയ
ചുതായി ഗമിപ്പിച്ചു് ഇരാവതിയെ വഴിപ്പെട്ട
തന്നെം. അവർക്ക് മുലമായി എന്നിക്കു സത്രഭാഗത്തി
നിന്ത്യാകാതെ കിഴിയണമെന്നു പ്രാത്രകിച്ചും ചര
യണും.

ജയ:—ഈരാൻ (പോയി തീരീകരിക്കുന്നവനിൽ) ദേവി, പുതാവി
ജയാ ചെന്നറിച്ചിച്ചതിൽ തന്മാര്യാട്ടിമാർ അടിയചന
ചൊല്ലിവു പറഞ്ഞവകയും അവരുടെ ഒരാഭരണ
പ്ലാറ്റിയാക്കിത്തീരും.

ദേവി:—ഈതിലെന്നാണായും? ഇന്ന് സദന്താശം എന്നി
ക്കും അവക്കും തുല്യമാണെല്ലോ.

ജയഃ—(സപ്താംഗാധിക്രമം) ഇരാവതി ഉണ്ടിക്കുന്ന — ദേവി അരഞ്ഞിച്ചെല്ലായുകരമാറു; എല്ലാ കന്ന സകല്പിച്ചു ചൂഡാൽ പിന്നീടതു മാറ്റുന്നതു ശ്രദ്ധിപ്പ്-എന്നു.

ദേവി:—(പരിപ്രാജീകരയ നോക്കീടും) മാളവികരയ ആത്മപുത്രം ചിവാധി വെള്ള കൊട്ടക്കുന്നാമന്നു മഹാശാനായ സുമതിചെങ്ഗു സകല്പം ഫലിപ്പിക്കുന്നതിനാ ഗവതിയുടെ അനവാദം അംഗപക്ഷിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

പാരി:—മാളവികരുടെ മേൽ അവിടേയ്ക്കുതന്നുകയാണു ഇപ്പോഴം അധികാരം ഇരിക്കുന്നതു.

ദേവി:—(ഭാളവികരയ ഒക്കപിടിച്ചിട്ടും) ആത്മപുത്രൻ ഈ മാളവികരയ, പെറല്ലിവു പറത്തു വകയും, തൊൻ സമമാനമായിട്ടു തങ്ങന്തു സപീകർക്കുന്നു.

[രാജാവും വജ്രാം മിണാതിരിക്കുന്നു]

ദേവി:—(പുന്നിരിയോടെ) ആത്മപുത്രൻ എന്തെന്തു ശംഖപക്ഷ നിരസിക്കുന്നോ?

വിശ്വാസി:—ദേവി, പുത്രമാപ്പീഡിയും ലജ്ജിശാക്കുന്നതു പതി വഴിലും?

[രാജാവും വിശ്വാസികൾക്കും യൈരു കണ്ണിക്കുന്നു]

വിശ്വാസി:—ദേവിതന്നെ ദേവീസ്ഥാനവുംആണി നൽകി ഈ മാളവികരയ കൊട്ടതിട്ടുവെന്നും വാങ്ങാൻ എന്നു യിരിക്കുന്ന തോഴ്യേടു അന്തർഭൂതം എന്നു തോന്നുന്നു.

ദേവി:—എപ്പോറി ഇവർ രാജകുന്നതയാണുന്നു വഴന്നാ; അപ്പോരി കലത്തുശിക്കാണ്ടതനു ഇവർക്കു ദേവി

എന്ന സ്ഥാനപ്പേര് സിലബിച്ചിറിക്കണ. എട്ടു
ചായന്തു് ഇട്ടിപ്പാകയില്ല?

പരി:—അങ്ങനെയല്ല—

ആകര്ത്തിഖളവായ രണ്ടും
സംസ്കാരിച്ച ശരിയായ്യുംവരെ
തക്കേലുകളുംടാത്തിണങ്ങവാൻ
തികട നേർന്മാഖി, കമിക്കാ ഫോഗ്രൂമാ? 18

ദേവി:—ഭവതി, മദ്യാസവകോലാധലത്തിൽ അതു
സംഗ്രതി വിട്ടപോയി; ക്ഷമിക്കണം. ജയദൈന്യം,
വേഗത്തിൽ ചെന്ന ഇവർംക്ക പിന്നൽക്കൂട്ടുകൊണ്ട്
വരു.

ജയ:—ഈറാൻ—(പോതി പട്ടം എടുത്തുകൊണ്ട് പ്രവേശിച്ചിട്ടു്)
ദേവി, ഈതാ പട്ടടയാട.

ദേവി:—(പട്ടവാങ്ങി മാളവികയ്യു മുപ്പേമുട്ടിട്ടു്) ഈന്തി അതു
പുതുൻ ഇവക്കു സ്വീകരിക്കണം.

രാജാവു്:—ദേവി കല്പിച്ചാൽ എന്നിക്കേ മറിച്ചുണ്ടാ?

പരി:—അതു...റാ! ക്രൂകാലാനം നടന്ന.

വിഴു:—അവാ ദേവിക്കു ദേവരെന്ത് കനരെയുള്ള ആനക്കുല്ലു

[ദേവി പരിശയങ്ങളുടെ നേരെ ധ്യാക്കണ]

പരിജനങ്ങൾ:—(മാളവികയും അടക്കണംപെന്നു്) തന്നുരാട്ടിക്കു
വിജയം.

[ദേവി പരിപ്രാജ്ഞികയുടെ നേരെ ധ്യാക്കണ]

പരിലുാ:—അവിട്ടേതു സ്ഥിതിക്കു് ഇതിൽ അതുകുല്ലുക്കും
അമില്ല; എങ്ങനെ എന്നായ്—

കണവന്ന സപ്തരിയെക്കൊടുത്തും

പ്രസയത്താൽ ഗ്രഹിണീജനം തുണ്ടുള്ള

വഴി, വൻപുഴയേകിട്ടുന്ന വേദ

പുഴകൾക്കും സപ്തമാഴിയോടു ചേരാൻ. 19

നിപുണിക:—(പ്രഖ്യാതിച്ഛിട്ട്) തന്മാന വിജയം. ഇരം
വതി ഉണ്ടതിക്കുന്ന—അന്ന എന്ന ഉപചാരത്തി
ക്രമം കൊടും ആത്യുപത്രം അപരാധം ചെയ്യുതു്
അനുലൂദായി പരിശീലന്നുണ്ടും; അതിനാൽ ഈ
പ്രോഡ വൃഥ്ഥമകനാരമുണ്ടിക്കുന്ന ആത്യുപത്രം
എൻ്റെ തെരുവു ക്ഷമിക്കുന്നു് എന്നു്.

ഒവി:—നിപുണിക, അവളുടെ ഓപ്പേക്ഷയെ ആത്യു
പത്രം ഉറപ്പായിട്ടു് സപീകരിക്കും.

നിപു:—ഒവിയുടെ കല്പന..

[പോത്]

ചരി:—ഒവിയുടെ അനവാദഭൂതങ്ങളിൽ എനിക്കു് ഈ
വിവാഹസംബന്ധംകാണ്ടു ചരിത്രാത്മനായ മാധ
വഞ്ചനനെക്കുറ്റുന്നകണ്ട് അനന്ത്രേഖനം ചെയ്യാൻ
കൊള്ളാമെന്നാറുണ്ടെന്നു്.

ഒവി:—കാത്യും സാധിച്ചു കഴിഞ്ഞയുടെന ഗ്രവതി ഞ
ഞെല്ലു ഉപേക്ഷിക്കു യുക്തമല്ല.

രാജാവു:—ഗ്രവതി, എൻ മാധവഞ്ചനു് അയയ്ക്കുന്ന
എഴുത്തുകളിൽ ഗ്രവതിയുടെ ഉപചാരവാക്കക്കുള്ള
ക്രൂട്ടി പ്രത്യുകമായിട്ടു പ്രസ്താവിക്കാം.

രിലൂ:—നിങ്ങളുടെ പ്രവർച്ചിഷ്ട ഫ്ലൂവാന്തകാണ്ടു എന്ന
പ്രായിന്നയാണു്.

ദേവി:—ഈ തുപ്പത്തുന് അരകളിലെ തുപ്പണം;—ഈ നി എന്തു
പ്രിയമാണ് എന്ന് അവിടേയ്ക്ക് വെച്ചേന്നുതു്?

രാജാവു:—ഈ തിൽപ്പരമെന്താണുതു്? എന്നാലും ഈ ത
യും ഇരിക്കേണ്ടു്:

ഭരതവാക്യം

എന്നിൽ പ്രസാദസുമവതപ്രമാണെന്നു ദേവി—
യെന്നും വസിക്കണമതിൽപ്പരമെന്നുവേണ്ടു്?
മന്നിൽ പ്രജാക്കൾമൊക്കേയുമഗിമിത്ര—
മനും ഭരിക്കുമാണും സപ്രയോഗവ സിഖം. 2

[എല്ലാവരും പോയി]

മാളവികാഗിമിത്രം സമാപ്തം.

ത്രീരം്ഭം.

